

PONEDELJEK, 22. SEPTEMBER 2008

PRESEDSTVO: GOSPOD PÖTTERING

predsednik

1. Nadaljevanje zasedanja

Predsednik. – Razglašam, da se zasedanje Evropskega parlamenta, ki je bilo prekinjeno v torek, 4. septembra 2008, nadaljuje.

(Seja se je začela ob 17.00)

2. Sprejetje zapisnika predhodne seje: glej zapisnik

3. Sestava Parlamenta: glej zapisnik

4. Preverjanje veljavnosti mandatov poslancev: glej zapisnik

5. Sestava odborov in delegacij: glej zapisnik

6. Razglasitev 23. avgusta za Evropski dan spomina na žrtve stalinizma in nacizma – Preprečevanje trgovine z otroki (pisne izjave): glej zapisnik

7. Podpis aktov, sprejetih v postopku soodločanja: glej zapisnik

8. Predložitev skupnega stališča Sveta glej zapisnik

9. Predložitev dokumentov: glej zapisnik

10. Vprašanja za ustni odgovor in pisne izjave (predložitev): glej zapisnik

11. Brezpredmetne pisne izjave: glej zapisnik

12. Posredovanje besedil sporazumov s strani Sveta: glej zapisnik

13. Peticije: glej zapisnik

14. Prerazporeditev sredstev: glej zapisnik

15. Nadaljnje obravnavanje stališč in resolucij Parlamenta: glej zapisnik

16. Izjava predsedujočega

Predsednik. – Včeraj je teroristična organizacija ETA ponovno zagrešila umor. V avtomobilu bomba na severu Španije je bil ubit 46-letni častnik Luis Conde de la Cruz. To je že tretja eksplozija avtomobila bombe v Španiji v zadnjih 24 urah. V treh napadih je bilo ranjenih več oseb, ena od njih huje. Evropski parlament ostro obsoja to teroristično dejanje in izraža svojo globoko zaskrbljenost.

V imenu Evropskega parlamenta želim izraziti svoje iskreno sožalje družini in sorodnikom častnika Conda ter našo solidarnost s Španijo, njenimi organi oblasti in zlasti španskimi varnostnimi silami. Prav tako bi želel ponuditi podporo in izraziti solidarnost tudi vsem ranjenim v bombnih napadih ter njihovim družinam.

Ponovno moramo jasno in glasno poudariti, da je terorizem neposreden napad na svobodo, človekove pravice in demokracijo. Vztrajno in vedno znova ponavljamo, da za terorizem ni nobenega opravičila. Zato moramo skupaj z vsemi močmi in ob spoštovanju pravne države in zakonov nadaljevati boj proti terorizmu. Evropska unija je skupnost, ki temelji na solidarnosti. Teroristično dejanje v državi članici Evropske unije je napad na celotno Evropsko unijo, na vsakega posameznika v njej.

Prosim vas za minuto molka.

(Parlament je z minuto molka počastil spomin na žrtev.)

17. Razpored dela

Predsednik. - Končni osnutek dnevnega reda za to delno zasedanje, ki je bil sestavljen na konferenci predsednikov v četrtek, 18. septembra 2008 v skladu s členoma 130 in 131 Poslovnika, je razdeljen.

Ponedeljek, torek in četrtek:

Ni predlogov sprememb

Sreda:

Liberalna skupina je zahtevala podaljšanje roka za vložitev predloga skupnih resolucij in predlogov sprememb o prednostnih nalogah Evropskega parlamenta v zvezi z zakonodajnim in delovnim programom Komisije na jutri, torek, 23. septembra 2008, do 10.00.

Datum glasovanja je sreda, 24. september 2008. <BRK>

Daniel Cohn-Bendit (Verts/ALE). – (DE) Gospod predsednik, prejšnji konec tedna je irski tisk razkril, da morebiti obstaja povezava med tistimi, ki so financirali protikampanjo na Irskem, ter Pentagonom v Washingtonu in CIO. To je bila zelo zanimiva zgodba, razlog za to povezavo pa naj bi bil preprečiti, da Evropa ne postane premočna. Predsednika prosim, da preuči to zadevo. Prav tako bi morali prositi Svet – tako Svet kot tudi Komisijo –, da nam ob naslednji priložnosti posreduje ustrezne informacije, kajti bilo bi zelo zanimivo, če bi odkrili resnico o tej sumljivi protikampanji na Irskem, ki je prejela 1,2 milijona EUR finančnih sredstev. Zato prosim predsednika, da to zadevo spremlja in nam posreduje informacije, da se razkrije ozadje te zgodbe.

Predsednik. – Hvala, gospod Cohn-Bendit. Naj povem, da že kar nekaj časa spremljam to zadevo. Zagotoviti moramo popolno preglednost, saj ti, ki nas napadajo, zahtevajo, da delujemo pregledno, a bi se tudi oni morali držati teh načel. Potrebujemo absolutno preglednost informacij o višini zneska, ki ga je dobila organizacija Libertas, ki jo predstavlja Declan Ganley, in o viru tega denarja.

Iz irskih medijev smo izvedeli – le ponavljam, kar je bilo prejšnji teden objavljeno na Irskem –, da je gospod Ganley v preteklosti izjavil, da so bile to le donacije navadnih ljudi in da zneski niso bili veliki. Sedaj je priznal, da je v organizacijo vložil 200 000 EUR svojega denarja, nato pa je bilo potrjeno, da je gospod Ganley s Pentagonom sklenil več pogodb o vojaški nabavi za naročila, vredna okrog 200 milijonov dolarjev, kot je slišati. Nekatera poročila pa navajajo še precej višji znesek.

To zadevo moramo še naprej pozorno spremljati in dejstva postaviti na svetlo. Ne moremo dopustiti, da bi Evropi škodovali ljudje, ki zahtevajo preglednost, a se sami niso pripravljene držati teh pravil.

(Aplavz)

Naj poudarim, da resnično občudujem irskega ministra za evropske zadeve Dicka Rocha, da je preiskavo teh zadev postavil pod svojo osebno odgovornost, in ga iskreno spodbujam, da nadaljuje s svojim sistematičnim zasledovanjem resnice.

Gospe in gospodje, vaš aplavz pomeni, da smo vsi na strani tistih, ki želijo preglednost v vseh zadevah, da bi tako zaščitili Evropo pred negativnimi vplivi.

(Aplavz)

*

* *

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). – Gospod predsednik, gre za vprašanje o pravilnosti postopka, in sicer glede četrtkovega dnevnega reda, kjer smo zahtevo podali prepozno – opravičujem se, da je bila prepozna –, to je predlog, s katerim želimo nekoliko spremeniti dnevni red za četrtek, ki sedaj vključuje glasovanje o predlogih resolucije o socialnem paketu.

Namreč, vsaka posamezna skupina je podala svoj predlog resolucije. Po svojih najboljših močeh in v dobri veri smo skupaj poskušali doseči kompromis in sestaviti enotno resolucijo. To nam ni uspelo, tako da je v tem trenutku najverjetneje, da se bo glasovalo o posameznih resolucijah in bo vsaka od njih zavržena, kar meče slabo luč na vso zadevo. Večina političnih skupin je bila mnenja, da bi bila dobra ideja, da bi jaz osebno pojasnil, da bi bilo morda taktno, če o resoluciji sploh ne bi glasovali.

To pa ne zato, ker morda ne bi bila pomembna: ampak zato, ker je pomembna. Nismo želeli posredovati napačnega sporočila, zato bi bilo bolje, da sporočila *sploh ne bi bilo*, glede na našo zadnjo razpravo, ki je zadevala različne točke. Zato je predlog, ki ga podpira večina skupin, ta, da v četrtek o tem ne bi glasovali.

Predsednik. – Tej zadevi bomo posvetili še nekoliko pozornosti. Skupine bi prosil, da se ponovno srečajo in skušajo poiskati rešitev. Medtem pa bomo vzeli na znanje, kar je povedal Philip Bushill-Matthews.

(Razpored dela je bil določen.)⁽¹⁾

18. Enominutni govori o zadevah političnega pomena

Predsednik. – Naslednja točka so enominutni govori o zadevah političnega pomena.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE). – (RO) Prvi Evropski vrh o integraciji Romov je prejšnji teden potekal prav tu, v Bruslju. Vključitev tega kompleksnega vprašanja o Romih v dnevni red Evropske unije je zamisel, ki jo Romunija podpira že ves čas, in menim, da bi jo morali pozdraviti. Svet Evrope, ki se s tem vprašanjem ukvarja že od leta 1990, je mnenja, da so Romi resnična evropska manjšina. Zato vprašanje Romov ni nacionalno ampak evropsko vprašanje in mnenja sem, da bi morala imeti Evropska komisija polno podporo Parlamenta pri tej pobudi.

Menim, da bi moral biti Evropski parlament naklonjen rešitvi, ki predvideva, da se izobraževanje postavi v središče evropske politike o Romih, saj so izkušnje preteklih let dokazale, da je izobraževanje najzanesljivejša pot k integraciji in uspešnemu premagovanju ovir, tako s strani Romov kot njihovih sosedov.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Gospod predsednik, danes smo priča grobi kršitvi prepovedi tržne diskriminacije s strani nemških in avstrijskih verig supermarketov, ki bojkotirajo madžarsko perutninsko in predelovalno industrijo.

Govorim o supermarketih REWE, SPAR, METRO in Kaufland, ki zavračajo dobave madžarskih proizvodov po zgledu neke avstrijske organizacije za zaščito živali, ki je organizirala bojkot. Zaradi tega je madžarska perutninska industrija utrpela 2 milijardi forintov izgube. Z rasno diskriminacijo zavračajo madžarske proizvode in tako kršijo zakonodajo Evropske unije o konkurenci.

Prizadeti se bodo zato obrnili na Evropsko sodišče, saj sta bili kršeni dve temeljni načeli Evropske unije: prepoved rasne diskriminacije ter enakost in svoboda konkurence. Hvala za vašo pozornost.

Filiz Hakaeva Hyusmenova (ALDE). – (BG) Gospod predsednik, spoštovani kolegi, v Bolgariji bo s 30. septembrom 2008 začel delovati nacionalni sistem za klice v sili 112 v skladu z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2002/22/ES. Sistem bo dosegljiv iz katere koli točke državnega ozemlja in bo zagotavljal hiter in brezplačen dostop do te storitve. Tehnična rešitev bolgarskega sistema 112 temelji na najsodobnejši tehnologiji in omogoča identifikacijo klicne linije. Podrobnejše informacije o vzpostavitvi in delovanju sistema je vsem poslancem Evropskega parlamenta posredovalo bolgarsko Ministrstvo za izredne razmere.

Želela bi se zahvaliti za odložitev datuma postopka za ugotavljanje kršitev in za oceno, ki jo je Evropska komisija podala bolgarski vladi glede vzpostavitve sistema za klice v sili. Menim, da je ta ocena odraz skrbi, ki jo Skupnost posveča varnosti in zdravju evropskih državljanov.

Monica Frassoni (Verts/ALE). – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, dogodki v preteklem tednu so bili še posebej žalostni in težki za tiste, ki menijo, da sta svoboda in razizem pomembni vprašanji: prejšnji

⁽¹⁾ Dodatne spremembe razporeda dela: glej zapisnik

četrtrek je Camorra v Italiji ubila šest migrantov iz različnih afriških držav; sprva so bili obtoženi, da so preprodajalci drog in zločinci, a se je to v celoti izkazalo za neresnično. Poleg tega je bil v Milanu do smrti pretepen temnopolt mladenič.

Istočasno smo bili v Kölnu priča neverjetnemu odzivu na enaki vprašanji – vprašanji rasizma in diskriminacije.

Opažam, da Evropa trenutno kaže dva zelo različna obraza. Mnenja sem, da bi moral Parlament zavzeti precej bolj aktivno stališče do vprašanja rasizma, kot ga ima v zadnjem času, saj je v mnogih državah – vključno z mojo – rasizem ponovno na pohodu, kar je tragično!

Predsednik. – Hvala. Vsako človeško bitje ima svoje dostojanstvo.

Eoin Ryan (UEN). – Gospod predsednik, želel bi sprožiti vprašanje 4,6 milijonov ljudi v Etiopiji, ki so na robu lakote zaradi velikega pomanjkanja hrane. Pomanjkanje hrane je posledica suše. Etiopska vlada trdi, da ne gre za lakoto, vendar UNICEF pravi, da prebivalci v določenih delih države stradajo in so že izpostavljeni velikemu tveganju za lakoto. Ta se dogaja le na nekaterih območjih in menim, da morata mednarodna skupnost in EU ukrepati hitro in priskrbeti približno pol milijona ton hrane, če želimo preprečiti umiranje zaradi lakote. Menim, da je to prednostna naloga in glede na to, da je Evropska unija med največjimi vlagateljicami v razvojno pomoč čezmorskim državam, je po mojem mnenju bistvenega pomena, da takoj ukrepamo.

Gospod predsednik, naj še povem, da se kot irski predstavnik strinjam z vašimi komentarji glede Libertas in irskega referendum. Borili smo se za kampanjo „ZA“ naše financiranje je bilo odprto in pregledno. Libertas nam je govorila eno, sedaj pa smo ugotovili, da je počela nekaj povsem drugega. Rad bi vas in vse prisotne spodbudil, da skušamo zagotoviti večjo odprtost in preglednost organizacije Libertas glede izvora denarja, saj ljudje želijo vedeti resnico.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL). – Gospod predsednik, predsednik Evropske centralne banke Jean Claude Trichet je večkrat izrazil svojo zaskrbljenost zaradi usklajevanja plač z inflacijo, vendar pa je nekoliko zanemarljivo zelo slab položaj delavcev, zlasti tistih z nizko plačo, ki se iz dneva v dan soočajo z rastočimi življenjskimi stroški. Čeprav je treba zagotoviti, da imajo naše intervencije minimalne inflacijske vplive, pa je treba delavcem z nizkimi plačami plače zvišati, saj so trenutno pod hudim pritiskom. Zniževanje inflacije po vsej Evropi ne sme postati zatiranje legitimnih zahtev po višji plači. Tisti z visokimi plačami si seveda lahko privoščijo nekoliko zmernejše dohodke, pri slabo plačanih delavcih pa je zadeva precej drugačna. Vlade in centralne banke v vsaki posamezni državi so najprimernejše institucije, ki se lahko odzovejo na spremenjene gospodarske razmere, in zato vedno nasprotujem ukrepom, ki spodkopavajo gospodarsko suverenost. Irska je majhna država in se prav zato dobro zaveda, da je njeno gospodarstvo obrobne pomena pri sprejemanju politik ECB in zato stališča, ki jih sprejme ECB, pogosto niso v korist ali v interesu irskega gospodarstva.

Tudi jaz se zavzemam za preglednost financiranja. Podpiram prizadevanja za demokratične rešitve in Parlament naj vzame na znanje, da so vse kampanje, ki so se borile in zmagale z argumentom „proti“, razen ene, objavile svoje finančne izkaze v celoti, zato ni nobenih dvomov o mehanizmu financiranja ali o zneskih denarja, ki so jih te skupine, vključno z mojo stranko, prejele.

Gerard Batten (IND/DEM). – Gospod predsednik, jutri bomo glasovali o poročilu, ki le navidezno omejuje imuniteto uslužbencev Europol, dejansko pa je dimna zavesa za prihodnjo zakonodajo, s katero se bo ta zadeva podaljšala v čas po letu 2010. Nobene razprave ni o tem. Glasovanje je le posvetovalna vaja. Odločitev bo sprejel Evropski svet.

Uslužbenci Europol bodo lahko v državah članicah delovali s širokim razponom pooblastil, ki jim bodo dajala imuniteto na vse, kar bodo počeli in izjavljali pri opravljanju svojih dolžnosti – takega privilegija niso imeli niti člani tajne policije NKVD v času Stalinovega „velikega terorja“.

To bo resnična novost v Angliji, kjer noben javni uslužbenec nima imunitete pred pregonom. V skladu z Lizbonsko pogodbo parlamenti držav članic ne bodo mogli preprečiti nadaljnje širitve Europolovih pooblastil, ki jih spreminjajo odločbe Sveta. To so prvi koraki k ustanovitvi evropske policijske države.

Philip Claeys (NI). – (NL) Gospod predsednik, pozivam vas, da uradno protestirate pri županu Kölna, ker je prejšnji konec tedna poslanec EP in drugim izvoljenim onemogočil miroljubno izražanje svojega mnenja z udeležbo na kongresu o pomembnem socialnem in političnem vprašanju – islamizaciji Evrope.

Levičarski skrajneži so fizično napadli ljudi, zažigali predmete na ulici in povzročili zastoje po vsem središču mesta, da bi preprečili udeležbo na miroljubnem kongresu. Ne samo, da župan Schramme ni obsodil tega nasilja in ustrahovanja, ampak ga je odobral in se spustil celo tako nizko, da je izjavil, da so meščani sami od sebe nasprotovali kongresu.

Temu dogodku je bilo priča veliko ljudi in je sramota, da se danes v državi, ki se ponaša z demokracijo, še vedno lahko nasilno preprečuje svobodno izražanje.

Colm Burke (PPE-DE). – Gospod predsednik, želel bi sprožiti vprašanje prepovedi potovanja, ki jo je uvedla Belorusija in s tem otrokom, prizadetim od černobilske jedrske nesreče, preprečuje potovanje na tuje.

Več kot 1 000 irskih družin vsako poletje in božič te beloruske otroke sprejme v svoje domove, kjer si opomorejo in se okrepijo, saj bivanje večinoma vključuje zdravstveni pregled in ponekod tudi zdravljenje. Med Italijo in Belorusijo je bil sklenjen dvostranski sporazum, kar pomeni, da za Italijo ta prepoved ne velja. Znano mi je, da se skuša irski minister za zunanje zadeve sporazumeti z Belorusijo in zato pozdravljam razprave na to temo.

Poudaril bi potrebo po tovrstnem sporazumu med EU in Belorusijo. V skladu z evropsko sosedsko politiko bo EU Belorusiji ponudila finančno pomoč v znesku nič manj kot 20 milijonov EUR za obdobje 2007–2010. EU bi morala v zameno za izplačilo te pomoči od Belorusije zahtevati, da razveljavi to prepoved potovanja.

Poleg tega bi morala EU z Belorusijo skleniti sporazum, ki bi beloruskim otrokom dovoljeval potovanje v države EU, kjer se okrepijo oz. si opomorejo. S tem bi otrokom zagotovili dolgoročnojšo pravico do potovanj.

Maria Badia i Cutchet (PSE). – (ES) Gospod predsednik, Združeni narodi obravnavajo trgovino z ljudmi kot nezdržljivo z dostojanstvom in vrednostjo človeškega bitja; ne glede na to pa vsako leto več kot pol milijona ljudi postane žrtev trgovine z ljudmi in med njimi je 80 % žensk in deklet, polovica so mladoletne osebe, večina pa so žrtve spolnega izkoriščanja.

Poleg tega po podatkih Mednarodne organizacije za migracije vsako leto v Evropsko unijo vstopi veliko število žensk, ki so žrtve trgovine z ljudmi.

Jutri, 23. septembra, je mednarodni dan boja proti spolnemu izkoriščanju in trgovini z ženskami. Menim, da je to dobra priložnost za nas v tej dvorani, da se zavežemo k izboljšanju vseh ukrepov v boju proti prekletstvu, s katerim se kršijo pravice tolikih ljudi, zlasti pa v boju proti trgovcem in proti revščini, in sicer z izboljšanjem izobraževalnih in zaposlitvenih možnosti ter z izvajanjem strategij za ozaveščanje ljudi v teh državah s ciljem, da to vprašanje postane predmet javne razprave.

Harald Ettl (PSE). – (DE) Gospod predsednik, danes bi želel kot sindikalist spregovoriti o tragičnih dogodkih v ladjedelnicah v okrožju Tuzla v Carigradu. Samo v zadnjih treh letih je v Tuzli življenje izgubilo več kot 90 delavcev zaradi življenjsko nevarnih delovnih pogojev. Zadnja takšna tragična nesreča, ki bi jo lahko označil za kriminalno, se je zgodila 11. avgusta. Trije začasno zaposleni delavci so umrli med preskušanjem rešilnega čolna, 16 pa je bilo ranjenih. Pri spuščanju rešilnega čolna z ladje so se pretrgale vrvi in delavci so zgrmeli v vodo.

Posebej tragično pri tej nesreči je to, da se ta preskušanja običajno opravljajo z vrečami peska. Delavci so bili dobesedno uporabljeni namesto vreč peska. Vsem tistim delavcem, ki so nameravali s stavko protestirati proti katastrofalnim varnostnim pogojem, pa so podizvajska podjetja zagrozila s takojšnjo odpustitvijo.

Komisija je v svojem poročilu o napredku leta 2006 že poudarila, da so pravice delavcev in sindikatov v Turčiji neustrezne. Zato od vas zahtevam, da turške oblasti pozovete, da sindikate obravnavajo kot enakovredne partnerje v industriji in da končno ukrepajo in zagotovijo humane delovne pogoje in strožje varnostne smernice za delovno silo v Tuzli ter s tem dokončno uredijo to grozljivo stanje.

Magor Imre Csibi (ALDE). – Gospod predsednik, Evropska unija temelji na načelu predstavniške demokracije. Kot poslanci Evropskega parlamenta imamo dolžnost poskrbeti, da politike v Evropi odražajo voljo državljanov. Zato bi želel opozoriti na rastočim številu odobritev GSO in pri tem govorim v imenu večine državljanov Evropske unije. Eurobarometer, ki je bil objavljen letošnjega marca, kaže, da 58 % Evropejcev nasprotuje GSO. Več kot tretjina jih je mnenja, da niso ustrezno informirani o prednostih in tveganjih uporabe GSO v kmetijstvu.

Te številke bi nas morale skrbeti. Nasprotno pa Komisija vse večjemu številu GSO še naprej dovoljuje vstop na kmetijski trg EU. Odobritev nove gensko spremenjene soje, ki je bila izdana 8. septembra, je najnovejši primer.

Spoštovani kolegi, glede na navedena dejstva predlagam, da od Komisije zahtevamo, da prične z vseevropsko kampanjo obveščanja o prednostih in tveganjih, ki jih GSO prinašajo ljudem in okolju. Temu bi morala slediti nova ocena. Dokler niso državljani Evrope ustrezno informirani in ne izrazijo svojega stališča do tega zelo občutljivega vprašanja, od Komisije zahtevam, da preneha izdajati dovoljenja za nove GSO.

Milan Horáček (Verts/ALE). - (DE) Gospod predsednik, glavni stebri EU – demokracija, človekove pravice, svoboda in pravna država – morajo postati osnova novega partnerskega sporazuma z Rusijo. Ravnanje Rusije v Gruziji nam je ponovno pokazalo, da ni pripravljena spoštovati pravne države in mednarodnih sporazumov, niti pod vodstvom Dimitrija Medvedjeva. Sporazum v šestih točkah za Gruzijo zahteva ponovno vzpostavitev razmer, kot so bile 7. avgusta. To vključuje umik ruskih sil na položaje, ki jih je Rusija imela pred izbruhom sovražnosti v Južni Osetiji, ne pa razporeditev dodatnih 3 800 čet.

Poleg tega se teptajo človekove pravice. Razmere, v katerih so politični zaporniki, so nevzdržne, kar dokazuje tudi primer Mihaila Hodorkovskega. Enako velja za nespoštovanje Energetske listine, ki je za Rusijo kot eno od podpisnic zavezujoča.

Ewa Tomaszewska (UEN). - (PL) Gospod predsednik, v Indiji smo priča pogromom kristjanov, ki jih povzročajo hindujski fundamentalisti. So posledica umora hindujskega voditelja, vendar policija ta zločin pripisuje maoistom. Krščanska naselja in šole se požigajo. Hindujski skrajneži za umor obtožujejo kristjane, vendar brez utemeljenega razloga. V Orissi se je preko 40 000 kristjanov zateklo v pragozd. Okoli 15 000 jih živi v begunskih taboriščih pod policijsko zaščito. Več kot 20 ljudi je bilo umorjenih. V vaseh Tangia in Rupagaon so bili kristjani zažgani v lastnih domovih. Najmanj 8 ljudi je bilo ubitih v Kandhamalu. Požganih je bilo vsaj 10 cerkva. Nadškof Vincent Concessao iz škofije Delhi je mnenja, da je potrebno sprejeti učinkovitejše ukrepe za zaustavitev nasilja. Lokalne oblasti ne izvajajo zahtevanih ukrepov. Sovraštvo do kristjanov je treba onemogočiti v enaki meri kot druge skrajne oblike netolerance.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL). - (PT) Gospod predsednik, pet kubanskih državljanov: António Guerreiro, Fernando González, Gerardo Hernández, Ramón Labañino in René González, ki so branili svojo lastno domovino in sodržavljanke in so skušali preprečiti, da bi bila Kuba še naprej žrtev terorističnih dejavnosti, ki jih spodbujajo in izvršujejo organizacije s sedežem v Miamiju, so že deset let, od 12. septembra 1998, neupravičeno zaprti. V desetih letih so bili ti Kubanci žrtve cele vrste nezakonitih postopkov, nesprejemljivih in nehumanih kazni, pritiskov, izsiljevanj in kršitev najosnovnejših človekovih pravic – med njimi tudi s strani ameriške administracije uvedene ovire in prepovedi obiskov družinskih članov. Elizabeth Palmeiros, žena Ramóna Labañina, čaka na vizo že več kot dve leti. Antónia Guerreira njegova družina ni obiskala že več kot leto in pol, Fernando González pa je v enakem položaju že več kot leto. Ameriške oblasti Adriani Perez preprečujejo obisk moža Gerarda Hernándeza že od 12. septembra 1998, Olga Salanueva pa ne sme obiskati svojega moža Renéja Gonzáleza že od avgusta 2000. Zahtevamo pravico, zahtevamo izpustitev teh petih kubanskih domoljubov.

Kathy Sinnott (IND/DEM). - Gospod predsednik, kljub temu, da je za Irsko značilno vlažno podnebje, so bile velike poplave v preteklosti redek pojav. V zadnjih časih pa so uničujoče poplave postale vsakoletni, sezonski pojav.

Tu je prisotnih več dejavnikov: gradnja na poplavnih ravninah, slabo vzdrževanje odvodnih kanalov idr. Eden od pomembnejših dejavnikov – neustrezno pogozdovanje – pa je bil v zadnjih dveh desetletjih financiran s sredstvi EU in zato zasluži vašo posebno pozornost.

Smrekovi nasadi, zlasti na pobočjih, so korenito spremenili odvodnjavanje irskih rečnih sistemov. Obenem pa se je pri pogozdovanju v veliki meri zanemarjalo avtohtona irska drevesa, predvsem zaradi organizacije teh skladov v preteklosti.

Žal je Irsko v svojem novem Programu za razvoj podeželja iz shem podpore izključila gozdarstvo. Dejstvo, da v teh kritičnih časih, ko bi irsko gozdarstvo moralo ponovno pridobiti na veljavi, a dejansko ostaja brez sredstev, vodi v katastrofo, zlasti zaradi pogostejših poplav, onesnaženj voda, rasti CO₂ in nenehnega upadanja rodovitnosti prsti.

Program vsebuje nekaj simboličnih projektov z avtohtonimi vrstami dreves. Ne glede na vse pa ne moremo zanikati, da smo priložnost, ko bi sredstva lahko uporabili za pogoždovanje z avtohtonimi vrstami dreves in tako ublažili poplavljanje v prihodnosti, že zamudili.

Kinga Gál (PPE-DE). – (HU) Gospod predsednik, gospe in gospodje, naša naloga ni le spodbujati medkulturni dialog, ampak ga tudi zavarovati, ko je napaden, zlasti če etnično sožitje iz dneva v dan najeda ena od naših sosedskih držav, članica Evropske unije.

Priča smo – in žal bomo morda tudi v prihodnje – žalostnim posledicam podžigajočih, grobih izjav Jana Slote, predsednika ene vodilnih strank na Slovaškem, in njegovih igric na spletni strani YouTube, v katerih ljudi spodbuja, naj pobijejo politike madžarske manjšinske stranke na Slovaškem. Poleg tega je pred kratkim tudi slovaški minister za šolstvo izjavil, da bo prepovedal uradno rabo madžarščine na Slovaškem in da predstavnike madžarske manjšine v parlamentu podpira le zaradi tega, ker so sodelovali v forumu v Budimpešti, ki je razburil poslance madžarskega parlamenta.

Posledice dopuščanja skrajnih izjav in podžiganja se že močno čutijo. Po najnovejših raziskavah mnenja več kot 60 % petnajstletnikov sovraži Madžare najbolj od vseh in se strinja z nezaslišanimi, podžigajočimi obtožbami, ki so jih v zadnjih letih izjavljali vodilni slovaški politiki. Madžari se začenjajo počutiti ogrožene. To se dogaja sedaj, ko na široko odpiramo svoje roke in mislimo, da posledic ne bo. Parlament, Komisija in Svet so prezaposleni, mi pa praznujemo leto medkulturnega dialoga. Hvala za vašo pozornost.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Okrog 60 milijonov evropskih državljanov, kar predstavlja 15 % populacije EU, je na pragu revščine. Za odpravo revščine smo opredelili naslednje prednostne naloge: višja stopnja zaposlenosti, preprečevanje osipa v šolah, odprava revščine med otroci, posodobitev socialne varnosti in odprava diskriminacije. Vlaganje v izobraževanje bi moralo imeti prednost. Zagotavljanje moderne infrastrukture v izobraževanju in izboljšanje poklicnega usposabljanja, plačila in statusa pedagoških delavcev so predpogoj za kakovostno izobraževanje.

Danes povprečen osip iz šol v EU presega 16 %. Mnogi mladi, ki zapustijo šolo, so iz podeželja in so v to prisiljeni zaradi finančnih razmer. Pozivam države članice, da prednostno obravnavajo razvoj izobraževalne infrastrukture in ustvarjanje novih delovnih mest, zlasti na podeželju. Boljša izobrazba mlajši generaciji zagotavlja dostojen življenjski standard in tako izboljšuje socialno in gospodarsko kohezijo Evropske unije. Prihodnost EU je odvisna od moči, vrednosti in kakovosti sedanjih in prihodnjih generacij.

Pál Schmitt (PPE-DE). – (HU) Hvala, gospod predsednik. 15. septembra je bilo v Budimpešti ustanovno srečanje Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo. Madžarska in Budimpešta kot sedež ustanove imata pomembno tradicijo na področju znanstvenih raziskav. Pomislimo samo na to, da je med dobitniki Nobelove nagrade, ki so dejavno pripomogli k ključnim iznajdbam 20. stoletja, 12 madžarskih znanstvenikov.

Najpomembnejše naloge novega inštituta so spodbujati in koordinirati sodelovanje med evropskimi znanstvenimi središči ter vzpostaviti mrežo univerz, raziskovalnih ustanov in zasebnikov, ki se ukvarjajo z inovacijami. Ti cilji sovpadajo s temeljnim načelom lizbonske strategije, in sicer ustvariti na znanju temelječo družbo z izboljšanjem konkurenčnosti, gospodarske rasti in ustvarjanjem delovnih mest v središču.

Gospod predsednik, dovolite mi, da se zahvalim vsem, ki so sodelovali v odločanju, da so Budimpešto na Madžarskem izbrali za sedež te pomembne ustanove. Prepričan sem, da bomo dobri gostitelji. Želel bi vas tudi opozoriti na izjemen politični konsenz o tej zadevi, ki mu na Madžarskem ni primere. Iskreno upam, da se bo ustanova uspešno dokazala že naslednje leto, ki ga je Evropska unija razglasila za leto ustvarjalnosti in inovacij. Hvala za besedo.

Marian Harkin (ALDE). – Gospod predsednik, manj kot dva tedna je tega, kar je Evropsko sodišče razsodilo, da je Irska ravnala v nasprotju z okvirno direktivo o vodah pri nekaterih sistemih za čiščenje odpadnih voda. Naj povem, da sem osebno zelo zadovoljna, da Komisija dejavno sodeluje pri zagotavljanju čiste pitne vode na Irskem. Ne glede na to pa ima Komisija sedaj priložnost, da nadaljuje s svojim uspešnim delom. To lahko stori tako, da odobri podaljšanje Programa za ravnanje s kmetijskimi odpadki. Rok za izvedbo del je decembra 2008, vendar pa dela zaradi izrednih okoliščin do takrat ne bodo zaključena. Če roka ne podaljšamo, bodo dela, kot sem dejala, ostala nedokončana in od tega nihče ne bo imel koristi.

Podaljšanje roka za ta program bi bilo v korist tako kakovosti vode na Irskem in okolja kot tudi kmetov in politiki Komisije. Podaljšanje roka bi pomenilo, da je Komisija sprejela pametno in razumno odločitev, s katero želi zagotoviti skladnost z Nitratno direktivo, ter bi bilo pokazatelj složnosti pri izvajanju politike EU.

Árpád Duka-Zólyomi (PPE-DE). – (SK) Slovaška je kot država članica Evropske unije sprejela vrednostni sistem Evropske unije, kar pomeni, da mora tudi spoštovati načela kulturne in jezikovne raznolikosti v Skupnosti.

Vendar pa nedavna raziskava, ki jo je med slovaškimi učenci opravil Open Society Fund, kaže na nevarno povečanje sovraštva do madžarske manjšine in odkriva, da je več kot 63 % učencev mnenja, da bi Madžari v javnosti morali govoriti v slovaškem jeziku, svoj materni jezik pa bi smeli uporabljati le doma. Nezaslišano je, da je celo slovaški minister za šolstvo v celoti podprl to stališče v parlamentu.

Situacija je zastrašujoča. Ministrovo stališče je protiustavno in v nasprotju s slovaško zakonodajo ter načeli, na katerih temelji demokratična Evropa. Odkar je na Slovaškem na oblasti koalicija gospoda Roberta Fica, je v tej državi nekaj zelo narobe. Protimadžarski, rasistični in ksenofobični izpadi so vse številnejši predvsem po zaslugi gospoda Jana Slote, predsednika vladajoče stranke. Kar pa je še bolj osupljivo – niti predsednik vlade niti predstavniki koalicijskih strank ne protestirajo proti temu in ne obsojajo teh škodljivih in nevarnih teženj.

Slavi Binev (NI). – (BG) Gospod predsednik, spoštovani kolegi, želel bi vas opozoriti na zadnjega v vrsti škandalov, ki so pretresli Bolgarijo v zvezi z 49 milijoni EUR, ki jih je Ministrstvo za notranje zadeve porabilo za posebno opremo za nadzorovanje. Ta strošek bi bil upravičen, če bi bil po zaslugi teh prisluškovalnih in snemalnih naprav odkrit in obsojen vsaj en zločinec. Poleg tega pa so uslužbenci Ministrstva za notranje zadeve v preteklosti trdili, da jim primanjkuje najosnovnejša oprema za uspešen kazenski pregon v Bolgariji.

Izkazalo se je, da so bolgarski policisti, potem ko je bilo porabljenega že toliko denarja, da bi z njim lahko kupili 15 izvidniških letal, lahko poročali le o tem, da niso uspeli ugotoviti, kdo je nastavljal bombo v skrivnem borzelnem v središču glavnega mesta. Dejstva nas vodijo le do enega možnega zaključka. Ministrstvo za notranje zadeve skupaj z nekaterimi zasebnimi podjetji dobesedno odira bolgarske davkoplačevalce in jih sistematično in velikopotezno roba. Službe, ki naj bi preprečevale kriminal, so orodje za politično in gospodarsko izsiljevanje ter za obračunavanje z opozicijo.

Iuliu Winkler (PPE-DE). – (HU) Hvala lepa, gospod predsednik. V prihodnjih letih bomo trajnostni razvoj gospodarstev Evropske unije lahko uresničili le tako, da bomo okrepili 23 milijonov malih in srednje velikih podjetij v Uniji, saj nudijo približno 4 od 5 delovnih mest, ki so bila v zadnjih časih ustvarjena v Uniji.

Evropski paket ukrepov za majhna podjetja „Akt za mala podjetja“, ki ga je Komisija objavila junija, malim podjetjem priznava osrednjo vlogo v evropskih gospodarstvih in predstavlja splošen okvir za politiko Unije in držav članic. Ta dokument predlaga sprejetje novih predpisov na ključnih področjih, kot je na primer poenostavljena ureditev državne pomoči in večja finančna disciplina.

Vendar pa evropska mala podjetja potrebujejo več kot zgolj politično voljo Komisije, Parlamenta ali celo držav članic. Mala podjetja potrebujejo nove predpise, ki jih je treba hitro sestaviti in učinkovito uveljaviti. Evropski parlament mora prevzeti ključno vlogo v pospeševanju tega procesa. Hvala.

Katalin Lévai (PSE). – (HU) Gospod predsednik, ugotavljamo, da se med ljudmi, družbenimi skupinami, narodnostmi in pogosto tudi med ljudstvi in narodi širijo skrajne ideje in nasilne manifestacije. Na voljo so politični instrumenti, s katerimi jih lahko ustavimo, lahko pa uporabimo tudi administrativne in policijske instrumente.

Politiki, ki razmišljajo dolgoročno, pozivajo k dialogu, ne le političnem, ki pogosto vodi v konflikte, ampak tudi kulturnem dialogu. Da bi lahko z nekom vodili dialog o kulturi, moramo najprej poznati svojo lastno.

Bistvo leta medkulturnega dialoga je v tem, da bi morali spoznati različne plasti družbe ter življenje in preteklost manjšin, etničnih skupin in narodnosti, ki so morda na prvi pogled nenavadne, ne samo za različne države, ampak tudi za eno samo državo. K enotnosti naroda in dobrim odnosom med ljudmi, etničnimi skupinami in narodi pripomore tudi tovrstno poznavanje, medtem ko nepoznavanje ta prizadevanja ovira.

Menim, da je v letu medkulturnega dialoga zlasti pomembno za vse evropske družbe, da ohranjajo resnično pristen dialog med večino in manjšino, saj se le na ta način lahko razvijejo pravi odnosi med kulturami evropskih držav. To je evropski fenomen, ki ga moramo obravnavati na evropski ravni. Hvala lepa.

Dragoş Florin David (PPE-DE). – (RO) Skupaj smo se odločili, da bo cilj evropske energetske politike zmanjšati energetska odvisnost Evropske unije ter zagotoviti varno dobavo in preglednost cen. Danes opažamo, da je evropski plinski trg v vseh pogledih zelo dinamičen: energetska politika, tehnična oprema,

plinska industrija kot taka ter preglednost cen, saj je določanje cen ključni element zaščite evropskih potrošnikov.

V tem kontekstu tako merjenje kot obračunavanje porabe plina končnim porabnikom zahteva razvoj ustreznih standardov za uvedbo enotne obračunske metode, ki velja za vso Evropo, in s tem omogoči pregledno merjenje (tj. pošteno, nepristransko in natančno).

Že danes pozivam Evropski parlament, naj povzame vse potrebne ukrepe za zagotavljanje verifikacije načina merjenja in obračuna porabe plina, saj smo ugotovili, da v Romuniji prevozniki in distributerji plina ne izpolnjujejo teh zahtev: plin se meri v kubičnih metrih in njegova poraba se obračuna v kw/h. Državljeni ne morejo preveriti svoje dejanske porabe, saj je le-ta rezultat matematične formule, ki temelji na spornih parametrih.

Proinsias De Rossa (PSE). – Gospod predsednik, med našimi državljani sta zavladata jeza in strah zaradi padca finančnih ustanov po vsem svetu ter njihovega potencialnega vpliva na pokojnine, prihranke in delovna mesta.

Vesel sem, da bo danes razpravi, ki sledi, prisostvoval tudi komisar McCreevy. Menim, da se mora hitro odzvati na predlog tega Parlamenta, da se obrzda „igralniški kapitalizem“, ki nas je pripeljal na rob gospodarskega propada.

Komisar, če vaša predanost neoliberalni ideologiji tega ne dopušča, bi morali odstopiti in nekomu drugemu omogočiti, da stopi na vaše mesto in se spopade s tržnimi pirati. Nujno potrebujemo stroge, nove predpise za finančni in bančni sektor, vaše dosedanje zagovorništvo tako imenovane „milejše zakonodaje“, ki je v nekaterih primerih pomenilo nično zakonodajo, pa se mora pri tej priči končati.

Preden zaključim svoj govor, pa še nekaj besed o komentarjih gospodične McDonald iz Sinn Feina, s katerimi je poskušala opravičiti svojo kampanjo proti lizbonski strategiji in sedaj sredi globalne finančne krize razglasa, da želi gospodarsko suverenost Irske. Mislim, da to jasno kaže na lahkomišeln odnos akterjev protikampanje.

Marek Aleksander Czarnecki (ALDE). - (PL) Finančna kriza pomeni, da bi morala biti tudi preglednost sredstev, vključenih v alternativna vlaganja, pomembno vprašanje za Evropski parlament. Naša prednostna naloga je povečati preglednost podjetij z uporabo pravnih instrumentov, zlasti na področju povezav med hedge skladi in skladi zasebnega kapitala na eni strani in podjetji, v katerih imajo ti skladi deleže, na drugi strani.

Tako imenovani kodeksi dobre prakse bi lahko služili kot model, ne morejo pa nadomestiti zakonodajnih ukrepov v primerih nedovoljenega ravnanja. Nujnega pomena je, da se sestavi kodeks najboljše prakse za metode, s katerimi bi ponovno vzpostavili ravnovesje v sedanji upravljavski strukturi podjetij.

Nova zakonodaja bi morala hedge sklade in sklade zasebnega kapitala obvezati, da objavijo in pojasnijo svojo naložbeno politiko ter z njo povezana tveganja tako posameznim in institucionalnim vlagateljem kot tudi zavarovalnim posrednikom in nadzornim organom.

Milan Gaľa (PPE-DE). – (SK) Dovolite mi, da izrazim svoje sožalje in posvetim nekaj besed v spomin na nedavno tragično nesrečo slovaškega avtobusa pri hrvaškem mestu Gospič.

Na tej poti na počitnice je svoje življenje izgubilo štirinajst ljudi, mnogi med njimi so utrpeli poškodbe. Želel bi izraziti svoje sožalje svojcem in se obenem tudi zahvaliti Hrvaški za resnično zgledno ravnanje ob nesreči, s katerim so nekoliko ublažili ta hud šok, ter za njihovo skrb za naše državljane. Hrvaška s svojo odzivnostjo in reševanjem problemov ponovno dokazuje, da je njena prihodnost v Evropski uniji.

Emmanouil Angelakas (PPE-DE). – (EL) Gospod predsednik, v preteklih tednih smo s posebnim zanimanjem in zaskrbljenostjo spremljali dogodke v finančnem sektorju ZDA.

Odločitev ameriške vlade, da reši največjo zavarovalnico s posojilom, vrednim 85 milijard USD, nacionalizacija dveh vodilnih hipotekarnih skupin in bankrot četrte največje investicijske banke so v Združenih državah povzročili paniko, med evropskimi državljani pa precejšnjo zaskrbljenost.

To pa zato, ker je v globaliziranem gospodarskem okolju zelo velika verjetnost, da bo kriza dosegla tudi Evropo – če je še ni – in bo prizadela bančni sistem in dohodke Evropejcev.

Razprava, ki bo potekala v sredo v Evropskem parlamentu v prisotnosti Sveta in Komisije, mora konkretno odgovoriti na naslednja vprašanja:

- Kako dobro je evropsko gospodarstvo pripravljeno, da previhari zelo verjetne učinke krize, ki se je že začela?
- Kakšen je načrt ukrepanja in kateri specifični ukrepi so bili sprejeti za zaščito finančnega položaja evropskih državljanov?
- In zadnje, kateri politiki bo Evropska centralna banka sledila, da podpre evropske finančne ustanove?

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Gospod predsednik, 26. septembra EU praznuje jezikovno raznolikost. Prireditve so prežete z idejo, da so jeziki mostovi kulture in da bi bilo potrebno spodbujati učenje tujih jezikov in sposobnost komunikacije prek vseh jezikovnih ovir.

Te prireditve in sporočila Komisije pa popolnoma zanemarjajo potrebo po poučevanju stare grščine in latinščine po vsej Evropi. Ta klasična jezika sta izvor mnogih besed in izrazov v vseh evropskih in tudi drugih jezikih.

Istočasno je na voljo za posvetovanje tudi Zelena knjiga o „Migraciji in mobilnosti: izzivi in priložnosti za izobraževalne sisteme EU“. Zelena knjiga se sklicuje na vlogo Direktive Sveta 77/486/EGS o izobraževanju otrok priseljenjskih delavcev in kritično obravnava nesistematične ukrepe, ki so bili izvedeni v preteklih 30 letih na podlagi te direktive.

Ponuja se nam priložnost za okrepitev prizadevanj na področju poučevanja jezikov evropskih priseljenjskih delavcev.

Zita Pleštinšá (PPE-DE). – (SK) Tretja politična kriza v Ukrajini zapored je bila najbrž razlog, da zgodovinsko drugo srečanje na vrhu med EU in Ukrajino, ki se je odvijalo v Parizu v začetku septembra, ni uspelo podati velikopoteznejših zaključkov o konfliktu med Rusijo in Gruzijo.

Cenim, da je Evropska unija ponovno izrazila svojo podporo tako izgradnji civilne družbe kot tudi prodemokratskim spremembam v Ukrajini. Prav tako pozdravljam dogovor o začetku „dialoga o vizah“, ki bi moral dolgoročno prinesiti režim brez viz za obe strani, in tudi dejstvo, da ima Ukrajina kljub novi politični krizi še vedno odprte poti do članstva v EU.

Danes nihče več ne dvomi, da je oranžna revolucija spremenila zgodovinsko usmeritev Ukrajine. Sedaj mora Ukrajina pokazati, da je stabilna in enotna. To je edina možnost, če želi izpolniti evropska pričakovanja.

Prepričana sem, da lahko okrepimo svobodo pri sebi doma le, če jo branimo tudi izven meja EU. Zato se bom tudi udeležila 11. zasedanja delegacije Evropskega parlamenta v Ukrajini, ki bo 2. in 3. oktobra 2008 v Kijevu in na Jalti.

Verjamem, da bo prisotnost predstavnikov Evropskega parlamenta v Ukrajini pripomogla k umiritvi situacije in k politični stabilnosti v Ukrajini.

Mikel Irujo Amezaga (Verts/ALE). – (ES) Gospod predsednik, želel bi dodati svoj glas k obsodbi terorističnih napadov ali napadov, katerih cilj je umor, ki smo jim bili priča v naši državi. Prebivalci Baskije so žal edina dežela v Evropski uniji, ki je nenehno žrtev terorizma, ta pa traja že desetletja. Rojen sem bil v družini, ki je pretrpela 40 let izgnanstva – enako dolgo, kot je trajala diktatura generala Franca –, in če smo se iz tega kaj naučili, je to, da noben politični cilj ni vreden enega samega človeškega življenja. Nazadnje bi želel povedati še to, da vsi tisti, ki verjamemo v pravico Baskijcev do odločanja, ne dvomimo v to, da je pravica do življenja najosnovnejša od vseh.

James Nicholson (PPE-DE). – Gospod predsednik, zelo dobro se zavedamo, da zviševanje cen nafte in plina zelo negativno vpliva na mnoge gospodarske dejavnosti in na potrošnike.

Želel bi opozoriti na vpliv, ki ga ima ta kriza na kmetijstvo, ribolov in mala podjetja. Visoki stroški goriva kmeta hudo prizadenejo: stroški naraščajo, kmetje pa nimajo presežka, s katerimi bi pokrili stroške visokih cen energije in plina.

Kriza z gorivi spodkopava razvoj konkurenčnosti v malih in srednje velikih podjetjih: manjša kupna moč pa še poslabšuje situacijo, zato se, gospod predsednik, bojim, kaj se bo zgodilo to zimo – ogromno ljudi si ne bo moglo privoščiti ogrevanja.

Vsi smo lahko videli, kaj se je dogajalo na bencinskih servisih, ko se je cena nafte dvigovala; vsak dan, ko si šel mimo bencinske postaje, je bila cena višja. Sedaj pa, ko se je cena znižala, se ni znižala v enaki meri, kot

se je prej povišala. Menim, da bi morali to upoštevati: ustvarili so si dobičke, zato je čas, da se premaknejo naprej, potrošnikom pa privoščijo dostojne cene.

Csaba Sógor (PPE-DE). - (HU) Gospod predsednik, Madžarska meji na področja, kjer živijo Madžari, saj je po prvi svetovni vojni izgubila 2/3 svojega ozemlja. Politično zastopanje Madžarov, ki živijo v teh območjih, in sicer jih je v sedmih državah več kot 3 milijone, je v zadnjem stoletju omogočilo zaščito njihovih pravic na miroljubne načine.

V zadnjih šestih letih skoraj 20 političnih organizacij v okviru foruma predstavnikov iz Karpatske kotline razpravlja o miroljubnih načinih za uveljavitev interesov in z aktivnostmi še vedno nadaljujejo: identiteta, materni jezik, gospodarski odnosi in avtonomija. Tudi sam sem član tega foruma. Letos smo se odločili, da bomo v Bruslju odprli skupni urad za lobiranje, da bi lahko izkoristili priložnosti, ki jih ponuja EU.

Nedoumljivo in nesprejemljivo je, da se miroljubna prizadevanja madžarskih skupnosti žalijo s skrajnimi epiteti politikov iz nekaterih držav članic EU, ki madžarske manjšine v svojih državah obtožujejo kolektivne kriminalitete in jim želijo preprečiti rabo maternega jezika.

Evropski parlament želim opozoriti na te napade in ga ponovno opomniti, da moramo narodnim manjšinam zagotoviti pravice skupnosti, ne pa jih obtoževati kolektivne kriminalitete. EU mora tu prevzeti proaktivno in preventivno vlogo. Hvala.

Ioannis Gklavakis (PPE-DE). - (EL) Gospod predsednik, Komisija želi sodelovati v reševanju problema naraščajočih cen hrane v državah v razvoju in jih namerava financirati z 1 milijonom EUR.

S tem bo omogočila nakup semena in drugih potrebščin za povečanje kmetijske proizvodnje, zagotavljanje hrane prebivalcem, znižanje inflacije in znižanje cen hrane.

Politično in moralno pravilno je, da skušamo pomagati državam v razvoju, vendar pa bi morala biti podobna pobuda namenjena tudi evropskim kmetom. Zvišanje cen hrane jih je prizadelo v enaki meri in poleg tega bi ta denar dejansko lahko predstavljal prihranek iz znižanja stroškov po skupni kmetijski politiki (SKP).

Zato predlagam, da večji delež tega zneska (1 milijon EUR) uporabimo za pomoč evropskim kmetom, ki se soočajo z obilico problemov.

Za zaključek naj izrazim še svojo zaskrbljenost nad ustrezno uporabo sredstev, ki so namenjena državam v razvoju; afriške, karibske in pacifiške države (AKP) nimajo modela razvoja podeželja in nobenega sistema nadzora. Bojim se, da se bo denar izgubljal v birokraciji mednarodnih organizacij, ne da bi bilo od tega kaj dejanske koristi.

PREDSEDSTVO: Edward McMILLAN-SCOTT

Podpredsednik

Predsednik. - S tem se točka zaključí.

19. Hedge skladi in skladi zasebnega kapitala - Preglednost na področju institucionalnih vlagateljev (razprava)

Predsednik. - Začenjamo z razpravo, ki jo je Evropski parlament zelo daljnovidno organiziral prejšnji mesec, kot da bi za razliko od drugih lahko predvidel dogodke prejšnjega tedna.

Naslednja točka je skupna razprava o:

- poročilu Poula Nyrupa Rasmussena v imenu Odbora za ekonomske in monetarne zadeve, vključno s priporočili Komisiji o hedge skladih in skladih zasebnega kapitala (2007/2238(INI), (A6-0338/2008), in

- poročilu Klause Heinerja Lehneja v imenu Odbora za pravne zadeve, vključno s priporočili Komisiji o preglednosti na področju institucionalnih vlagateljev (2007/2239(INI), (A6-0296/2008).

Poul Nyrup Rasmussen, poročevalec. - Gospod predsednik, dolgo pred to krizo sta bili Skupina socialdemokratov in Socialdemokratska stranka zaskrbljeni zaradi teženj na finančnih trgih k čezmernim dolgovom, pomanjkanju preglednosti, prevzemanju prevelikih tveganj za pre nizko ceno ter oblikovanju paketov finančnih vzvodov, ki jih nihče ni docela razumel ali v zvezi z njimi ukrepal. Zato smo izrazili svojo

zaskrbljenost nad tem, da se soočamo z novim finančnim mehurčkom. Nihče ni znal napovedati, kdaj se bo zgodilo, sedaj pa smo v središču viharja, „popolnega viharja“, kot ga je nekdo poimenoval.

Močno sem prepričan, da bo nocojšnja in jutrišnja razprava najpomembnejša razprava v katerem koli parlamentu na temo finančnih trgov kjer koli v Evropi ali v ZDA. Najboljša razprava in odločitve v tem smislu, da smo usmerjeni v prihodnost in skušamo postaviti boljše predpise, kot jih imamo sedaj, ter prevzeti polno odgovornost, da to opravimo po svojih najboljših močeh.

Sedaj je čas za ukrepanje. Videli smo, kaj se je zgodilo v ZDA in, čeprav sem nekje slišal, da v Evropi ni tako slabo kot v ZDA, lahko rečem le to, da so me HBOS, Northern Rock in mnogo drugih podobnih primerov prepričali, da je treba ukrepati. Videli smo nove prognoze naših gospodarstev, zaposlitev, konkurence in sposobnosti vlaganja: menim, da je to dovolj, da začnemo ukrepati.

Zato sem ponosen, da lahko Parlamentu nocoj in jutri povem, da je skupina PSE po mučnih pogajanjih – kakršna tudi morajo biti, ko je na mizi tako pomembna stvar – dosegla kompromis s skupinama ALDE in PPE-DE. Pred nami je usklajeno poročilo, ki od Komisije zahteva, da poda predloge na področju zakonodaje in predpisov za vse finančne akterje, vključno s hedge skladi in skladi zasebnega kapitala. Skrajni čas je, da to storimo, zato želim Parlament opomniti, da po novem zahtevamo uvedbo obveznih kapitalskih zahtev za vse finančne ustanove. Zahtevamo, da se paketi nagrajevanja uskladijo z dolgoročnimi rezultati, ki odražajo tako izgube kot dobičke. Zahtevamo popolno preglednost sistemov nagrajevanja vodstvenih delavcev in najožjega vodstva. Zahtevamo razkritje izpostavljenosti kot razmerje med finančnimi vzvodi in dolgovi, razkritje vira in zneska zbranih sredstev in navedbo delničarjev v vseh investicijskih projektih. Zahtevamo podaljšanje direktive, ki zahteva, da so zaposleni obveščeni in da se njihovo mnenje upošteva med prevzemi, ki vključujejo odkupe z zadolžitvijo s strani skladov zasebnega kapitala, ter zahtevamo ustrezne ukrepe za „preprečevanje nerazumne razprodaje premoženja ciljnih podjetij“. Zahtevamo uvedbo ukrepov v izogib prevelikim dolgovom, ki nastanejo zaradi prevzema z zadolžitvijo, ki naj zagotovijo, da je finančni vzvod primeren tako za sklad/družbo zasebnega kapitala kot za ciljno družbo.

Gospoda McCreevija, komisarja za to področje, bi prosil, da na te predloge odgovori zelo konkretno. Vem, da ni bil prej seznanjen z njimi, vendar pa vztrajam pri časovnem razporedu. Odgovor pričakujemo pred koncem leta, kar pomeni tri mesece časa. Morda bi lahko razpravljali še o nekaterih podrobnostih, toda komisar, Parlamentu ste dolžni odgovor, saj ne govorimo o majhnem številu poslancev, ampak o večini tega Parlamenta.

Naj zaključim z obvestilom, da je pred štirimi oz. petimi dnevi okrog 90 000 ljudi podpisalo peticijo, ki je naslovljena na Evropski parlament, Združene države Amerike in svetovne voditelje, organiziralo pa jo je svetovno internetno gibanje Avaaz. V imenu te organizacije predajam peticijo naslovnikom. Glasi se takole: „Pozivamo vas, da prevzamete pobudo za ureditev temeljnih pomanjkljivosti in vrzeli, ki so omogočile nastanek te globalne finančne krize, vključno z osnovnimi problemi dolga in tveganja, nagrajevanja in preglednosti. Nujno je, da delujete enotno za zaščito javnega dobra, tako da postavite strožja pravila za vse udeležence v globalnem finančnem sistemu. Bodite pogumni in podprli vas bomo.“

Komisar, boste skupaj z nami pogumni, nas podprli in nam dali prve odgovore že pred koncem leta? V imenu vseh vztrajam pri tem, da mora biti odgovor pritrdilen.

Klaus-Heiner Lehne, poročevalec. – (DE) Gospod predsednik, gospe in gospodje, razprava poteka, morebiti po naključju, ob ravno pravem času. Moje poročilo se v vseh vidikih ukvarja z drugo platjo medalje.

Gospod Rasmussen je moral obravnavati zlasti učinke na finančne trge, medtem ko se je Odbor za pravne zadeve v svojem strokovnem mnenju ukvarjal predvsem z vidiki gospodarskega prava in, če je bilo primerno, s potrebo po spremembi evropskega gospodarskega prava.

Dogodki v preteklih dneh so nas vse pretresli. Tako javnost in politike kot tudi – in to povem zelo jasno – pošteno gospodarstvo. Problem, ki ga trenutno vidimo v praksi, je v tem, da se dobički privatizirajo, izgube pa nacionalizirajo. V tej sagi je postalo že skoraj smešno, da se je ameriški finančni minister Paulson, ki je bil včasih na čelu Goldman Sachsa, znašel v položaju, ko mora 700 milijard USD davkoplačevalskega denarja porabiti za odpravo razdejanja, ki ga je povzročil ravno njegov sektor. To je resnično žalostno.

Vedno več je primerov, ki kažejo na to, da je v očeh javnosti klasično družinsko podjetje, ki skrbi za svoje zaposlene z lastno, zjamčeno odgovornostjo, stvar preteklosti, medtem ko se na drugi strani zdi, da nas vsaj v gospodarstvu do neke mere vodijo neučinkoviti direktorji in zaposleni, ki so dobro plačani, a nimajo nobene odgovornosti več.

Menim, da je ta vtis, ki ga vedno bolj daje naše tržno gospodarstvo, zastrašujoč in da je politično nujno, da uvedemo ustrezne ukrepe za vzpostavitev reda in se znebimo tega grozljivega vtisa.

Dejstvo je, da sedaj niso prizadeti samo veliki vlagatelji, ampak tudi mali. Prizadeti so vsi davkoplačevalci in vsi tisti, ki so odvisni od državnih sredstev, saj je za odpravo škode potrebno vedno več milijard javnih sredstev.

Priznam – in to se je v razpravi že jasno pokazalo in je tudi nesporno –, da eden od vidikov, ki smo jih v začetku še posebej obravnavali, in sicer sektor hedge skladov in skladov zasebnega kapitala, ni vzrok problemov, ki jih moramo sedaj reševati. Seveda so očitne pomanjkljivosti na področju usklajevanja in predpisov, kar je pokazala tako razprava v Parlamentu kot zaslišanje obeh odborov.

Pravilno je bilo ugotovljeno, da za oba sektorja veljajo tudi nacionalni predpisi, nekateri od njih strožji, drugi blažji, odvisno od tradicije posamezne države in prevladujočih predpisov na področju finančnih trgov. Obenem pa je postalo jasno, da potrebujemo nadaljnje usklajevanje in prilagoditve na evropski ravni, da bi zagotovili, da ti sektorji, ki so že dosegli kritične razsežnosti, ne predstavljajo tveganja za finančne trge.

Odgovoriti bi želel na le nekatere ključne besede, ki so bile omenjene v osnutku poročila, a jih je Odbor za pravne zadeve po naključju rešil že junija, ko še nihče ni govoril o krizi. V mislih imam pojava „posojanje vrednostnih papirjev“ in „prodaja brez kritja“. Slišimo, da je cela vrsta pomembnih regulatorjev finančnega trga oba prepovedala iz dobrega razloga. Takrat smo zahtevali in ponovno zahtevamo, da se to dokončno preveri. Temu morajo slediti posledice in zakonodajni predlogi, če je potrebno. Med njimi so vprašanja boljše identifikacije delničarjev, preglednosti, strožjih predpisov na področju preglednosti, glede na to, da bi morala tako podjetja kot direktorji teh podjetij vedeti, čigava last so, da lahko delujejo odgovorno do njih.

Sem spada tudi ustrezno preverjanje tveganj pri odobritvi kreditov, s čimer se zagotovi, da so posledice razumne v primerih, ko orjaških vzvodov ni mogoče premakniti z relativno majhno silo in to privede do stanja, ko vse uide iz rok in povzroči težave splošni javnosti in drugim.

Mimogrede še en nasvet: v tem času je industrija oblikovala več predlogov za praktične kodekse oz. prostovoljne predpise, ki urejajo obnašanje. Že samo dejstvo, da so bili ti predpisi sestavljeni, tudi če so zaenkrat še na prostovoljni bazi, kaže na to, da industrija očitno priznava potrebo po nekakšni ureditvi. Zato je popolnoma upravičeno, da pogledamo in razmislimo, ali lahko ukrepamo tudi na tem področju.

Preprodaja nepremičnin po napihnenih cenah je še ena zadeva, ki se ji moramo posvetiti. Gospodarsko pravo se mora lotiti tega vprašanja, saj po mojem prepričanju podjetij ne bi smeli ropati. Od Komisije pričakujemo konkreten predlog. To je poročilo v skladu s členom 192, na katerega mora Komisija odgovoriti. Upamo, da bo to storila kmalu.

Charlie McCreevy, član Komisije. – Gospod predsednik, rad bi se zahvalil Odboru za ekonomske in monetarne zadeve in Odboru za pravne zadeve, zlasti pa njunima poročevalcema, gospodu Rasmussenu in gospodu Lehnju, za delo, vloženo v pripravo obeh poročil.

Še pred enim letom bi le redki lahko napovedali, da bodo razmere na finančnih trgih tako resne, kot so danes. Učinke krize bomo občutili še nekaj časa. Začelo se je z nepremišljeno prodajo hipotek v Združenih državah, pospešilo z bankami in drugimi, ki niso upoštevali posojilnih standardov, ker so lahko breme posojil z listninjenjem preložili na druge.

Bonitetne agencije so tem visoko tveganim produktom dale priznanje, ko so jih ocenile kot produkte z nizkim tveganjem neplačila. Finančne ustanove iz vsega sveta so te produkte kupovale, ne da bi – vsaj tako se zdi – oceno tveganja opravile tudi same.

V luči dogodkov iz preteklih dveh let je prav neverjetno, kako slabo so vodilni v finančnih ustanovah poznali prevzeta tveganja. Nedvomno je visok znesek dobička, ki se jim je obetal, zameglil resno analizo tveganj. Nadzorniki prav tako niso nič bolje razumeli tveganja, ki ga prinašajo ti zelo kompleksni produkti. Stvari so bile razkosane in sesekljane, nato pa prepakirane, da nihče ni vedel, kje je pravo tveganje. Nek opazovalec je pred meseci ta razvoj krize opisal, kot da bi gledali iztirjanje vlaka v počasnem posnetku. Prejšnji teden pa je kriza vratolomno pospešila svoj tempo.

Usklajeno delovanje vodilnih svetovnih centralnih bank in napovedani podporni ukrepi v Združenih državah so nekoliko umirili razmere na trgu. To moramo pozdraviti, saj se zakonodajalci soočajo z izjemno situacijo. Prav tako pozdravljam, da so ameriške oblasti priznale potrebo po tem, da bi v svojih predlogih obravnavale tudi premoženje v lasti nekaterih neameriških finančnih ustanov.

Ena od stvari, za katere smo lahko v Evropi hvaležni, je dejstvo, da pri nas razdejanje ni tako obsežno kot v ZDA. Čeprav tudi banke v EU kažejo podobno pomanjkanje zaupanja pri posojanju ena drugi, vseeno obseg ni primerljiv s tistim v ZDA. Nihče pa še ni na zeleni veji. Čakajo nas zelo neugodni pogoji poslovanja. Gospodarska recesija bo imela svoje učinke. Opreznost in preglednost sta ključnega pomena, če želimo ponovno vzpostaviti zaupanje na trgu. Na ravni EU pa moramo še naprej izboljševati nadzorništvo v čezmejnih nadzornih finančnih ustanovah. Dobili smo priložnost, ki je ne smemo zamuditi.

Zaradi vsega tega verjamem, da bomo na koncu te krize imeli drugačen sektor finančnih storitev in prav tako tudi drugačen regulativni okvir. Če moralna ovira ni učinkovita, potem ne moremo pričakovati, da bo račun za pretiravanje in neodgovorno prevzemanje tveganj zasebnih ustanov poravnal davkoplačevalec.

Končni regulativni okvir, ne glede na to, kateri nov pristop bo uporabljen, se bo izoblikoval v prihodnjem obdobju, ko bodo tudi lekcije te krize in ustrezni odgovori bolj jasni. Še naprej moramo dobro sodelovati z drugimi zakonodajnimi organi in medsebojno povezati svoje odzive.

Verjetno ste opazili, da se je ukrepanje že začelo. Že več kot leto dni Komisija v soglasju s Svetom gospodarskih in finančnih ministrov pripravlja natančen časovni načrt, ki ga je potrdil tudi Evropski svet. Medtem ko se kriza razvija, mi izboljšujemo svoj odziv.

Izvedli smo že ukrepe za izboljšanje konvergence in sodelovanje med nadzorniki. Nova izjava o namenu je bila dogovorjena med nadzornimi organi EU, finančnimi ministri in centralnimi bankami, opredeljuje pa splošna načela, vključno z ustanovitvijo čezmejnih skupin za stabilnost. To se sedaj izvaja. Preučevali smo izboljšave za sheme jamstva za depozite. Uvedli smo posebno skupino za proučitev procikličnih učinkov trenutnih instrumentov, vključno z Baslom 2 in MSRP, ki bo poročala do konca tega leta. V tesnem sodelovanju s Forumom za finančno stabilnost je IASB vzpostavila posvetovalni sosvet za nepristransko oceno. IASB se ukvarja tudi z izvenbilančnimi postavkami. Industrija je postregla z dragocenimi podatki, ki izboljšujejo preglednost za zakonodajalce na trgu listninjenja. Komisija pritiska na industrijo, da prečisti svoje podatke in tako izboljša preglednost za zakonodajalce.

V luči teh in drugih dejavnosti, o katerih bom še govoril, za poslance ne bi smelo biti presenečenje, če povem, da soglašam s številnimi zadevami, ki so izpostavljene v poročilu gospoda Rasmussena. Sedaj je najpomembneje, da določimo ključne ukrepe, ki jih moramo izvesti, in jih tudi izvedemo.

Kot sem povedal že prej, je kaos na trgu razkril pomanjkljivosti v obvladovanju tveganj v velikih finančnih ustanovah. Odkril je tudi celo vrsto slabosti v zakonodaji. Pozornost zakonodajalcev se mora sedaj usmeriti na ta področja. Gospod Rasmussen je v svojem poročilu izpostavil veliko perečih področij: navzkrižje interesov v bonitetnih agencijah, potrebo po boljšem ocenjevanju nelikvidnih sredstev in neusklajenost spodbud v poslovnem modelu „ustvari in prenesi“.

V preteklem letu sem poslance na plenarnih zasedanjih, še posebej pa Odbor za ekonomske in monetarne zadeve, obveščal o delu, ki smo ga opravili na področju izboljšanja kapitalskih zahtev v bankah, in tudi o svojih zamislih glede ureditve bonitetnih agencij. Menim, da se vsi strinjamo, da je potrebno okrepiti kapitalске zahteve ter pri strukturiranih produktih zahtevati preglednost in skrbno poslovanje. Ukvarjali smo se s spremembami Direktive o kapitalskih zahtevah, ki bodo izboljšale upravljanje velikih izpostavljenosti ter dvignile kakovost kapitala z usklajeno obravnavo hibridnega kapitala. Prav tako smo se ukvarjali z okrepitevijo nadzora nad medbančnimi skupinami.

V naslednjih tednih bom Komisiji predlagal dva ločena zakonodajna ukrepa za reševanje teh in tudi drugih vprašanj: prvi je sprememba Direktive o kapitalskih zahtevah, drugi pa uredba o bonitetnih agencijah. Pri teh predlogih pričakujem podporo Evropskega parlamenta, saj so zelo podobni zahtevam iz vašega poročila.

Hedge skladi in skladi zasebnega kapitala se pojavljajo v obeh poročilih. V zadnjih letih smo izmenjali kar nekaj zanimivih mnenj o vlogi hedge skladov in skladov zasebnega kapitala. Ena od stvari, o kateri se po mojem vsi strinjamo, je ta, da ti niso bili vzrok te krize. Izkazalo se je, da je bil regulirani sektor tisti, ki je zbežal z vaje pri poslovanju s specializiranimi podjetji za listninjenje, katerih delovanje je slabo poznal.

Menim, da v tej fazi hedge skladov in skladov zasebnega kapitala ni potrebno metati v isti koš kot regulirani sektor. Razlogi za trenutno krizo so različni. Ne smemo pozabiti, da so ti skladi regulirani v državah članicah. Po vsej Evropi so direktorji hedge skladov in skladov zasebnega kapitala pooblaščen in pod nadzorom. Zanje veljajo enaka pravila glede zlorabe trga kot za druge udeležence na finančnih trgih. Pri vlaganju v javna podjetja morajo spoštovati podobne obveznosti glede preglednosti in posvetovanja. Izpostavljenost bančnega sektorja do hedge skladov in skladov zasebnega kapitala ureja Direktiva o kapitalskih zahtevah.

To pa seveda ne pomeni, da bomo hedge skladom in skladom zasebnega kapitala prizanašali. Ker se ti poslovni modeli sproti razvijajo in se njihova vloga na finančnih trgih spreminja, jih morajo zakonodajalci po vsem svetu budno spremljati. Gospodarske dejavnosti pa morajo prevzeti odgovornosti, ki jih prinaša vidnejša vloga na evropskih in globalnih finančnih trgih. Več nedavnih tržnih spodbud je pokazalo, da je to sporočilo razumljeno. Naša vloga je pozorno spremljati te in druge dogodke na trgu in se nanje odzvati, če in ko je to potrebno.

Pozdravljam konstruktivne predloge, ki podpirajo delovanje enotnega trga. Na tem mestu bi želel omeniti, da se Komisija trenutno precej ukvarja s področjem zasebne prodaje vrednostnih papirjev in s tveganim kapitalom.

Strinjam se z gospodom Lehnejem, da je ustrezna stopnja preglednosti ključni dejavnik zaupanja vlagatelja. To je neizogibno, če želimo, da finančni trgi delujejo učinkovito.

Poročilo navaja seznam pravil preglednosti, ki danes veljajo za različne akterje na finančnih trgih EU. Po mojem mnenju je pomembno, da je na trgu na voljo dovolj natančnih in koristnih informacij. Poiskati moramo pravo ravnotežje med potrebo po zaupnosti lastniške informacije nosilcev naložb in legitimnimi potrebami vlagateljev, nasprotnih strank, zakonodajalcev in družb, ki prodajajo svoje dolgove ali vrednostne papirje.

Zato sem zadovoljen, da poročilo poudarja potrebo po analizi vpliva obstoječih določb EU in pravil držav članic na tem področju, preden se lotimo nove zakonodaje.

Komisija se s tem področjem zelo dejavno ukvarja. Imeli smo obsežna posvetovanja v okviru naše pobude za pravice delničarjev in obravnavali številna vprašanja, ki se jih poročilo dotika – na primer posojanje vrednostnih papirjev in vprašanje identifikacije delničarjev.

Poleg tega smo pred kratkim objavili razpis za izvedbo zunanje raziskave, ki bo preučila izvajanje Direktive o preglednosti v državah članicah. Ta raziskava bo na voljo naslednje leto in bo osnova za splošno oceno direktive, vključno s pragovi prigrisatve.

Poslanci se prav gotovo spomnite, da je letošnjo pomlad Komisija izdala sporočilo, v katerem je opredelila svoj pristop k politiki na področju državnih investicijskih skladov. Prišli smo do zaključka, da so bili ti ukrepi ustrezni in tudi zadostni za reševanje vprašanj, ki jih trenutno obravnavamo. Ta pristop je odobril Evropski svet; ugotavljam pa, da Odbor za pravne zadeve ni popolnoma enakega mnenja.

Naj tu na kratko povem naslednje. Prvič, priznati moramo, da hedge skladi in skladi zasebnega kapitala niso edini – drugi institucionalni vlagatelji zasledujejo podobne cilje in dandanes uporabljajo podobne metode. Če bi v tej situaciji hedge skladom in skladom zasebnega kapitala naložili posebne obveznosti, bi to vodilo v diskriminacijo teh kategorij vlagateljev.

Drugič, ne smemo storiti napake in vse dejavnosti hedge skladov obravnavati kot grožnjo trgu, ampak se moramo zavedati pozitivnih učinkov teh dejavnosti. Naj pojasnim, gospodarstvo EU bo v prihodnosti potrebovalo ogromno vlaganj: brez državnih investicijskih skladov, skladov zasebnega kapitala in drugih podobnih bo okrevanje Evrope po sedanjí krizi precej počasnejše.

Tretjič, strinjam se, da določene metode, kot sta na primer posojanje vrednostnih papirjev in uporaba izvedenih finančnih instrumentov, predstavljajo izziv ustaljenim modelom upravljanja. To je področje, kateremu bomo v prihodnje, v sodelovanju z nadzorniki v posameznih državah, posvetili precej pozornosti.

V zaključek naj povem, da bosta obe poročili pomembno prispevali k naši neprekinjeni obravnavi teh vprašanj. Poslancem čestitam za poročili. Komisija bo preučila vaša priporočila in vam poročala v skladu z okvirnim sporazumom. Naša zavezanost k reševanju krize z ukrepi, katerih namen je ponovno vzpostaviti zaupanje in stabilnost, se nadaljuje.

Sharon Bowles, poročevalka mnenja Odbora za ekonomske in monetarne zadeve. – Gospod predsednik, komisarju želim povedati, da je v trenutni krizi medsebojna povezava vseh ustanov očitna. Prav tako je očitno in logično, da se mora ureditev usmeriti v funkcijo in ne v subjekte. Ne bi bilo prav, če bi zasebno podjetje moralo spoštovati drugačna pravila od drugih samo zato, ker je v lasti sklada zasebnega kapitala.

Vsaka medalja ima dve plati. Ta teden pogosto kritiziramo prodajo brez kritja, a ne smemo pozabiti na tiste, ki posojajo vrednostne papirje. Pomembno je, da so tudi vlagatelji in nadzorniki pozorni na politike posojanja pokojninskih skladov in drugih, ne le na dejavnosti tistih, ki si delnice izposojajo. S to tematiko smo se že srečali pri vprašanju glasovanja na podlagi izposojenih delnic. „Dve plati“ pomeni tudi to, da bo izboljšanje

preglednosti učinkovito le, če temu sledi tudi skrbno poslovanje, ki ne dopušča zmanjšanja preglednosti z različnimi izjavami o zaupnosti. Nenazadnje pa lahko pomembno vlogo v tem odigrajo tudi prostovoljni kodeksi, saj lahko uredijo tiste dele, ki jih mi ne moremo doseči. Ne glede na vse pa ne bi smeli biti le zasebna stvar neke industrije, ampak bi morali biti na vpogled, dostopni ter preverjeni in nadzorovani.

Harald Ettl, pripravljač mnenja Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve. – (DE) Gospod predsednik, v letu 2007 nam je pretilo nadaljevanje hipotekarne krize. Vendar smo to poskušali odriniti na stranski tir. Junija 2007 bi morali slišati še več znakov za preplah, če že ne prej, pa takrat, ko sta dva hedge sklada, ki ju je vodila newyorška investicijska banka Bear Stearns, zabredla, ker sta se ukvarjala pretežno z obveznicami, zavarovanimi z nepremičninami. In to je bil šele začetek! Vedno bolj je postajalo jasno, da se ta vrsta finančnih družb razvija z zelo nizko stopnjo preglednosti. Na eni strani je nekaj izbrancev dosegalo visoke dobičke, seveda v visoko tveganih panogah, na drugi strani pa se danes ukvarjamo s klasično nacionalizacijo izgub. Niso samo ameriški gospodarski novinarji in ekonomisti tisti, ki to situacijo opisujejo natanko s temi besedami. Tudi mi v EU in v Evropskem parlamentu hočemo nočes spreminjamo svoj pogled, čeprav nekoliko pozno. Zaželeno bi bilo, da bi se tudi Komisija izjasnila.

Obe poročili, tako Rasmussena kot Lehneja, kažeta na potrebo po takojšnjem ukrepanju. Vsem političnim akterjem bi moralo biti sedaj že jasno, da trg sam sebe ne more popolnoma regulirati. Tudi Komisija bi se tega že morala zavedati. Hedge skladi in skladi zasebnega kapitala spadajo med velike zaposlovalce, vendar pa v mnogih pravosodnih sistemih te vloge nimajo več in so zato oproščeni obveznosti delodajalca. To pa ni sprejemljivo, saj je nepreglednost prevelika! Medtem pa je finančna kriza postavila na kocko tisoče delovnih mest.

Ureditev, nadzor, preglednost, udeležba zaposlenih in informiranje v sektorju pokojninskih skladov, ki so močno udeleženi v hedge skladih in skladih zasebnega kapitala, so ključnega pomena.

Komisar, pomembno je, da Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve zagotovi, da zaposleni ne bodo plačali dvakratne cene: prve zaradi finančne krize kot take in druge zaradi delitve tveganja pokojninskih skladov. Da se to ne bi zgodilo, mora Direktiva 2003/41/ES zagotoviti, da skrbniki zaposlene neposredno ali posredno obveščajo o vrsti in tveganju pri vlaganju njihovih pokojnin ter jim dajo možnost soodločanja. To je samo eden od mnogih vidikov, ki smo jih izpostavili v naših poročilih in mnenjih.

Komisar, od vas zahtevamo, da nekaj storite. Vem, da lahko govorimo o mnogih stvareh, vendar pa je vaša dolžnost, da pomagate. Rok za sklic zakonodajnega organa še ni potekel. Na to bi vas želel opozoriti.

Kurt Joachim Lauk, v imenu skupine PPE-DE. – (DE) Gospod predsednik, gospe in gospodje, to poročilo se je sprva ukvarjalo s hedge skladi in skladi zasebnega kapitala, sedaj pa obravnava finančni sistem, ki se je popolnoma sesul.

Sedanja kriza je grozljiva posledica kreditne blaznosti ali, natančneje, prevelikega zadolževanja. Federal Reserve je predolgo dopuščala prenizke obrestne mere in nato zagotavljala kreditne subvencije.

Poročilo smo sestavili na podlagi trenutne situacije in v sodelovanju s kolegi poslanci iz skupine Zaveznistva liberalcev in demokratov za Evropo dosegli dogovor z gospodom Rasmussenom, ki obsega celoten finančni sistem. Hvaležni smo, da je Odbor za ekonomske zadeve to potrdil popolnoma soglasno.

Ne moremo se več zanašati na standarde ZDA in postavljanje standardov v mednarodnem finančnem sistemu. Ustvariti moramo nove, lastne, evropske možnosti, zato smo predlagali, da se sprejmejo najrazličnejše točke ter zaključijo razprave o njih.

Za začetek moramo vse finančne ustanove, ki se ukvarjajo s finančnimi vzvodi, vključiti v posebno oceno tveganja. Nato zahtevamo, da ima tveganju prilagojena kapitalska zahteva v globalnem finančnem sistemu enak status za vse udeležence. Opredeliti bi morali tudi zahteve za organizatorje paketov in sindiciranih paketov, saj na njih služijo. Bonitetne agencije – to sta izpostavila že gospod Rasmussen in gospod Lehne – morajo zapreti vrzeli v informiranju in razkriti navzkrižja interesov.

Razmisliti moramo tudi o tem, ali naj bonitetne agencije prevzamejo odgovornost za svoje bonitetne ocene, podobno kot finančni revizorji. Prav tako velja razmisliti, ali naj se z izvedenimi finančnimi instrumenti obvezno trguje na borzi – izjema bi morda lahko bila le obrestna zamenjava. Zahtevamo tudi, da uprave bank zagotovijo, da nagrade bančnikom ne temeljijo samo uspešnem poslovanju, ampak tudi na morebitnih izgubah v prihodnje. To pomeni, da mora biti nagrajevanje bančnikov odraz tako dobrih kot slabih časov, ne samo dobrih.

Pohlep je že od nekdaj slab svetovalec pri finančnih strategijah. V zadnjih letih smo v ECB poslovali z zanesljivim partnerjem, ki se je odzval nekoliko razumneje in zmerneje kot Federal Reserve. To lahko rečemo z današnjega zornega kota. Nujno potrebujemo tudi evropski bančni nadzor za celotno območje evra, saj ne moremo še naprej živeti le z nadzorom v vsaki državi posebej. To navsezadnje pomeni, da predpostavljamo, da se bodo v Evropi ustanovljale ustanove ali celo prostovoljna združenja, da bi boljše razumeli subjekte, ki jih sedaj obravnavamo, in preprečili naslednjo krizo takega obsega.

Ieke van den Burg, v imenu skupine PSE. – Gospod predsednik, gospodu Lauku želim povedati, da je on sicer podprl poročilo o evropskem nadzoru, ki sva ga pripravila skupaj z gospodom Dăianujem, vendar pa ga EPP ni podprl.

Dovolite mi tudi, da odgovorim komisarju, in sicer, da se mi zdi neverjetno, da se ni odzval na bistvena vprašanja poročila. Povedal nam je le to, da Komisija skrbno spremlja in opazuje dogodke, in nato dodal, da imajo hedge skladi in skladi zasebnega kapitala tudi veliko pozitivnih učinkov ter da moramo o tem razmisliti.

To je enako, kot če bi slišali, da se približuje orkan ali cunami, in bi nam dejal, da moramo razmisliti o pozitivnih učinkih vode in vetra! To je absurdno.

– (NL) Nadaljevala bom v nizozemščini, saj se želim osredotočiti na dve vprašanji, ki se nanašata zlasti na poročilo gospoda Lehneja. Eno od njih – omenil ga je že gospod Lehne – je posojanje vrednostnih papirjev in prodaja brez kritja. To je seveda ponoven klasičen primer nesposobnosti Komisije, da bi se sprti seznanjala z dogajanjem. Že dolgo nazaj smo sprožili vprašanje o nujnih ukrepih na področju posojanja vrednostnih papirjev oz. posojanja in izposojanja delnic, saj je bilo to izrabljeno v kampanjah hedge skladov proti podjetjem. Sedaj pa so nadzorniki finančnih trgov – številni posamezni nadzorniki v posameznih državah – končno to storili. To ni usklajeno evropsko delovanje; pobude, kot je ta, so ponovno morale priti z ravni posameznih držav. Lahko bi bili korak pred časom in bi morda uspeli tudi preprečiti kakšno kršitev ali propad kakšne banke ali zavarovalnice, če bi imeli ustrezne ukrepe že pripravljene.

To še nadalje ponazarja dejstvo, da te zadeve presegajo okvire neke gospodarske dejavnosti in da nadzor bank, zavarovalnic ali vrednostnih papirjev znotraj dejavnosti ne zadostuje. Resnično bi morali kombinirati nadzor in zagotoviti, da se takšne vrednostne papirje pričakuje na obeh straneh in da se ti pojavi preprečijo.

Drugo vprašanje so sistemi nagrajevanja. V poročilu smo navedli, da je izjemnega pomena, da se te sisteme omeji in da se o politiki nagrajevanja glasuje na skupščini. Z veseljem sem opazila, da so med razpravami o bodočem izrednem skladu v ZDA v tem tednu moji demokratski kolegi v Kongresu izrazili željo, da se črpanje denarja iz tega sklada med drugim pogoji z omejitvijo pretirano visokih plač in nagrad vodstvenim delavcem.

Nenazadnje bi bilo težko verjeti, da lahko Goldman Sachs in Morgan Stanley, ki sta sedaj v postopku nadzora in želita črpati iz tega javnega sklada, še naprej delita milijonske nagrade. Prav tako je prav, da v Evropi sežemo dlje od priporočila, podanega pred dvema letoma. Komisarja želim vprašati, kaj bo storil na tem področju, saj je skrajni čas, da ukrepa.

Sharon Bowles, v imenu skupine ALDE. – Gospod predsednik, se opravičujem, a to je drugi del. Kot je dejal gospod Rasmussen, so ta poročila uravnotežena, čeprav so morda nekatera bolj nagnjena k enostranskemu citiranju iz medijev kot druga. O hedge skladih in skladih zasebnega kapitala nekateri negodujemo že nekaj let, sedaj, ko smo sredi finančne zmešnjave, pa zaskrbljenost zaradi dolgov ali finančnih vzvodov ni več tako redka. Vsekakor se nam ponuja možnost, da zadeve prevetrimo in vzpostavimo celovit pregled nad vprašanjem izpostavljenosti, ki je v središču sedanje krize, in nad drugimi vprašanji, povezanimi s tveganji in dolgovi, vključno s hedge skladi in skladi zasebnega kapitala.

Poročila priznavajo, da je to potrebno storiti na nediskriminatorni in načelni osnovi, z upoštevanjem sorazmernosti. Obenem je treba upoštevati kontekst mednarodnih dogodkov, zlasti pa delovati preudarno. Eno od vprašanj, ki se trenutno obravnavajo vsepovsod, so dolgovi in ustrezno upravljanje le-teh, drugo pa je vprašanje paketov nagrajevanja in navzkrižja interesov. Seveda je zaradi večje stabilnosti trga potrebno sprejeti ukrepe, ki bodo zagotovili, da je nagrajevanje skladno z dolgoročno perspektivo. Strinjam se, da bi to načelo moralo veljati za vsa področja. S tem ne želimo potrditi mnenja, da sta zasebni kapital in tvegani kapital v celoti motivirana z razprodajo premoženja: to zagotovo ni najboljši način, da propadajoče podjetje spremeniš v dobičkonosno podjetje, ki se zlahka proda. Nacionalne zakonodaje, ki preprečujejo razprodajo premoženja prevzetega podjetja, obstajajo, vendar pa se redko uporabljajo. Zato nisem prepričana, da bi evropski ukrep prinesel kaj napredka.

Če se ponovno vrnemo k zakonski ureditvi v nasprotju s prostovoljnimi kodeksi; veliko prostovoljnih kodeksov je šele v nastajanju in večina njih potrebuje nekaj časa, da začne delovati. Njihovo posodabljanje je enostavnejše, a kot sem že prej dejala, kodeksi niso zasebna zadeva in javno zaupanje mora biti del tega sistema. Vesela sem, da so kolegi potrdili moj predlog za spletno stran „vse na enem mestu“ kot uporabno orodje, ki ponuja register prostovoljnih kodeksov z ustreznimi povezavami na objave o skladnosti, in upam, da bo temu sledil tudi komisar.

Ko govorimo o preglednosti, je pomembno tudi prepoznati, da javni vlagatelji in nadzorniki potrebujejo različne ravni informacij in da mora informacija ustrezati namenu. Tudi v primeru profesionalnih vlagateljev je zastiranje informacij s – če mu lahko tako rečem – „pravnim balastom“ nedopustno. Nadzorniki bi morali imeti na voljo vse informacije, ki jih potrebujejo, vendar pa je potrebno posebno skrb posvetiti tistim področjem, kjer informacije ne smejo v javnost.

Končno smo prispeli na tista občutljiva področja listninjenja in bonitetnih agencij. Kar zadeva listninjenje, vem, da je komisarju ljubša ideja o pridržanju, vendar pa je to seveda samo eno od razpoložljivih orodij, zato ga pozivam, naj bo pripravljen zamenjati orodje in naj škatle z orodjem ne zapre prehitro. Na področju bonitetnih agencij marsikaj potrebuje boljše obvladovanje, vendar pa odsvetujem drobljenje že veljavnega sistema mednarodno sprejetih bonitetnih ocen. Ponovno ponavljam, da sta obe področji primer, kjer moramo biti preudarni: biti moramo preudarni, ne pa maščevalni.

Eoin Ryan, v imenu skupine UEN. – Gospod predsednik, to poročilo je nedvomno predstavljeno v zelo zanimivem času, saj smo priča gospodarskim prelomom, ki jih doslej še ni bilo, zadnji dogodki pa so nas žal opozorili na nekatere pomanjkljivosti, slabosti in zlorabe v mnogih sektorjih finančnega trga.

Nobeden od sektorjev ali grupacij ni ostal nepoškodovan ali nedotaknjen. Ne moremo se več vrniti na stara pravila. V Združenih državah se dogajajo korenite spremembe na področju visokih financ. Spremembe so nujne tudi v Evropi in prav tako globalno.

V tako napeti finančni atmosferi nas lahko zamika, da nekatere finančne akterje ali organe postavimo za grešne kozle. Pomanjkanje znanja o hedge skladih in njihovem poslovanju pogosto pripelje do tega, da postajajo dežurni krivci za vse.

Vendar pa moramo vedeti, da niti hedge skladi niti skladi zasebnega kapitala niso krivci za sedanjo finančno krizo, ampak so trgu celo občasno priskrbeli prepotrebne likvidnostne injekcije.

Prav tako ne smemo pozabiti, da je vzrok krize, ki se je začela v Ameriki, v slabih bančnih praksah, in da je evropski bančni sistem, čeprav je hudo prizadet, vseeno v boljšem položaju za reševanje tega problema kot banke v ZDA.

Ne glede na vse ne smemo zanikati, da je v strukturi in poslovanju mnogih nosilcev naložb, vključno z alternativnimi vlaganji, veliko problemov in pomanjkljivosti. Ni dovolj, če zakrpamo tu pa tam kakšno manjše pravilo. Potrebujemo pravo reformo in potrebujemo jo na globalni ravni.

Menim, da poročilo izpod rok Odbora za ekonomske in monetarne zadeve in pod vodstvom gospoda Rasmussena odraža te pomembne vidike. Če želimo zagotoviti dolgoročno finančno zdravje in konkurenčnost, ne moremo s predpisi ukiniti konstruktivnega tveganja. Kljub takemu naslovu to besedilo ne želi očrtniti hedge skladov in skladov zasebnega kapitala, ampak podčrta potrebo po splošni reformi trga in večji preglednosti ter obenem kliče po ureditvi, ki temelji na načelih.

Pozdravljam nocojšnja pojasnila komisarja in nikakor ne dvomim, da se bo odzval na situacijo, v kateri smo se znašli.

Finančni sistem je po svoji naravi mednaroden, zato potrebujemo mednarodni nadzor trgov v globalnem kontekstu. Da bi zagotovili globalno gospodarsko stabilnost, moramo stopiti skupaj in poiskati najboljšo pot v prihodnost, finančnim ustanovam in trgu povrniti kredibilnost in zaupanje – tako za državljane po vsem svetu in v Evropi kot tudi za njihove pokojninske sklade in prihranke.

Pierre Jonckheer, v imenu skupine Verts/ALE. – (FR) Gospod predsednik, komisarji, poročevalci, menim, da je poročilo Odbora za ekonomske in monetarne zadeve dobro in da smo lahko gospodu Rasmussenu še posebej hvaležni za njegovo večmesečno vztrajanje, da je potrebna širša intervencija EU na področjih, ki so predmet nocojšnje razprave.

Moja skupina je ponovno predlagala celo vrsto sprememb, ki jih – naj se še tako čudno sliši – nismo sestavili mi, ampak gospod Rasmussen. Z drugimi besedami, to so pomembni predlogi, ki zadevajo ustanovitev nadzornega organa na ravni EU ter evropskega sistema registracije in odobritve družb za upravljanje premoženja in družb za upravljanje skladov (spremembi 6 in 7) ter uvedbo omejitve dolga za kapitalске investicijske sklade (sprememba 9). Te predloge je vložil gospod Rasmussen, vendar jih je bil prisiljen umakniti, da bi, kar je v nekaterih pogledih razumljivo, zagotovil večino v Parlamentu: kar pomeni večino s skupino PPE in liberalci.

Z mojega vidika so bile te spremembe, ki zadevajo vprašanja v delovnih dokumentih in so po našem mnenju konstruktivne ter vredne razprave, umaknjene, ker tu, v Parlamentu, enako kot v Svetu ter prav gotovo tudi v Komisiji, obstajata dve filozofiji: prva je ta, da imamo tako na nacionalni kot evropski ravni že sedaj preveč pravil in da lahko vse pereče probleme reši samoregulacija finančne industrije; druga, ki ji pripada gospod Rasmussen (in v njej nikakor ni osamljen), pa že leta in leta poudarja, da trenutni nadzorni sistem za finančne trge ni primeren.

Razlog, da nismo ukrepali, gospod McCreevy, po mojem ni v tem, da nismo znali predvidevati ali da se dogodkov nismo zavedali. Mislim, da se je v preteklih letih oglasilo kar nekaj uglednih ljudi, zlasti v Forumu za finančno stabilnost, ki so državne organe opozarjali na nastajajoča tveganja.

Vi in Barrosova komisija ste večinoma zagovarjali popustljivejši pristop in trdili, da je bila tedanja ureditev ustrezna. Kar Parlament od vas zahteva v tem trenutku, je to, da si premislite. Ne vem, če ste tega sposobni, a mislim, da je nujno.

Želel bi izpostaviti tri točke, ki so se jih dotaknili že drugi govorniki, vendar pa so posebnega pomena za okoljevarstvenike. Vemo, da bo sveženj o podnebjju in energiji, ki ga je treba sprejeti, odvisen od dolgoročnih vlaganj s sorazmerno nizkim donosom in sorazmerno skromnim dobičkom, da se zagotovijo potrebna sredstva.

Finančni instrumenti, kot so kapitalski skladi in hedge skladi, niso primerni, zato čakamo, da evropski bančni in monetarni organi stopijo v ospredje in ponovno dajo na mizo nekatere stare predloge: tu imam v mislih predloge Jacquesa Delorsa v zgodnjih 90-ih letih prejšnjega stoletja ter okrepljeno vlogo Evropske investicijske banke, da lahko zagotovimo dolgoročno vlaganje z zmernim donosom.

Finančni sistem bo težko stabilizirati – kar omenja tudi Rasmussenovo poročilo – brez odločnega napada na offshore finančna središča in davčne oaze. To pa je eno od področij, kjer Barrosova komisija ni prevzela pobude. Nazadnje, v povezavi s korporativnim upravljanjem – kar so ostali govorniki tudi omenili – bi morali bolj natančno preveriti plačne politike in politike nagrajevanja v investicijskih skladih. Le-te niso sprejemljive in predstavljajo grožnjo gospodarstvu nasploh.

Konstantinos Droutsas, v imenu skupine GUE/NGL. – (EL) Gospod predsednik, menimo, da je vprašanje, ali naj krizo rešujemo z neomajnim upoštevanjem obstoječe zakonodaje Skupnosti ali z novimi, strožjimi ureditvami, lažna dihotomija. Nobena od omenjenih odločitev ne more preprečiti ciklične poti kapitalistične ekonomije proti krizi, ki temelji na pretiranem kopičenju kapitala v proizvodnji.

Kreditna kriza je tudi odraz te poti. Buržujsko vodstvo je problem pretiranega kopičenja skušalo rešiti s spodbujanjem prekomernega posojanja in pospeševanjem potrošnje v hedge skladih in skladih zasebnega kapitala, s čimer so financirali podjetja. Te specifične vodstvene odločitve ne le, da niso mogle preusmeriti drvenja proti recesiji, ampak so, ravno nasprotno, pripravile pogoje za eksplozijo bombe z nepredstavljivimi posledicami za dohodeke prebivalstva.

Istočasno je politika EU pospeševala popolno liberalizacijo kapitala v kreditnem sistemu v skladu z načeli kapitalističnega trga. Hedge skladi in skladi zasebnega kapitala so rezultat te usmerjenosti k liberalizaciji.

Noben doslej predlagan ukrep za večjo preglednost in strožjo zakonodajo na področju gibanja kapitala v kreditnem sektorju, torej v kroženju kapitala, ne more odpraviti nedoslednosti in protislovij, ki so jih ustvarili kapitalistični odnosi v proizvodnji.

Zato bo uvedba strožjih posojilnih pogojev vodila v zmanjšanje javne porabe in zelo hitre manifestacije krize. Nihče ne more enoznačno opredeliti splošnih značilnosti teh struktur, razen tega, da prinašajo hiter zaslužek. Te strukture prevzemajo vedno večji nadzor nad svetovnim gospodarstvom, saj jih je ustvarila plutokracija, ki jih tudi edina izkorišča s pomočjo specializiranih tržnih organizacij.

Žrtve te politike so delavci, saj vidijo, da se bogastvo, ki so ga sami ustvarili, kopiči v rokah majhnega števila plutokratov, in ugotavljajo, da so ogroženi tako njihovi prihranki kot tudi pokojnine.

Značilno je, da za hedge sklade in sklade zasebnega kapitala ne veljajo niti tiste obveznosti, ki jih imajo delodajalci do svojih zaposlenih. Enako se dogaja s pokojninskimi sistemi – javnimi in zasebnimi –, ki pokojninske pravice delavcev pretvarjajo v plen za kapital. Ta je vedno bolj udeležen v načrtih, pravimo jim investicijski načrti, ki množijo tveganja in zapravljajo pravice delavcev.

V Združenih državah in Združenem kraljestvu smo bili priča več primerom, ko so se trdne kreditne ustanove sesedle v enem dnevu kot kup kart in je več sto tisoč delavcev izgubilo svoje prihranke in pokojnine.

Gospodarska kriza, ki trenutno razsaja po trgih, ni prišla kot strela z jasnega. Njen prihod je bil napovedan, tako časovno kot z vidika obsega. Morda so bili tudi ukrepi, ki jih danes sprejemamo, načrtovani. Delavci, ki so v kapitalističnem izkoriščevalskem sistemu s svojim delom in prihranki financirali vratolomne dobičke plutokracije, so danes kot davkoplačevalci pozvani, da v imenu stabilnosti financirajo tudi njihove izgube.

Delavci in prebivalci niso nasledli napovedanim ukrepom na področju preglednosti, saj sta izvajanje in učinkovitost teh ukrepov vprašljiva. Niso jih prepričali ukrepi, ki od njih zahtevajo, da ponovno plačujejo za reševanje kapitalističnih dobičkov in vzdrževanje sistema izkoriščanja. Izražajo svojo neposlušnost in nepodrejanje temu sistemu in obenem tudi desnosredinskim in levosredinskim zavezništvom, ki ga podpirajo in vzdržujejo. Borijo se proti nepravičnosti, neenakosti in izkoriščanju ter za korenite spremembe, na katerih temelji sistem ljudske oblasti, ki zastopa interese delavcev.

John Whittaker, v imenu skupine IND/DEM. Gospod predsednik, ali vse to ne nakazuje le, da obsežno izvajanje finančne regulacije v EU ni doseglo svojega namena? V svoji obsedenosti s pranjem denarja in lovom na izmikajoči se enotni trg finančnih storitev EU zasleduje napačne cilje. Sprejeti moramo dejstvo, da bo v Evropski uniji kljub predhodnim zagotovilom gospoda Tricheta in gospoda Almunie ter drugih prihajalo do nadaljnjih finančnih kriz, realne gospodarske sektorje v EU pa bo prizadela kreditna kriza.

Zato sedaj ni smiselno razpravljati o kapitalističnih zahtevah in ukrepih, s katerimi naj bi preprečili, da se podobna situacija ne ponovi v prihodnje; imamo problem in imamo ga sedaj. Lahko prelagamo krivdo na Američane, na hedge sklade, investicijske bančnike, lahko krivimo kogar koli, a pametneje bi bilo, da bi McCreevyjeva komisija svoj čas namenila razpravam s finančnimi ministri različnih držav in se z njimi dogovorila, kako porazdeliti to breme med državami, ko ugotovimo, da je treba v reševanje finančnih ustanov vložiti več sto milijonov, kot se sedaj dogaja v ZDA.

Kako bomo pomagali Italiji, Španiji, Grčiji in Irski – domovini McCreevyja –, kjer slabe razmere kriza le še poslabšuje, te države pa si same ne morejo kaj dosti pomagati, dokler imajo evro.

Jean-Paul Gauzès (PPE-DE). – (FR) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, če evropske banke relativno dobro preživijo to krizo, je to samo zato, ker je bančni nadzor v Evropi – čeprav daleč od popolnosti – resna zadeva. Tekoče delo na področju Direktive o kapitalističnih zahtevah in Direktive o solventnosti II nam ponuja priložnost za uvedbo koristnih ukrepov za izboljšanje finančne varnosti. Ni potrebno razlagati, da delo bančnika vključuje tudi prevzemanje tveganj, vendar pa morajo biti ta tveganja obvladovana. Za bančnike je nujnega pomena, da v vsakem času poznajo stopnjo varnosti glede na določeno tveganje. Nekateri neregulirani finančni operaterji so pozabili na to preprosto načelo, zato v njihovem primeru samoregulacija ne bo več dovolj. Trgi z izvedenimi finančnimi instrumenti so vedno bolj nepregledni, trgovci pa kupujejo in prodajajo ob tveganjih, ki jih vodstva teh sedaj najbolj izpostavljenih ustanov ne zmorejo obvladati.

Okrevanje od te krize je odvisno od tega, ali bomo vzpostavili nadzorni sistem, ki bo lahko vzbudil in ponovno vzpostavil zaupanje. Trenutno je precej obsežnih področij finančne industrije, ki so izven dosega nadzornih organov. Kdo je nadzoroval hipotekarne posrednike, ko so tako velikodušno posojali gospodinjstvom, ki nikoli niso bila sposobna odplačati hipoteke? Kdo je nadzoroval investicijske banke, ki so pospeševale krizo tako, da so slaba posojila spreminjale v finančne produkte in jih prodajale po vsem svetu? Na tem področju obstaja zakonska luknja, v kateri ribarijo v kalnem tudi garantirane kreditne bonitete, bonitetne agencije in hedge skladi. Nesprejemljivo je, da mora Evropa občasno utrpeti posledice pomanjkljivega ameriškega finančnega sistema.

Kar zadeva hedge sklade, je finančna „policija“ v Veliki Britaniji in ZDA začasno prepovedala špekulacije o padajočih vrednostih premoženja – in prav je tako! Napaka katerega od teh ribičev v kalnem bi samo pospešila krizo v dereguliranem sektorju. Vsi investicijski skladi niso škodljivi, nekateri so celo nujni, vseeno pa ne

moremo dovoliti obstoja finančnih črnih lukenj. Preiskave so vredne vsega truda in igrajo pomembno vlogo, ampak sedaj je čas za ukrepanje! To je tudi srž obeh poročil, o katerih razpravljamo.

PREDSEDSTVO: GOSPA ROURE

Podpredsednica

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Gospa predsednica, kljub temu, da je govornik, ki je nastopil pred mano, iz druge politične skupine, se z njim popolnoma strinjam: finančnih trgov ne moremo pustiti v rokah finančnih managerjev. To je ravno tako, kot če bi miši pazile na sir. Samoregulacija in prostovoljni kodeksi ravnanja so neuporabni. Kot je že prej dejal komisar McCreevy, je edino, kar rešuje evropske finančne trge, obstoj predpisov, in sicer nacionalnih predpisov, saj ima vsaka država svoje predpise, ki delujejo in preprečujejo, da bi se finančna katastrofa na trgih ZDA razširila v Evropo.

Kaj se lahko iz tega naučimo? Da Evropa ne more posnemati Združenih držav v finančni deregulaciji. Če je naš cilj zaščititi naše gospodarstvo ter ekonomski in socialni sistem, moramo imeti vseevropsko ureditev, vendar pa nacionalnih predpisov ne smemo nadomestiti z nadnacionalno deregulacijo, kot so to storili v ZDA, kjer sistem direktorjem podjetij omogoča bogatenje na račun obubožanih vlagateljev, upokojencev in ljudi, ki so od tega kapitala odvisni.

Zato menim, da lekcija, ki se jo moramo naučiti, ni deregulacija ampak ravno nasprotno: sprejeti moramo evropske predpise za vse te vidike. To je po mojem mnenju jedro Rasmussenovega in Lehnejevega poročila: potreba po uveljavitvi evropske finančne regulative.

Veliko se govori o evropskem potnem listu, ki bi podjetjem dovoljeval popolnoma prosto premikanje po vsej Evropi. Ampak kako lahko izdamo potni list podjetjem, za katera nismo prepričani, da upoštevajo vse črke zakona v svoji matični državi? Če to storimo, bomo odprli vrata še eni nadnacionalni finančni katastrofi.

Predpisi v Lehnejevem poročilu vsebujejo celo vrsto navedb ali priporočil glede delovanja direktorjev skladov. Poznati bi morali, kako se upravljajo ti skladi, zlasti pa bi morali vedeti, koliko dobička imajo z nakupom in prodajo delnic. Menim, da je to bistveno. Preglednost je treba kombinirati z zelo strogimi predpisi in dopustiti možnost intervencije ob ustreznem času, še preden se trg sesuje, kot se sedaj dogaja v Združenih državah, kjer se z davkoplačevskim denarjem popravljajo napake ljudi, ki so zlorabili svoj položaj.

Zato vas, komisar, pozivam, da izkoristite svoj položaj in poskušate v Skupnosti postaviti ustrezen sistem za ureditev teh sektorjev, da ne bi zašli na pot samoregulacije ali deregulacije.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Gospa predsednica, komisar, želel bi se iskreno zahvaliti gospodu Rasmussenu in gospodu Lehneju za njuni tehtni poročili. Kot so že drugi dejali, poročili ne bi mogli priti ob primernejšem času.

Dogodki na hipotekarnem trgu v ZDA so v zadnjem letu celemu globalnemu trgu zadali globoke rane. Slaba posojila so se preprodajala v novih preoblekah. Zaradi kratkovidnosti in kompleksnosti mnogih novih tržnih instrumentov je trg postajal vedno bolj nepregleden in se je spreminjal z vratolomno hitrostjo. Poleg tega so nezaslišano visoke nagrade direktorjev podjetij hudo spodkopale zaupanje – mislim, da se s tem vsi strinjam. Svetovni finančni nadzorni organi se niso uspeli v zadostni meri povezati med seboj in okrepiti svoja pooblastila. Uvajali so se novi instrumenti, manjkalo pa je odprtosti in preglednosti. Za izhodišče si moramo postaviti enakopravno obravnavo vseh akterjev na trgu, kar pomeni uvedbo strožjih kapitalskih zahtev in predpisov, tudi za hedge sklade in sklade zasebnega kapitala.

Na področju nadzora smo razpravljali o potrebi po novih organih nadzora, v zvezi s katerimi – Gordona Browna sem srečal šele danes – mnogi navijajo za skupen evropski in celo svetovni sistem finančnega nadzora. Menim, da nas morajo te vztrajne razlike med trgi – kar so pokazali tudi dogodki v Združenih državah – spodbuditi k premisleku. Po drugi strani pa so trgi globalno povezani. Kot je že naš odbor dejal, moramo močno okrepiti obstoječe odbore v Evropi za sodelovanje na finančnem, bančnem in zavarovalniškem področju. V tej smeri lahko naredimo ogromno – tudi na globalni ravni. Preglednost in boljši nadzor si moramo postaviti za cilj, če želimo ponovno vzpostaviti zaupanje na trgu. Menim, da tudi v tem popolnoma soglašamo.

Tržno gospodarstvo potrebuje jasna pravila, vključno z jasnimi pravili igre. Kot liberalec vztrajno zagovarjam jasnejša pravila in učinkovitejšo zakonodajo. Po drugi strani pa se moramo paziti zakonov in pravil, ki ne rešujejo trenutnih problemov in ne upoštevajo pomembnosti globalnega finančnega trga. Globalni dostop

do kapitala povečuje potencial rasti in ustvarja nova delovna mesta – tega ne smemo pozabiti. Evropa potrebuje odprt in učinkovit finančni trg, ki dopušča tudi samoregulacijo in notranje sanacijske ukrepe.

Izziv je torej v tem, da se izognemo paraliziranju sistemov s prekomerno regulacijo, ki bi nas onesposobila za upravljanje rasti ali reševanje novih kriz. Ta teden je finančno skupnost zajela panika. Ne smemo dopustiti, da bi panika narekovala našo zakonodajo – vsaj ne v tem Parlamentu.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Gospa predsednica, komisar, gospe in gospodje, ta razprava poteka v razmerah obsežne krize finančnega trga, ki jo je povzročila naraščajoča „financializacija“ gospodarstva ter neregulirano špekuliranje in razraščanje finančnih instrumentov in produktov, katerih cilj je bil vedno višji špekulativni dobiček. To je še en obraz krize kapitalizma. Že nekaj časa je bilo jasno, da je le še vprašanje časa, kdaj se bo finančni mehurček razpočil, ne le v Združenih državah ampak tudi v Evropski uniji. To je tudi rezultat neoliberalnih politik, ki so vlagatelje spodbujale v njihovem hlepenju po vedno višjih donosih, omogočale premajhno preglednost in ustvarjale davčne oaze, ki so varovale in prale denar iz sive ekonomije, vojnih dobičkov, trgovine z ljudmi in preprodajanja drog.

Zdaj pa se javna sredstva, ki prej niso bila na voljo za socialno politiko, za odpravljanje revščine in socialne izključenosti in za preprečevanje umrljivosti milijonov ljudi, med njimi tudi otrok, zaradi lakote in pomanjkanja osnovne zdravstvene oskrbe, zdaj – ponavljam – pa se ta javna sredstva uporabljajo za preprečevanje bankrotov in še večjih izgub finančnih skupin. Dobički in zaslužki so bili v zasebnih rokah majhne skupine vlagateljev in strahotno dobro plačanih administratorjev, a vendar bodo posledice ponovno odpravljali isti ljudje: delavci, ki bodo izgubili službo, navadni ljudje, ki bodo morali plačevati višje obresti, tudi v Evropski uniji, zlasti pa v državah s šibkejšim gospodarstvom. Vzemimo za primer Portugalsko, kjer so nizke plače in borne pokojnine postale že pravilo in sta stopnji revščine in nezaposlenosti med najvišjimi v EU. Ker je stopnja zadolženosti gospodinjstev med najvišjimi, saj predstavlja približno 120 % BDP, mikro, mala in srednje velika podjetja pa so pretežno odvisna od posojil, se ta sedaj soočajo s še večjimi težavami zaradi višjih obrestnih mer, kar je še posebej pereč problem na Portugalskem in v drugih državah s šibkejšim gospodarstvom.

Nekatere ukrepe moramo zato izpeljati brez odlašanja, začeniši z ukinitvijo davčnih oaz in vzpostavitev zaupanja, brez katerega ni preglednosti. Po tem, kar smo danes slišali, zlasti od komisarja McCreevija, lahko sklepam, da začrtana pot ne pelje naprej, kar pa je nesprejemljivo. V tej kritični situaciji bi morali ukiniti tudi navidezno neodvisnost Evropske centralne banke, če želimo spremeniti cilje monetarne in finančne politike, za boj proti borznim špekulacijam pa je treba sprejeti daljnosežne ukrepe. Prednostna naloga v javni politiki mora biti podpora ustvarjanju novih delovnih mest s pravicami, proizvodnja in zmanjšanje revščine ter s tem dvig kupne moči delavcev in upokojujencev in podpora kakovostnim javnim službam.

Nils Lundgren (IND/DEM). – (SV) Gospa predsednica, finančna kriza trenutno meče grozljivo luč na hedge sklade in sklade zasebnega kapitala, prizadete pa so tudi druge finančne inovacije, kot so strukturni nosilci vlaganj, hipotekarne obveznice in skladi denarnega trga. Vsi ti so se izoblikovali prav zato, da bi se lahko izognili izpolnjevanju zahtev po kapitalski ustreznosti in preglednosti, ki jih predpisujemo bankam. Izposojanje likvidnih sredstev brez kritja, vlaganje v nelikvidna sredstva na dolgo in tvegano vlaganje minimalnega lastnega kapitala prinaša zelo visoke dobičke, vendar pa so te dejavnosti nevarne. Kot smo videli, lahko likvidnost in plačilna sposobnost kaj kmalu izpuhtita. Zato so mednarodni bančni predpisi nujni. Priča smo sesedanju mednarodnega nebančnega sistema. Naslednji so hedge skladi in skladi zasebnega kapitala. Ti imajo bore malo lastnega kapitala, njihov kapital je pretežno upniški. Sklad zasebnega kapitala vključuje številne odkupe z zadolžitvijo, t. i. LBO, ki so bili izpeljani praktično brez lastnega kapitala. Ker je tako, se sprašujem, ali so v tem prelomnem trenutku vsi ti šibki predlogi za reformo na tem področju resnično na mestu. Mislim, da ne.

Karsten Friedrich Hoppenstedt (PPE-DE). – (DE) Gospa predsednica, komisar, gospe in gospodje, sedaj smo slišali vse od strokovnjakov, ki so pripravili poročilo – gospod Rasmussen, gospod Lehne in gospod Lauk, hvala vam. To poročilo je naravnost odlično in Odbor za ekonomske in monetarne zadeve ga je navdušeno odobril.

Komisar, v preteklih treh letih smo vztrajno zahtevali, da se uvedejo predpisi in da se postavljajo vprašanja kot na primer: kako lahko izboljšamo preglednost hedge skladov, kdo svetuje bonitetnim agencijam in tako dalje. Sedaj prihajajo iz Irske in so strokovnjaki za dirke. Ko so ovire visoke, se lahko konji ustrašijo. Preprosto povedano, ustrašijo se ovire, ki je ni več! Zdaj moramo postaviti pravila in podati predloge, kar ste nam tudi obljubili. Pokazati moramo, da smo se nekaj naučili iz teh kriz in da začrtujemo nove poti. Podali ste predlog. Upam, da bomo oktobra od vas dobili še smernice.

Pred nekaj dnevi sem prisostvoval večji konferenci v bližini Rima. Prva točka razprave se je seveda vrtela okrog bank. V četrtek je na časopisnih naslovnica pisalo: Morgan Stanley nam daje upanje. V petek pa: Morgan Stanley potrebuje pomoč. Kako se to lahko zgodi v enem dnevu? Preglednost je pomanjkljiva, prav tako tudi ostale stvari. Če po padcu Bear Stearnsa, Lehman Brothersa in Merrill Lyncha tudi ta investicijska banka tone v kaos na finančnih trgih, je ustrezne ukrepe potrebno sprejeti brez odlašanja.

Pred kratkim sem bil na Kitajskem. Kitajci so dejali: naša vzornica, Združene države Amerike, se je sesula. Skupaj – Evropa, Kitajska in drugi – moramo poiskati nove poti. Upam, da bomo skupaj imeli dovolj moči za nove poti in da ne bodo skupaj z nami rešeni samo zmagovalci, ampak tudi poraženci.

Pervenche Berès (PSE). – (FR) Gospa predsednica, znano mi je, da komisar rad stavi na konjskih dirkah, zato mi bo odpustil, če uporabim metaforo iz sveta športa in rečem, da na današnji prireditvi ni ravno favorit. Po drugi strani pa vse kaže, da bi se splačalo staviti na Poula Nyrupa Rasmussena, zato bi, komisar, morda lahko razmislili o zamenjavi konja. Kar je gospod Rasmussen pravkar izpostavil in predlagal, je to, kar Evropska unija potrebuje. Ne samo Evropska unija, ampak ves svet. In tudi ta čezatlantska povezava, ki vam je tako pri srcu, bi se lahko napajala v evropski pobudi, ki bi temeljila na Rasmussenovih predlogih.

Komisar, videti je, kot da ste se znašli na napačni razpravi. V svojem pregledu ste dejali, da se je kriza začela lani, vprašanja, o katerih danes razpravljamo, pa so pritegnila našo pozornost že dolgo pred lanskim avgustom, ko je kriza izbruhnila, saj se je gnitje začelo še preden je finančni svet začel razpadati. Nismo le neki zoprneži, ki želimo obsoditi in prepovedati alternativne sklade ali investicijske sklade. Enostavno želimo, da takrat, ko kateri koli finančni nosilci ali instrumenti na mednarodnih trgih izvajajo takšne strateške funkcije in zavzemajo ključne položaje, zanje velja splošno načelo regulacije. To nam tudi akterji, o katerih razpravljamo, sami govorijo. Pravijo: „V redu, strinjamo se z ureditvijo; ne želimo pa biti stigmatizirani in ne želimo posebnega sistema ureditve.“

Zdi se pošteno! Želimo, da se registrirajo, želimo, da so pod nadzorom, želimo, da so plačani po normalnih načelih, in želimo, da zanje veljajo pravila preglednosti in kapitalne ustreznosti. To je stvarnost. Te strukture sedaj zasedajo tako pomembno mesto na finančnih trgih, da ne morejo več poslovati mimo splošnih pravil. In ravno to je tisto, kar vi, komisar in bivši irski minister za finance, nočete priznati. To je stvarnost! Pravite nam, da hedge skladi in skladi zasebnega kapitala „niso vzrok sedanje krize“ in da krivdo nosi reguliran sektor. Nimam namena predavati o ekonomiji, a še predobro vemo, da so si banke upale prevzeti tveganja prav zato, ker so vzporedno z njimi delovali hedge skladi in skladi zasebnega kapitala – ti so upravljali finančne produkte, ki so pospešili gnitje bančnega sektorja.

V zvezi s poročilom gospoda Rasmussena pa vas pozivam, da nanj odgovorite konkretno, točko za točko, saj vsebuje številne zakonodajne predloge, ki bi morda lahko izboljšali vaše poročilo ob koncu mandata, ko sedanja Komisija sestopi. Poslušala sem vas, kako govorite o „priložnosti“ za izboljšanje preglednosti. O tem se strinjamo z vami in od Komisije pričakujemo, da bo to priložnost izkoristila. Ključ do zaupanja med ljudmi in operaterji finančnih trgov je preglednost. Očitno je, da danes na področju alternativnih skladov in investicijskih skladov preglednosti ni. In vendar je preglednost to, kar potrebujemo.

Ni treba poudarjati, da podpiram veliko predlogov v poročilu Poula Nyrupa Rasmussena, vendar pa bi želela to temo nekoliko razširiti. Če resnično želimo priti do bistva problema, moramo preučiti koncept, ki ste ga opisali kot „delničarska demokracija“. Kaj sploh pomeni delničarska demokracija, če lahko v nekaj minutah ali dnevih ogrozi toliko delovnih mest? Soočamo se z zelo resnim problemom, ki ga morate preučiti in nam podati učinkovite predloge. Posojanje in izposojanje vrednostnih papirjev ogroža delovna mesta v Evropi in je v nasprotju z lizbonsko strategijo.

Moja zadnja točka zadeva vprašanje, ki so ga obravnavali že prejšnji govorniki, in sicer problem offshore središč. Komisar, vi ste goreč privrženec čezatlantske povezave. A povem vam, da so na drugi strani Atlantika demokrati, ki so podobno kot mi pripravljeni lobirati proti davčnim oazam. Kakšen smisel ima herojski boj v Afganistanu ali Iraku, če se ne upreš zlu na finančnih trgih – offshore središča pa so izvir zla za finančno industrijo. To je še ena tema, za katero pričakujemo vaše predloge, komisar.

Andrzej Wielowieyski (ALDE). – Gospa predsednica, doslej se še ni zgodil tak zlom finančnih trgov. Glavni vzrok je v preveliki rasti prometa in v razvoju novega sistema finančnih dobičkov, ki deluje mimo obstoječega bančnega sistema, brez preglednosti in učinkovitega vrednotenja ali nadzora. Nova vlaganja in nosilci vlaganja so beležili visoke dobičke, a so s tem vse ogrožali, celo Mednarodni denarni sklad.

Čeprav so predlogi gospoda Rasmussena in njegovega odbora glede preglednosti in nadzora – zlasti pretiranega odkupovanja z zadolžitvijo – dobri in nepogrešljivi, moramo kot zelo nevarno obravnavati mnenje Odbora

za pravne zadeve, ki zahteva, da stopnjo prevzetega tveganja udeleženci trga ocenijo kar sami. Odbor je spregledal dejstvo, da je imelo lani podjetje, ki se ukvarja z vrednostnimi papirji, upniškega kapitala v povprečju za 27 : 1, in to brez vsakršne regulacije ali nadzora. Poleg tega so se ta podjetja samoregulirala in se celo veliki posojilodajalci niso menili za višino tveganja, ki so ga prevzemali.

Cena te napake je zelo visoka. Cena v ZDA je grozljiva, približno 1 000 milijard USD. Poleg tega pa je tu še drug učinek: akterji na finančnih trgih se morda ne bodo naučili biti preudarnejši, saj se bodo navadili na misel, da jim bodo na koncu pomagali davkoplačevalci. Na izbiro imamo, ali bomo štiti skoraj popolno svobodo izbire finančnih akterjev pri prevzemanju tveganja ali pa bomo postavili jasne obveznosti in omejitve, ki bodo učinkovito varovale pred prevelikimi pretresi in zagotavljale stabilen razvoj finančnih trgov.

Mnenje komisarja nam daje nekaj upanja za prihodnost, bojim pa se, da so naloge, ki čakajo Komisijo, izredno težke in zahtevajo več poguma pri iskanju novih metod in novih ukrepov.

Othmar Karas (PPE-DE). - (DE) Gospa predsednica, gospe in gospodje, najprej naj povem, da tako Rasmussenovo kot Lehnejevo poročilo in tudi socialni program s svojimi 19 točkami, o katerih smo razpravljali zadnjič, ter sklepi Sveta in Parlamenta o Gruziji kažejo, da smo najbolj sposobni takrat, ko vlečemo skupaj v isto smer, kljub različnim mnenjem.

To pravim zato, ker sem vesel, da smo segli prek mašinerije socialistične volilne kampanje, površnega populizma in medsebojnih obtoževanj in da bodo, upajmo, jutri prevladali demokratični parlamentarizem, odgovornost za ustrezno ukrepanje ter odkrita in stvarna razprava. To govorim tudi zaradi tega, ker je predsednik Skupine socialdemokratov v Evropskem parlamentu, gospod Schulz, na plenarnem zasedanju vztrajno poskušal povzročiti razkol med skupinami prav pri teh vprašanjih. Dobro/slabo, levo/desno, državno/tržno razmišljanje ne ustrežajo realnosti življenja v današnjem času, ampak izvirajo iz preživete volilne retorike, ki je temeljila na bitki med družbenimi razredi, za katero sem upal, da smo jo v EU presegli, današnja razprava pa je na srečo pokazala, da je res tako.

Prevladal je razum in sedaj lahko stopimo korak naprej, se odzovemo na finančno turbulenco in odgovorimo na vprašanja ljudi. Finančna kriza bo trajala. Zato moramo ukrepati. Ne moremo kar ignorirati dnevnega reda. Potrebujemo več Evropske unije, več preglednosti, več nadzora, več evropske in globalne ureditve. Potrebujemo tveganju prilagojen kapital, zagotoviti pa moramo, da v resnici storimo to, kar obljublamo v teh poročilih, in da vsi udeleženi izpolnijo zahteve iz obeh poročil.

Udo Bullmann (PSE). - (DE) Gospa predsednica, komisar, gospod Karas, če sem v zadnjih nekaj dneh pravilno razumel, se pri Morgan Stanleyu manj bojijo čvrstega prijema gospoda Schulza kot hedge skladov.

Kar sem uspel odnesti iz razprave v preteklih nekaj dneh, komisar, je to, da je ameriški konsenz za to podjetje, ki je pri reševanju nepremičninske in finančne krize naredilo veliko napak, takšen, da posameznim hazarderjem ne bomo več dovolili, da z izkoriščanjem fleksibilnosti in prešibke regulacije celoten finančni sistem pripeljejo na rob prepada. Bomo tako dolgo čakali, da se bodo v rdečih številkah znašle ne samo bolehnosti, ampak tudi zdrave ustanove, potem pa bodo hedge skladi in drugi počakali, da propadejo, in jih odkupili po nižji ceni?

To zamudo pri ukrepanju je treba odpraviti in zato dvomim, da je to, kar ste do sedaj storili, dovolj. Ni pravi čas za naročanje nadaljnjih študij. Ni pravi čas za nadaljnji nadzor vseh vpletenih. Čas je za ukrepanje!

Prejšnji teden sem si ogledal eno od stabilnih podjetij v svojem volilnem okrožju, ki proizvaja materiale, ki jih potrebujemo, in sicer podjetje za vakumsko taljenje iz Hanaua pri Frankfurtu. Zelo dolgo časa je dobro poslovalo, dokler ga ni prevzel ameriški investitor. Dolgovi iz prevzema negativno vplivajo na delovno silo in na podjetje. Od prevzema dalje se podjetje skuša otresti kolektivne pogodbe o delu, a ga je velika stavka delavcev prisilila, da jo ponovno upošteva. Se bo to dogajalo po vsej Evropi? Ali resnično želimo, da moč evropskega gospodarstva sloni na tovrstnih konfliktih ali pa lahko ponovno dosežemo nekakšno soglasje in zakonske vrzeli zapolnimo z evropsko zakonodajo?

To imamo na dnevnem redu. V zadnjih devetih letih v tem Parlamentu še nisem doživel razprave o gospodarski politiki, v kateri bi od vas, komisar, tako soglasno in s splošnim odobravanjem zahtevali, da ukrepate.

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (CS) Gospe in gospodje, pred šestimi leti smo izvedli globalno uskladitev na področju računovodskih predpisov in konkurenčnosti v evropskem bančnem sektorju. Čezmejna finančna integracija Unije nima primere na svetu. Finančni raziskovalci so dolgo časa opozarjali, da Evropska unija ni v zadostni meri opremljena z mehanizmi za reševanje čezmejnih kriz, ki nastajajo zaradi naraščajoče medsebojne odvisnosti evropskih bank in njihovih povezav z globalnimi finančnimi trgi. Čeprav je Evropska

centralna banka do danes uspela ohraniti finančno stabilnost v območju evra, razdrobljeni zakonodajni organi v posameznih državah niso sposobni izvesti učinkovitih rešitev za čezmejne bančne krize, ki jih doživljamo. Z drugimi besedami, centraliziran nadzor je ključnega pomena. Ne glede na vse pa bi bilo bolje, če bi namesto ustanovitve vseobsegajočega finančnega regulatorja natančno opredelili posebne pogoje za intervencijo vseevropskega finančnega regulatorja. Državna intervencija v investicijske banke, kot je AIG, sproža bojazen, da bo tak precedens bankam dajal potuho za neodgovorno ravnanje v prihodnosti.

Zato sem prepričan, da moramo uvesti kontrolne mehanizme, ki bodo upravljavcem investicijskih in hedge skladov preprečili izvajanje neustreznih analiz operativnih in sistemskih tveganj. Na primer, hedge skladi in skladi zasebnega kapitala ne bi smeli financirati dolgoročnih investicij s kratkoročnimi posojili brez določitve minimalnega zneska delniškega kapitala, v skladu z ravni tveganja v njihovih dejavnostih. Način financiranja hipotek, ne le v ZDA, ampak tudi v Združenem kraljestvu in Španiji, nam služi kot opozorilo, da bi se morali evropski finančni trgi krepko zamisliti, a je za to po mojem mnenju že nekoliko prepozno. Tudi če bi Evropska komisija sestavila celotno obvezujočo zakonodajo že jutri, je ne bi mogli izvajati v umirjenih pogojih, ampak v burnem in morda celo histeričnem vzdušju. V vsakem primeru pa še vedno ostaja odprto vprašanje, v kolikšni meri bi bila ta zakonodaja sprejemljiva za Svet.

Kristian Vigenin (PSE). – Gospa predsednica, naj najprej povem, da je zelo redko, da evropska ustanova ukrepa pred nastankom problema in ne šele po njem. Govorimo o velikem problemu, čigar prave posledice se bodo pokazale šele v prihajajočih mesecih.

Zahvaljujoč poročevalcu Paulu Rasmussenu se je vprašanje o ureditvi hedge skladov in skladov zasebnega kapitala premaknilo z roba v središče pozornosti finančnih strokovnjakov in oblikovalcev politike. Evropska socialistična stranka je izpostavila potrebo po boljši ureditvi dejavnosti hedge skladov in skladov zasebnega kapitala. To smo storili, ker vse evropske politike potrebujejo dolgoročna vlaganja, ki zahtevajo dolgoročno financiranje. To smo storili, ker bi morala biti naša poglavitna cilja trajnostna rast in ustvarjanje novih delovnih mest, da bi družinam in podjetjem zagotovili določeno stopnjo predvidljivosti in možnost dolgoročnega načrtovanja.

Pozivam vse poslance, da podprejo poročilo, ki ga je odobrila velika večina članov Odbora za ekonomske in monetarne zadeve. To bo velik korak za Parlament, saj bomo od Komisije zahtevali celo vrsto zakonodajnih ukrepov za doseganje preglednosti in finančne stabilnosti.

Ta razprava ni enostavna. Res je sicer, da poročilo predvideva precej manj, kot smo sprva upali. Obenem pa bomo dosegli več, kot se je zdelo mogoče še nekaj mesecev nazaj. Zadnji razvoj dogodkov na finančnih trgih kaže, da smo na pravi poti.

Komisar, ne bomo vas ošteli, če se boste odločili za preventivno ukrepanje in v svoje zakonodajne predloge vključili celo več, kot od vas zahteva Evropski parlament. Sedaj ni čas za tekmovanje v regulaciji – saj pretirana regulacija ni nič boljša kot premajhna –, je pa skrajni čas za ukrepanje, in vi to dobro veste.

Tadeusz Zwiefka (PPE-DE). – (PL) Gospa predsednica, dogodki v zadnjih letih ali celo mesecih in tudi prizadevanja posameznih držav in regij kažejo na vedno večji pomen preglednosti ne samo za posamezna podjetja, ampak tudi za razvoj gospodarstev v določenih državah.

Ena ovira na poti k neposredni ureditvi dejavnosti hedge skladov je globalna razsežnost te industrije in možnost, da se sedeži tovrstnih podjetij preselijo v drugo državo, da jim ni treba spoštovati nacionalne zakonodaje. To je glavni razlog, da vse mednarodne ustanove, ki se ukvarjajo s hedge skladi, skušajo dejavnosti sklada upravljati prek subjektov, ki so podvrženi zakonodaji, zlasti prek bank.

Problemi preglednosti v Evropski uniji se kopičijo v glavnem okrog konvergence in uskladitve zakonov v državah članicah. Problematična področja, ki zadevajo preglednost, lahko strnemo v naslednje sklope: vzpostavitev enotnih standardov za informacije, ki jih razkrivajo podjetja, ki svoje delnice uvrstijo na borzo, ter gospodarsko pravo in korporativno upravljanje v povezavi z vprašanjem kolektivne odgovornosti agencij za informacije, vsebovane v poročilih podjetij; okrepitev vloge neodvisnih članov svetov; standardi na področju imenovanja odborov kot dela svetov; razkrivanje informacij o nagradah članov svetov in odborov ter večja zaščita vlagateljev.

Uvedba enotnih predpisov v Evropski uniji ter ustvarjanje boljših pogojev za delovanje in distribucijo hedge skladov bi lahko pozitivno vplivala na njihov razvoj v Evropi, medtem ko uvedba v vsaki državi posebej ter posamezni predpisi za urejanje teh skladov ne pripomorejo k oblikovanju enotnega, skupnega evropskega trga. Skupna in pregledna načela bi znatno poenostavila distribucijo produktov skladov.

Po mnenju Evropske komisije, ki je z namenom oblikovanja vseevropskega trga prejela zahtevo po preučitvi okvirnih načel glede neusklajenih produktov, kot so hedge skladi, ni tehtnih argumentov za oblikovanje predpisov EU na področju hedge skladov. Bolj napak kot tako sploh ne more biti! Pridružujem se pozivu poročevalca, naj Komisija predstavi zakonodajno rešitev na področju preglednosti hedge skladov in skladov zasebnega kapitala.

Andrzej Jan Szejna (PSE). – Gospa predsednica, najprej bi rad čestital Poulu Nyrupu Rasmussenu za njegovo poročilo, ki temelji na poglobljenih analizah in odličnemu poznavanju finančnih trgov.

Obe vrsti alternativnih finančnih instrumentov, o katerih razpravljamo, imata vedno večji delež sredstev na globalnem trgu in ustvarjata nova delovna mesta.

Vendar pa je glede na finančno krizo, ki jo zaskrbljeno spremljamo in se proti njej neuspešno borimo, najpomembneje to, da zagotovimo finančno stabilnost.

Menim, da je najučinkovitejši način za povečanje ne samo finančne stabilnosti, ampak tudi lojalne konkurence med udeleženci trga, povečanje nadzora in preglednosti na ustrezno raven, ne da bi pri tem škodovali modelu, ki temelji na inovativnih tržnih strategijah.

Obstajajo nekatera pravila za finančne trge, ki neposredno in posredno veljajo za hedge sklade in sklade zasebnega kapitala ter presegajo nacionalno in evropsko raven. Ne glede na to pa moramo stremeti k koherentnemu, nediskriminatornemu in doslednemu izvajanju in uveljavljanju zakonskih predpisov. Zato popolnoma soglašam s priporočili Evropskega parlamenta, v katerih Komisiji priporoča povečanje aktivnosti in predložitev ustreznih zakonodajnih predlogov.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Najprej želim čestitati poročevalcu Rasmussenu, saj menim, da so priporočila v prilogi njegovega poročila še prav posebej pomembna. Hedge skladi in skladi zasebnega kapitala zagotavljajo kapital za zadovoljitev povpraševanja po financiranju dolgoročnih naložb in inovativnih ter pogosto zelo tveganih projektov. Njihovo poslovanje pa je manj urejeno kot poslovanje bančnega sistema. Stabilnost finančnih trgov zahteva ustrezno preglednost, s posebnimi ukrepi pa se preprečuje pretirana zadolženost.

V preteklih desetih letih so skladi zasebnega kapitala od pokojninskih skladov in zavarovalnic pridobili eno tretjino svojih sredstev. Menim, da je potrebno zagotoviti večjo preglednost, zlasti v primeru pokojninskih skladov, da bi le-ti lahko pravilno ocenili stopnjo tveganja različnih investicij. Želela bi vas opozoriti še na dejstvo, da hedge skladi in skladi zasebnega kapitala temeljijo na strategiji rasti, ki je zasnovana za krajše obdobje, kot je obdobje investicij, ki jih Evropa potrebuje.

Antolín Sánchez Presedo (PSE). – (ES) Gospa predsednica, finančna kriza je pokazatelj medsebojne povezanosti različnih finančnih operaterjev. Njihovo ravnanje je oslabilo finančne trge in realni sektor gospodarstva, torej rast in zaposlovanje.

Odprti, konkurenčni in zanesljivi trgi niso rezultat nekega naključja in to so pokazale tudi izkušnje v Evropi. Nestabilnost finančnih trgov zahteva politično udejstvovanje na evropski in mednarodni ravni.

Vedeti je treba, da prenoviti ne pomeni posnemati stare prakse privatiziranja dobička in socializiranja izgube in da razpršiti vlaganja ne pomeni preložiti stroške odločitev, ki jih sprejme peščica ljudi, na celotno družbo.

Evropska unija v tej krizi ne more kar sedeti križem rok. Poročevalec, gospod Rasmussen, je prevzel pobudo in je smelo predlagal, da se hedge skladi in skladi zasebnega kapitala, katerih sredstva presegajo 4,5 % svetovnega BDP, ne morejo izogniti odgovornosti do družbe in morajo biti inteligentno urejeni in nadzorovani. Čestitam mu za to in ga podpiram, ravno tako pa tudi gospoda Lehneja za njegovo poročilo o preglednosti.

Kostas Botopoulos (PSE). – (EL) Gospa predsednica, glede na to, da je tema razprave zelo obsežna in tragično aktualna, bi se rad posvetil samo enemu vprašanju: ali na vprašanje, ki ga obravnavamo, obstajata levi in desni odgovor? Ali obstajata levi in desni izhod iz krize? Mnogi bi odgovorili – in dejansko so nekateri odgovorili že danes –, da ne obstajata in da moramo biti pri vprašanjih strokovne in ekonomske narave soglasni.

Razen dejstva, da so tisti, ki to pravijo, skoraj vedno na desni strani, bi želel povedati tudi to, da so tu ločnice zelo jasne, kar kažeta tudi poročila. Kaj je leva perspektiva? Da trg ne more vsega sam urediti in da je potrebno zagotoviti ureditev s strani države – pri čemer ureditev vključuje tudi prepovedi. Zakaj ne razmislimo o tem, kar nam je v svojem poročilu predlagal gospod Katiforis: da morajo bonitetne agencije izdelovati samo

bonitetne ocene in jim je treba prepovedati druge dejavnosti ter da je preglednost pomembna ne za trge, ampak za državljane? V mislih imejmo dejstvo, da morajo biti pokojninski skladi posebej nadzorovani.

Nazadnje je ključnega pomena, da država ne poseže vmes šele na koncu, kot se sedaj dogaja v Ameriki, kjer ceno plačujejo navadni ljudje, ampak v pravem trenutku, ko se je krizi še mogoče izogniti.

Manuel António dos Santos (PSE). – (PT) Gospa predsednica, popolnoma se strinjam s tem, kar je bilo tu rečeno glede priložnosti, ki jo ponuja odlično poročilo Poula Rasmussena. Vseeno pa bi dejal, da bi bilo še primerneje, če bi bilo to seveda politično izvedljivo, da bi bilo poročilo predstavljeno pred šestimi leti – in mislim, da se Poul strinja z mano. Pred šestimi leti smo nekateri v Evropskem parlamentu poskušali sprožiti vprašanje ureditve hedge skladov, a je večina iz vrst liberalcev in PPE Skupini socialdemokratov sistematično preprečevala, da to vprašanje uvrsti v razpravo.

Sedaj smo sredi krize oziroma, kot ji pravi gospod Almunia, strukturne krize, za katero nihče ne ve, kako se bo končala, in je ne moremo kar odmisлити. Ne moremo sprejeti stališča komisarja McCreevya, ampak moramo biti proaktivni in opustiti model finančnega upravljanja, ki je v preteklih letih urejal evropsko in svetovno gospodarstvo – in želim verjeti, da je Komisija pripravljena to storiti, če upoštevamo komentarje gospoda Almunie. To je tisto, kar Poul predlaga v svojem poročilu, in dolžnost Komisije – ponavljam, dolžnost – je, da ga preuči in dosledno upošteva.

Mia De Vits (PSE). – (NL) Gospa predsednica, ljudje so zaskrbljeni zaradi svojih prihrankov, vendar pa je videti, da komisarju ni dosti mar za to. Delavci so bili pozvani, naj se dodatno pokojninsko zavarujejo, saj naj bi bila ta sredstva varneje in učinkoviteje naložena kot državne pokojnine; sedaj, ko imajo denar v teh pokojninskih skladih, pa o varnosti ni ne duha ne sluha.

Zadnji dogodki so postavili zid pred tiste, ki verjamejo v nebrzdane sile prostega trga. Komisar je tudi eden takih, ki verjamejo v prosti trg. „Kolikor je mogoče predvidevati, ureditev ne bi smela biti prestroga“, je dejal lani v tem Parlamentu in to govori še danes. No, nikoli ni prepozno, da spremeni mnenje. Konec koncev, kakšno ukrepanje je po njegovem potrebno za preprečevanje? Posledice zapoznelega ukrepanja se bodo čutile še dolga leta. Bolje preprečiti kot lečiti.

John Purvis (PPE-DE). – Gospa predsednica, videti je, da je novi zli duh – in menim, da se bo komisar s tem strinjal – prodaja brez kritja oz. prodaja na kratko. Od Komisije zahtevam, da pripravi raziskavo, ki na primeru HBOS incidenco nekrita prodaja nasproti prodaje z ustaljenim trgovanjem, ki jo izvajajo pokojninski skladi, zavarovalnice, zasebni vlagatelji in njihovi upravljalci skladov, primerja z dvigom depozitov prestrašenih strank te banke in tudi drugih bank. Predlagam, da se raje posvetimo nekaterim dejstvom, kot da bi prehitro naredili zaključke, po možnosti spet napačne.

V svojem poročilu, v katerem je kar nekaj prispevkov tudi iz naše skupine, je gospod Rasmussen navedel HBOS in Northern Rock kot vzroka za poostreitev ureditve, vendar pa sta HBOS in Northern Rock banki, ne hedge sklada oz. sklada zasebnega kapitala, kar pomeni, da zanju velja stroga zakonodaja na področju bančništva, vključno z zakonsko predpisanimi kapitalskimi zahtevami. Ali ni ironično, da se je kriza pojavila in razširila v domnevno najstrožje reguliranem delu finančne industrije? Pazite se zakona Sarbanes-Oxley!

Victor Bostinaru (PSE). – (RO) Včasih smo, zlasti mi, politiki, ujeti v dogmatizem, ki ima katastrofalne posledice. Pred nekaj leti bi podporniki liberalizma in zlasti neoliberalizma predpostavljali, da se dogodki, kot smo jim bili nazadnje priča v Washingtonu, sploh ne morejo zgoditi. To predpostavko bi podprli s svojo doktrino, a vendar se je vseeno zgodilo. Danes, v kontekstu globalizma, se posledice hitro čutijo in prizadenejo vsako državo, vsako gospodarstvo. Kar nam pravi Rasmussenovo poročilo, je to, da mora EU ukrepati, in prepričan sem, da bo Evropska komisija vpričo rezultata glasovanja Evropskega parlamenta pozvana, da se sooči s tem izzivom, ki ne vpliva le na življenje peščice ljudi, ampak na celotno Evropsko unijo, in bo to tudi storila.

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). – Gospa predsednica, pred časom smo razgreto razpravljali o investicijskih bankah. Sedaj investicijskih bank ni več na trgu in s trenutnimi predpisi, ki veljajo za bančni sektor, smo zadovoljni. Enako velja za hedge sklade. V sedanjem okolju hedge skladi niso več zdržni in zato menim, da potrebujemo enaka pravila za vse investicijske sklade, brez posebnih pravil za hedge sklade. S temi pravili, gospod Rasmussen, dejansko oviramo prestrukturiranje finančnega sektorja, zaradi česar se bodo izgube le še povečale. To pomeni, da nazadnje ne boste mogli zaščititi navadnih ljudi, ki jih dejansko želite zaščititi.

Charlie McCreevy, član Komisije. – Gospa predsednica, eden od zadnjih govornikov je v podkrepitev svojih argumentov pravilno ugotovil – čeprav gotovo ni želel, da to uporabim proti njemu –, da ljudje ne bi smeli biti zaslepljeni od lastnega dogmatizma.

Nevarnost v tej razpravi je poskušati najti uravnoteženo rešitev za probleme, ki jih trenutno imamo. V glavnem, poročilo, ki se je že precej oddaljilo od prvotnih zamisli gospoda Rasmussena, po mojem mnenju resnično poskuša izoblikovati uravnotežen pristop k celotni zadevi. Vendar pa veliko tistih, ki danes sodelujejo v tej razpravi, želi neuravnotežen pristop, kar pa ne odraža vsebine poročila.

Nekateri – veliko govornikov prihaja iz ene opcije – na trenutno finančno krizo in težave, v katere smo nedvomno zabredli, gledajo kot na veliko priložnost, da z regulacijo izničijo vse po vrsti, zato je največja nevarnost v tem, tako z nacionalnega kot zlasti evropskega vidika, da se bo za to uporabljal zelo neuravnotežen pristop.

Mislim, da si je gospod Purvis otipal pulz, ko je dejal, da je največja ironija te finančne krize prav v tem, da je ravno najstrožje reguliran sektor, tj. banke, sebe in tudi nas spravil v velike težave in da teh problemov sploh niso povzročile dejavnosti skladov zasebnega kapitala ali hedge skladov. Dejansko je mnogo njih utrpelo velike izgube kot posledica dogodkov, ki so se zgodili drugod.

Vsekakor se strinjam s tem, kar je povedal gospod Purvis o tem, da bi morali preučiti, v kolikšni meri je nekrita prodaja pripomogla k propadu nekaterih ustanov ter katere dolgoročne odprodaje dolgoročnih vlagateljev so k temu pripomogle. Predvidevam, da gospod Purvis pozna odgovor ravno tako dobro kot jaz, saj v obeh primerih, ki jih je navedel, niso problematični izvajalci nekritih prodaj: problem predstavljajo dolgoročni vlagatelji, ki so se znebili svojih dolgoročnih pozicij, ko so začutili, da neka ustanova ni finančno trdna.

Kakor koli že, menim, da sta poročili Rasmussena in Lehneja, kot sta nam bili predstavljeni, resničen poskus uravnoteženega pristopa k vsem tem zadevam. In pripravljen sem storiti, kar je treba. Že nekaj mesecev – skoraj bo že leto – opozarjam, da nameravam storiti nekaj na področju bonitetnih agencij. V novembru in decembru lani sem sprožil ta proces, ko sem pisal Odboru evropskih regulativnih organov s področja vrednostnih papirjev in jim postavil precej vprašanj ter od njih prejel poročila šele letos. Enako je bilo z ESME in drugimi organi. Sedaj, ko sem vse to prejel, bom v naslednjih nekaj mesecih pripravil predlog za Parlament in Svet. Bonitetne agencije so posebej obravnavane tudi v Rasmussenovem poročilu.

Prav tako se že več kot leto dni trudim, da bi vnesel vsaj nekoliko reda v zamisel o sosvetu nadzornikov oziroma za boljši regulativni sistem za čezmejne finančne institucije.

Vsak, ki je spremljal to razpravo, se dobro zaveda, da med državami članicami ni bilo skupnega dogovora o tem oziroma niti približka dogovora. Predlog, ki ga trenutno obravnava Odbor za ekonomske in monetarne zadeve s poročevalcem Petrom Skinnerjem, in sicer Direktiva o solventnosti II, ter ideje, ki sem jih podal v njej glede čezmejnega nadzora zavarovalnic in poostrenega nadzora, je naletel na precejšnje nasprotovanje mnogih držav članic in poslancev tega Parlamenta, ki posredujejo stališča nadzornikov in lastnih držav. Čeprav je večina poslancev tega Parlamenta za boljši čezmejni nadzor, se takrat, ko jih postavim na preizkušnjo, naj povedo, kako naj pripravim bolj koherenten pristop k čezmejnemu nadzoru, potegnejo nazaj in zastopajo stališča lastne države.

Zato bodimo malo bolj odkriti v tej razpravi in tudi v vseh drugih razpravah.

Na področju Direktive o kapitalskih zahtevah, kot to vedo tisti iz Odbora za ekonomske in monetarne zadeve, ki spremljajo zadevo, je, odkar smo sprejeli Direktivo o kapitalskih zahtevah, ostala še vrsta področij, za katere smo dejali, da se jim bomo posvetili v spremembah k Direktivi o kapitalskih zahtevah jeseni 2008. Že več kot leto je tega oziroma 18 mesecev.

Nato smo temu dodajali še druga področja, kot je na primer čezmejni nadzor finančnih skupin, o katerih smo pred meseci od Ekonomsko-finančnega sveta končno le dobili nekakšne zaključke, napovedal pa sem tudi, kaj nameravam storiti glede vprašanja modela „ustvari in prenesi“. Še dosti je tega, kar sem napovedal pred nekaj meseci glede mojih namer, podal pa sem tudi nekaj predlogov; vse to se odraža tudi v poročilu gospoda Rasmussena, ki je v tem pogledu bolj ali manj enako zasnovan. Vendar pa vam bom povedal naslednje, še preden pride do ustreznega odbora: poslanci tega Parlamenta – če je forma nekaj, na kar se lahko naslonimo – bodo predstavljali stališča svoje lastne države članice, kar je v precejšnjem nasprotju s tistim, kar sem predlagal tu.

Torej bomo dokaz, da je puding pripravljen, dobili takrat, ko ga bomo jedli. Nima smisla podpreti poročila gospoda Rasmussena na tem posebnem področju, če nato takrat, ko se pred Parlamentom pojavijo specifična vprašanja v obliki predlogov – ki jih bom tudi predložil v naslednjih nekaj mesecih, kot sem pred mnogimi meseci napovedal –, poslanci zavzamejo svoja nacionalna stališča, s katerimi predstavljajo poglede nekaterih bančnih podjetij v svoji lastni državi in nekaj pogledov vlad držav članic. Izkaže se, da to ni nujno zelo dobra ideja.

Ponovno pozivam, da se odločimo za kolikor toliko razumen pristop in nekaj koherence. Zelo spoštujem ljudi, ki so ves čas zvesti svojemu stališču: „mislim, da to ni posebno dobra ideja“, in na tem vztrajajo pred Parlamentom ter imajo enako mnenje tudi vpricho odbora.

Težave pa imam s tistimi ljudmi, ki se v glavnem pridružijo težnji po napredku na kakšnem obravnavanem področju, a se takoj, ko je konkreten predlog na mizi, potegnejo nazaj in zagovarjajo stališča svoje lastne države članice ali njenih ustanov.

To mesto je verjetno sedež svetovne lobistične industrije. V vseh teh letih sem slišal različne odgovore na vprašanje, ali je več lobistov tukaj kot v ameriškem kongresu v Washingtonu, v vsakem primeru pa se številki ne razlikujeta pretirano.

Zato me resnično zanima, ali bodo takrat, ko bodo nekatere ideje, ki jih predlagam in sem jih napovedoval že nekaj časa ter so sedaj v javni domeni (o njih se posvetujejo, pripravljene so listine in vsak pozna nekatere od teh predlogov na področjih, za katera sem odgovoren) – torej, ko bodo v razmeroma kratkem času ti predlogi na mizah poslancev Evropskega parlamenta – ali bodo vsi poslanci, ki so tako vneto zagovarjali spremembe na širšem področju, pri konkretni obravnavi podrobnosti še vedno poleg, z vso podporo.

Natančno smo si zabeležili točke, ki sta ju izpostavili obe poročili, tako Rasmussenovo kot Lehnejevo. Kot sem obljubil v svojih prejšnjih opombah, se bomo na to odzvali podrobneje in v širšem kontekstu, v skladu z okvirno pogodbo. Gospod Rasmussen me je vprašal, ali bo to še pred koncem tega leta – mislim, da je le nekaj mesecev nazaj izrazil upanje, da bi odgovorili do konca leta –, in obljubil sem mu, da bomo.

V odgovor gospodu, ki je govoril, da ne bi smeli biti zaslepljeni z lastnim dogmatizmom – menim, da je s tem mislil drugo stran. Ljudi na drugi strani tega Parlamenta prosim, naj tudi oni ne bodo zaslepljeni z lastnim dogmatizmom.

Poul Nyrup Rasmussen, poročevalec. – Gospa predsednica, rad bi se zahvalil svojim kolegom in tudi komisarju za razpravo.

Preden zaključim razpravo, bi želel s svojega zornega kota kolegu, gospodu Purvisu, glede poročila povedati, da je res, da so banke regulirane, vendar pa produkti, ki so povzročili naše trenutne težave, niso regulirani. Pa tudi ni bilo v skladu s predpisi, da se izloči toliko bilance, kolikor se je dejansko izločilo. Zato je moj odgovor, gospod Purvis, da potrebujemo boljšo regulacijo, vključno za produkte.

Da se izognem kakršnim koli nesporazumom, bi gospe Starkevičiči dejal, da ne govorim o reguliranju subjektov, ampak ravnanja. Vemo, da v stvarnem življenju hedge skladi in skladi zasebnega kapitala pogosto spremenijo svojo pravno obliko, o tem priča veliko primerov – investicijske banke so na primer same izvajale dejavnosti skladov zasebnega kapitala. Zato moramo spremeniti ravnanje, kar je tudi bistvo tega poročila.

Komisarju McCreevyju bi želel povedati, da obstaja temeljna zadeva, ki nima povezave z dogmatizmom ali čemer koli drugim, in želim ponovno poudariti, da prvi odstavek našega poročila podčrtuje naslednje: ureditev mora zadevati vse finančne akterje. Prvič v zakonodajni zgodovini Evropske unije je osnovni namen poročila to, da želimo skupno in celovito ureditev, ki temelji na filozofiji izenačenega igrišča, kjer nihče ni izpuščen in enotna regulacija zadeva vse finančne akterje. Poročilo izrecno dodaja: „vključno s hedge skladi in skladi zasebnega kapitala“. Nato pa meni, komisar McCreevy, in drugim poslancem Evropskega parlamenta rečete: da, strinjam se z vami, vendar ne glede na skladi ali skladi zasebnega kapitala. O čem sploh govorimo? Že tri leta razpravljam z vami, ali naj ureditev zajame tudi hedge sklade oziroma sklade zasebnega kapitala. Pred finančno krizo ste dejali, da to ni potrebno: „So bolj sposobni regulirati kot katera koli vlada, zato jim pustimo, da opravijo svoje delo.“ Sedaj pravite, da v finančni krizi ne igrajo pomembne vloge, zato ne bomo posegali v ureditev hedge skladov ali skladov zasebnega kapitala.

Gospod McCreevy, govorili ste o lobiranju v Evropskem parlamentu. Potrdim vam lahko, da je tu prisotnih veliko hedge skladov, lobističnih organizacij in organizacij zasebnega kapitala, in sicer vsak dan, vsako noč, ves čas. Vendar pa menim, da mora Parlament vztrajati, da Komisija – torej „vi“ – še pred koncem leta predloži celovito ureditev; to je prvi odstavek, ki pokriva vse finančne akterje.

(Aplavz)

Klaus-Heiner Lehne, poročevalec. – (DE) Gospa predsednica, gospe in gospodje, preglednost skladov je bila tako velika, da niti zelo strokovno podkovan bonitetne agencije in še bolj strokovni sveti bank ter nekoliko manj strokovni zakonodajni organi niso vedeli, kaj se z njimi dogaja. Tako pregledne so stvari! Dejstvo, da je treba ukrepati, je samo po sebi umevno in ga ni treba več utemeljevati.

Komisar, razpravljali ste o vprašanju stališča do izvajalcev nekrute prodaje. Tu ne gre za vprašanje, ali izvajalci nekrute prodaje na koncu dneva izgubijo. Pomembno je, kaj povzročajo s svojim delovanjem in kakšna škoda lahko nastane iz tega. Gre dejansko za učinke njihovih dejanj na druge. Prav zaradi tega so se zakonodajalci v mnogih drugih državah na to odzvali.

Kot so že drugi poslanci dejali, gre tu za navadne ljudi, upokoјence in davkoplačevalce. Ponovno moram poudariti, da nacionaliziramo izgube in da to ni prav.

Moje poročilo, podobno kot Rasmussenovo, vsebuje veliko število zelo specifičnih predlogov. Večinoma se nanašajo na vprašanja glede gospodarskega prava. Priprava in izvedba predlogov v zvezi s temi vprašanji je relativno preprosta. V bistvu je vse, kar moramo storiti, dopolnitev obstoječih predpisov. V nobenem primeru ne gre za diskriminacijo med enimi hedge skladi in drugimi.

Trenutno imamo v Evropi situacijo – temu nihče ne more oporekati –, ko te alternativne finančne instrumente urejajo nacionalne zakonodaje, vendar pa se ureditve ponekod zelo razlikujejo. Bilo bi zelo logično, če bi jih vse združili na evropskem finančnem trgu in jih poenotili. Da bi sedaj pripravljali še več specialističnih poročil, ko že – po besedah gospoda Rasmussena – tri leta razpravljamo o tej temi, ko imamo v Parlamentu že pripravljene študije strokovnjakov, ko se Komisija že ukvarja s to zadevo in smo o njej že imeli zaslišanja, je po mojem mnenju nesmiselno in predstavlja samo izgubo časa. Kar najbolj potrebujemo, so stvarni, praktični ukrepi. Trenutna situacija zahteva ukrepanje.

Še nekaj bi rad pripomnil v zvezi z državnimi sredstvi. Popolnoma se strinjam z vami. Državna sredstva potrebujemo in na dolgi rok bomo potrebovali sredstva tudi iz drugih držav, držav izven EU, saj bo drugače nemogoče dolgoročno financirati izdatke za infrastrukturo v Evropi. Na tem področju vas popolnoma podpira tudi Odbor za pravne zadeve, čeprav to ni neposredno povezano s temo današnje razprave. Vedno smo podpirali pobude, ki jih je Komisija povzela na tem področju, in to bomo počeli tudi v prihodnje.

Predsednica. – Razprava se je zaključila.

Glasovanje bo potekalo jutri.

Pisne izjave (člen 142)

Corina Crețu (PSE), v pisni obliki. – (RO) Dejstvo, da je pomanjkanje preglednosti v hedge skladih in skladih zasebnega kapitala pripeljalo do razrasta trenutne gospodarske krize, ni predmet razprave. Je eden od več dejavnikov, ki so v mnogih ustanovah povzročili njihovo nezmožnost pravilne ocene stanja dolgov in posojil. Dolga leta so te finančne ustanove uničevale gospodarstva in izvajale agresivne prevzeme, ne da bi se menile za srednjeročne in dolgoročne ekonomske posledice, kaj šele za socialne posledice svojega ravnanja. Zaslepljene od pričakovanega kratkoročnega dobička so zrežirale propad in prodajo podjetij, oslabile nacionalna gospodarstva in se poigravale z denarnimi trgi, pri tem pa popolnoma ignorirale preglednost in pravila. Jasno je, da je potrebno te sklade regulirati in v njih vzpostaviti ustrezno raven preglednosti. To ni potrebno le zaradi stabilnosti, zdravja in pravilnega delovanja finančnih trgov ampak tudi zaradi zmanjšanja tveganja, ki ogroža te trge v državah v razvoju, ki v zgodnji fazi razvoja še niso stabilni. Ta kriza je dokazala, kako nevarne so lahko posledice *laissez-faire* in kako pomembno je zagotoviti preglednost finančnih dejavnosti v bodoče.

Daniel Dăianu (ALDE), v pisni obliki. – (RO) Naj najprej pohvalim poročevalca, da tako nepopustljivo vztraja pri obravnavani temi, kljub trmastem nasprotovanju različnih interesov. Vedno globlja finančna kriza ima strukturne vzroke, ki se navezujejo na pretirano rast finančnih transakcij v preteklem desetletju, ki so temeljile na pomanjkljivih postopkih lastninjenja, nespametnemu prevzemanju tveganj, pomanjkanju potrebne skrbnosti in slabem poznavanju sistemskih tveganj. Problem s hedge skladi je zlasti v tem, da pripomorejo k poglobljanju sistemskih tveganj. Trditev, da je na nitki denar vlagatelj, je le delček celotne zgodbe. Obsežno finančno vzvodenje in usmerjenost k kratkoročnim dobičkom spodbujata preseganje ravnotežne vrednosti deviznega tečaja. Kar pa je še slabše, špekulativnost takih poslov povzroča nestabilnost in lahko resno ogrozi finančno stabilnost, kar je trenutna kriza nedvomno pokazala. Razumno bi bilo, da dejavnost hedge skladov (in skladov zasebnega kapitala) vključimo med regulirane finančne subjekte. Finančno vzvodenje ne sme

biti brez omejitev. Podobno bi tudi hedge skladi morali zakonodajnim in nadzornim organom posredovati celovite informacije o svojih transakcijah.

20. Odločitve odbora za peticije (2007) (razprava)

Predsednica. – Naslednja točka je poročilo (A6-0336/2008) Davida Hammersteina v imenu Odbora za peticije glede odločitev Odbora za peticije, sprejetih v parlamentarnem letu 2007 (2008/2028(INI)).

David Hammerstein, poročevalec. – (ES) Gospa predsednica, rad bi se zahvalil vsem članom Odbora za peticije, zlasti pa vsem poročevalcem v senci in našemu predsedniku Marcinu Libickemu za njihovo sodelovanje in vsakodnevno obravnavanje peticij.

Bolj kot kdaj koli prej potrebujemo peticije državljanov, da Evropo približamo življenju navadnih ljudi in njihovim vsakdanjim problemom. Bolj kot kdaj koli prej potrebujemo peticije državljanov, da zagotovimo, da se pravo Skupnosti spoštuje in izvaja.

Peticije državljanov potrebujemo, ker otipljivo dokazujejo, za kaj se Evropa zavzema, da Evropa ni toga ustanova, ampak da vpliva na vsakdanje življenje vseh ljudi in da lahko s tisočimi državljani vzpostavi dialog.

In v tem uspevamo. V letu 2007 je Odbor za peticije obravnaval 50 % več primerov kot v letu 2006. Ta uspeh odraža naše delo; je uspeh, ki utira pot evropskim ustanovam na splošno.

Moja država, Španija, je država z najvišjim številom peticij, obravnavanih na Odboru za peticije. Ena tretjina peticij na temo okolja v Evropski uniji prihaja iz Španije. To je odraz zaupanja Španije v evropske ustanove in odraz dela, ki smo ga opravili v Španiji. Vendar pa je vedno več primerov iz novih držav članic Evropske unije, kot sta Romunija in Poljska.

Uspeh Odbora za peticije in vedno večje število peticij pa povzročata tudi celo vrsto administrativnih in političnih problemov. Odboru primanjkuje sredstev. Število primerov nenehno narašča, vendar pa na sekretariatu še vedno dela enako število ljudi in prav tako na Evropski komisiji, kjer peticije obravnavajo.

Ustanove se morajo na probleme državljanov odzvati z ustrežno občutljivostjo; potrebujemo zadostna sredstva, da lahko peticije obravnavamo hitro in ustrežno. Včasih se postopki peticij vlečejo leta in leta; če peticij ne obravnavamo, izgubijo svojo vrednost in evropske ustanove nimajo več možnosti posredovanja.

Včasih primanjkuje visoko strokovni pravni in administrativni pristop k obravnavi peticij s strani Evropske komisije. Seveda dobivamo peticije, ki jezijo vplivneže. Seveda dobivamo peticije, ki jezijo organe oblasti. In seveda dobivamo tudi peticije, ki so neprijetne, ker v Evropski parlament pripeljejo stotine ali tisoče ljudi. Vendar pa bo na ta način Evropa močnejša.

Lani smo opravili šest raziskovalnih obiskov v Nemčiji, Španiji, na Irskem, Poljskem, v Franciji in na Cipru, in za vsakega posebej izdelali poročilo. Posebno pozornost smo posvetili peticijam, ki odražajo skrb državljanov zaradi okolja in njegovega varstva, ter peticijam, ki zadevajo direktive o vodah, lastninske pravice in manjšinske pravice.

V vseh teh letih smo izboljšali sodelovanje s Komisijo, varuhom človekovih pravic in ustanovami, kot je SOLVIT, in tako pospešili svoj odziv na peticije.

Peticije pogosto zahtevajo izvensodno posredovanje in ni dovolj le rešitev v smislu vložitve tožbe na eno od evropskih sodišč.

Eden najpomembnejših primerov v zadnjih letih, v letu 2007 in prej, je bila peticija o avtocesti Via Baltica, ki poteka preko območja, zaščitene s pravom Skupnosti; Evropska komisija in Sodišče sta ukrepala zgledno in tako preprečila nepopravljivo škodo v okolju.

Drugi zelo pomemben primer (in na tem mestu bi se rad zahvalil komisarju McCreevyju, ki je danes z nami) je bil zakon o razvoju mest v Valencii, kjer je gospod McCreevy s svojo skupino ukrepal in učinkovito zaščitil Direktivo o javnih naročilih. Ostali primeri so še Equitable Life, Loiret v Franciji, zaščita kakovosti voda v Franciji in občutljivo vprašanje skrbništva nad otroki v Nemčiji.

Trenutno se ukvarjamo s celo vrsto peticij, med njimi je tudi peticija za enoten sedež Evropskega parlamenta, ki jo je podpisalo milijon in pol državljanov: zahtevamo pravico do obravnave te peticije, pravico, ki je predsedstvo Parlamenta še ni priznalo.

Nazadnje pa ponujamo nekaj predlogov, vključno s predlogom za spremembo imena „Odbor za peticije“ v „Odbor za peticije državljanov“, da izpostavimo bistveno funkcijo in vlogo evropskih državljanov v odboru. Z enakim namenom zahtevamo, da se Parlament na internetu odpre v vseh pomenih besede ter da spletni sistemi Parlamenta postanejo interoperabilni; trenutni spletni sistemi zapirajo vrata tisočim ali milijonom Evropejcev, ki nimajo ustreznih računalniških programov za dostop do spleta, kjer se ravno kar predvaja tudi moj govor v Parlamentu.

PREDSEDSTVO: MAREK SIWIEC

Podpredsednik

Charlie McCreevy, član Komisije. – Gospod predsednik, v to razpravo se vključujem v imenu svoje kolegice Margot Wallström.

Delo Odbora za peticije ponuja izredno zanimiv vpogled v skrb in težave državljanov, ki zadevajo Evropo. Peticije se nanašajo na različna področja politik, čeprav so tudi vprašanja glede prostorskega načrtovanja in okoljevarstva precej pogosta; prihajajo praktično iz vseh držav članic in vključujejo širok presek civilne družbe, od posameznega državljana do večnacionalne nevladne organizacije. Menim, da ima vaš poročevalec prav, ko podčrtuje pomen dela, opravljenega pri obravnavi tisoč in več peticij, ki jih prejmete vsako leto.

Vendar pa bi rad izpostavil dva vidika poročila in sklepa. Prvi je ta, da bi morali povečati obiske odbora prizadetih krajev, saj imajo lahko velik vpliv v medijih in bo zaradi tega vaše delo nedvomno vidnejše v javnosti. Na podlagi teh misij se poleg poročanja v tisku in drugih medijih pripravijo tudi izčrpna poročila, ki so po mojem mnenju zelo kakovostna. Mislim, da predstavljajo pomemben zapis vašega delovanja in si zato zaslužijo več publicitete. Gre za velik vložek vašega časa in sredstev, vendar pa sem prepričan, da se splača.

Drugi vidik, ki ga želim izpostaviti, je usmerjen v prihodnost. Ponovno vam zagotavljam, da je namen Komisije vzpostaviti s Parlamentom najboljše možno sodelovanje. To sodelovanje krepi obe strani; redno sodelovanje izboljšuje izmenjavo informacij in rezultat tega je boljši vsesplošni standard storitve za naše državljane. Zaradi povečanja obsega dela na področju obravnave peticij v zadnjih časih, kot ga opisujejo v poročilih, je tudi potreba po dobrem in učinkovitem medinstitucionalnem sodelovanju še toliko pomembnejša. Želim, da se zavedate, da se bomo potrudili po svojih najboljših močeh, da nam to uspe.

Simon Busuttill, v imenu skupine PPE-DE. – (MT) Hvala, gospod predsednik. Najprej bi želel čestitati poročevalcu, gospodu Hammersteinu, za njegovo poročilo in opravljeno delo. Zadnja raziskava mnenja Eurobarometer na ravni EU kaže, da je Evropska unija ustanova, ki ji evropski državljani najbolj zaupajo. Dejansko kar 52 % Evropejcev zaupa Evropskemu parlamentu, kar presega odstotek ljudi, ki zaupajo Evropski komisiji (47 %), svojemu nacionalnemu parlamentu (le 34 %) in svoji vladi (le 32 %). Mislim, da bi morali zaupanje do Evropskega parlamenta še povečati. Dejstvo ostaja, da je Evropski parlament ustanova, ki ji državljani EU najbolj zaupajo. Menim, da je to posledica dejstva, da so člani tega Parlamenta neposredno izvoljeni od ljudi in da Pogodba priznava pravico državljanov do pritožbe oziroma do vložitve peticije v obravnavo Parlamenta. To dejansko predstavlja delo Odbora za peticije, ki je zelo pomemben odbor, saj ljudem daje glas in je med vsemi 20 odbori v Parlamentu ljudem najbližje. Kako lahko še izboljšamo situacijo? Mislim, da bi morali povečati seznanjenost državljanov s tem odborom in možnostjo pritožbe z vložitvijo peticije. V tej točki se ne strinjam s poročevalcem, da so ljudje dovolj ozavešeni; menim, da je 1 500 peticij malo, če upoštevamo, da predstavljamo celino s pol milijarde prebivalcev. Poleg tega moramo povečati ozaveščenost državljanov in razširiti možnosti pritožb oz. vlaganja peticij. Poenostaviti moramo nekatere zadeve, da je postopek pritožbe državljanov enostavnejši. Zato v tem poročilu zahtevamo, da se generalni sekretar Evropskega parlamenta dogovori z Evropsko komisijo o poenostavitvi postopka peticije. Prav tako zahtevamo večjo učinkovitost, saj menimo, da pri obravnavi pritožb nastajajo prevelike zamude. Nenazadnje, vzamemo si kar tri mesece za registracijo peticij ali pritožb ljudi – ta rok je nesprejemljiv. Čisto na koncu pa še to – zahtevamo učinkovita pravna sredstva. Več sodelovanja je potrebno še pred začetkom pravnih postopkov, poleg tega pa zahtevamo, da so na zaslišanjih v zvezi s pritožbami državljanov prisotni predstavniki zadevnih držav. Hvala lepa.

Victor Boştinaru, v imenu skupine PSE. – Gospod predsednik, sprva želim poročevalcu čestitati za odlično opravljeno delo in konkretne predloge. Besedilo, ki ga imamo danes pred sabo, odraža potrebo po tem, da bi bilo to poročilo več kot le preprosto naštevaje glavnih aktivnosti, ki jih je Odbor za peticije izvajal v letu 2007.

Vesel sem, da so vključene točke, na katerih smo vztrajali. Namen peticij je razkriti nepravilno izvajanje ali odsotnost izvajanja zakonodaje Skupnosti. Namen peticij je zagotoviti pravice, ki jih Evropska unija podeljuje svojim državljanom. Vseeno pa se ne morem zadržati, da ne bi z vami delil občutka, da ta edinstveni institucionalni instrument ni vedno učinkovit oz. vsaj ne toliko, kot bi lahko bil ali moral biti. Poročevalec Hammerstein je primerno izpostavil nekatere slabosti in pomanjkljivosti, ki jih je potrebno odpraviti.

Prvič, težko je ugovarjati dejstvu, da se število peticij, ki jih prejema odbor, vztrajno povečuje. Predlagatelji peticij morajo včasih na odgovor ali na učinke postopkov čakati izredno dolgo časa. Instrumenti za pritiskanje na države članice niso vedno zadostni. Sprašujem se, kaj lahko storimo, da bomo učinkovitejši. Kako lahko zagotovimo učinkovitost in obenem tudi hiter odgovor? Potrebujemo boljša pravila in strožje časovne okvire. Izboljšati moramo lastne neodvisne preiskovalne zmogljivosti odbora, zato moramo sekretariatu zagotoviti več sredstev in pravnih strokovnjakov. Število predlagateljev peticij vztrajno raste. To je glas evropskih ljudi in ne moremo kar odmahniti z roko.

Drugič, institucionalizirani komunikacijski kanali z nacionalnimi organi oblasti ne zadostujejo. Število nesprejemljivih peticij ni majhno. Postaviti moramo dodatne usklajevalne strukture z ustreznimi organi oblasti na parlamentarni in vladni ravni v vsaki državi.

Ponovno čestitam poročevalcu za opravljeno delo in se njemu in njegovim kolegom iz drugih skupin zahvaljujem za sodelovanje. Pri peticijah gre za možnost državljanov, da se borijo za svoje pravice, evropske pravice. Biti moramo pripravljeni, da jih zaščitimo. To je tudi institucionalna vloga in dolžnost odbora. To tudi dolgujemo svojim evropskim sodržavljanom in prepričan sem, da se boste strinjali, da ni primernejšega trenutka, da jim pokažemo svojo zavezanost k izpolnjevanju njihovih zahtev.

Komisar, pri tem odboru ne gre samo za prepoznavnost in večjo učinkovitost v očeh evropskih medijev. Tu bi želel spomniti – tudi če ne zadeva poročila za 2007 –, kako zelo učinkovito je Odbor za peticije, v sodelovanju z evropskim komisarjem Lászlóm Kovácsom, zaščitil pravice evropskih državljanov v moji državi, Romuniji, za kar se jim iskreno zahvaljujem.

Predsednik. – Hvala lepa. Žal mi je, a čas je potekel.

Marian Harkin, v imenu skupine ALDE. – Gospod predsednik, najprej želim pohvaliti poročevalca Hammersteina za zelo celovito in obširno poročilo.

V njem sem z zanimanjem prebrala, da je poleg drugih odborov, ki nosijo veliko odgovornost na področju zakonodajnih dejavnosti, tudi Odbor za peticije pokazal, kako bistveni sta njegova vloga in funkcija. Pravzaprav se v celoti strinjam s tem pogledom in sem z vsakim sestankom odbora vedno bolj prepričana, da je tako.

Naša pglavitna vloga v Parlamentu je zakonodajna, vendar pa se moramo zavedati učinkov naše zakonodaje in izboljšati svoje prispevke v Parlamentu, če želimo biti dobri zakonodajalci.

Menim, da mora vsaka zakonodaja, ki nastane v Parlamentu, na kakršen koli način izboljšati kakovost življenja državljanov, v Odboru za peticije pa ugotavljamo, da to ni vedno tako. Pogosto je to posledica neizvajanja zakonodaje ali neustreznega izvajanja ali pa posebnih okoliščin oziroma situacij, ki jih zakonodaja ne ureja. Mislim, da je to dobra lekcija za vse nas, zato moramo prisluhniti in se odzvati.

Zame je srčika tega poročila način, kako se odbor odzove na pritožbe državljanov. Že prej sem povedala, da se moramo postaviti v vlogo predlagateljev peticije, da bi se lahko učinkovito odzvali. Soočajo se z veliko ustanovo; pogosto nimajo nobenega pravnega ali političnega ozadja; odvrča jih birokracija in so verjetno zelo prizadeti zaradi situacije, v kateri so se znašli. Za marsikatega predlagatelja peticije smo zadnje zatočišče, zato je izjemno pomembno, da se odzovemo ustrezno in učinkovito.

Menim, da se ta postopek začne z jasnimi in razumljivimi informacijami, ki jih posredujemo državljanom. Mi, kot poslanci EP, mnogokrat nismo najbolj primerni za presojanje. Odbori državljanov bi po mojem mnenju morali testirati vsako informacijo, ki jo dobijo pri nas, vsako spletno stran, ki jo izdelamo, in vsako brošuro, ki jo natisnemo.

Paziti moramo na to, da državljanom ne obljubimo več, kot lahko storimo, da ne bodo na koncu popolnoma razočarani in bodo za neuspeh obtoževali bruseljsko birokracijo.

Ko uporabim besedo „obljubiti“, imam v mislih naslednje: razumeti moramo, da državljani ne vedo ničesar o zaviranju postopkov s strani nacionalnih organov oblasti in ne poznajo delovanja sistema, zato je naša

dolžnost, da jim to pojasnimo. Seveda se lahko in tudi moramo truditi za vsakršno spremembo, kar s tem poročilom nedvomno tudi počnemo, ne moremo pa dovoliti, da državljani obtičijo neke vmes, v sendviču.

Šele ko državljani pridobijo ustrezne in točne informacije in so seznanjeni s svojimi možnostmi ukrepanja, jim lahko ponudimo storitev, ki jo potrebujejo. To poročilo podrobno opredeli, kaj potrebujemo: zadostna sredstva, da se lahko sekretariat odzove pravočasno; večjo vključenost Sveta in držav članic ter najvišjo možno stopnjo usklajevanja z varuhom človekovih pravic in centri SOLVIT.

Ne glede na vse pa poročilo jasno kaže, da moramo sistemske pomanjkljivosti še naprej raziskovati. To se zgodi takrat, ko predlagatelji peticij ne dobijo pravičnega povračila in ko države članice zavlačujejo z izpolnjevanjem svojih obveznosti vse dokler so globe še izvršljive, nato pa se izogibajo odgovornosti za pretekle namerne kršitve.

Kot zakonodajalci smo skupaj s Komisijo nedvomno odgovorni za ukrepanje v takšnih primerih.

Marcin Libicki, v imenu skupine UEN. – (PL) Gospod predsednik, najprej bi se rad zahvalil poročevalcu, Davidu Hammersteinu. Zelo sem zadovoljen, da je gospod Hammerstein pripravil to poročilo, saj je med najbolj predanimi in zaslužnimi člani Odbora za peticije. Je eden tistih, s katerimi sem v preteklih štirih letih zares z veseljem sodeloval. Zahvalil bi se še drugim članom Odbora za peticije ter tudi tistim, ki so danes že razpravljali na to temo oziroma še bodo. Prav tako hvala tudi sekretariatu Odbora za peticije, ki zelo dobro opravlja svoje delo. Kot lahko vidimo v poročilu gospoda Hammersteina, se je število peticij izredno povečalo. To delo ostaja na plečih sekretariata.

Odbor za peticije je poseben odbor, ker – kot je že bilo omenjeno – na področju zakonodaje ne deluje na enak način kot drugi odbori; namreč, njegova glavna naloga je vzpostavljati komunikacijo med evropskimi ustanovami, zlasti Evropskim parlamentom, in državljani. Kot nas je opomnil že gospod Busuttill, Evropski parlament uživa veliko zaupanje, ki med drugim temelji tudi na delu našega odbora. Teh 1 500 peticij ne predstavlja le 1 500 ljudi. Za vsako od teh peticij lahko stoji več sto tisoč ljudi. Spomnil bi vas, da je pri vprašanju glede enega sedeža Parlamenta svoj podpis oddalo več kot milijon ljudi. Pri vprašanju glede navajanja boga in krščanstva v ustavi je bilo več kot milijon podpisov. Za radio COPE v Barceloni jih je bilo 700 000. Več deset tisoč podpisov je bilo oddanih v peticijah glede prostorske ureditve Španiji in glede Equitable Life in Lloyds. Milijoni državljanov EU vedo, da je Odbor za peticije del Evropskega parlamenta in da smo pogostokrat njihova zadnja možnost. Žal ni dovolj časa, da bi lahko še kaj več povedal o tej temi. Še enkrat bi se rad zahvalil vsem, ki so pripomogli k odlično opravljenemu delu Odbora za peticije.

Naj povem še to, da je konferenca predsednikov političnih skupin zavrnila poročilo evropskega varuha človekovih pravic na temo nepravilnega upravljanja v Evropskem uradu za boj proti goljufijam. To je velika škoda!

Konferenca voditeljev je zavrnila tudi poročilo o diskriminaciji otrok iz ločenih družin v Evropi, ki smo ga poimenovali Jugendamt, oziroma poročilo o Jugendamtu. Gre za diskriminacijo otrok iz ločenih družin, kjer je en starš Nemec, drugi pa druge narodnosti. Zelo obžalujem, da konferenca voditeljev državljanom Evropske unije ni pomagala zagotoviti pomoči Evropskega parlamenta.

Predsednik. – Gospod predsednik, prejmite to priznanje v zahvalo za odlično opravljeno delo. Nadaljujemo z razpravo.

Eva Lichtenberger, v imenu skupine Verts/ALE. – (DE) Gospod predsednik, govorim kot nečlanica odbora. Peticije dajejo prebivalcem vse Evrope neposreden glas; v času, ko se že v marsikateri državi članici krepi evroskeptičizem, se mi zdi to zelo primerno in pomembno.

Peticije se kot take jemljejo z vso resnostjo in priznanjem. To se odraža v povečanju njihovega števila. Zato menimo, da je bistvenega pomena, da se vse zadeve iz peticij ustrezno obravnavajo, da se tako ohranja zaupanje javnosti v ustanovo Evropskega parlamenta. Na to moramo biti posebno pozorni.

Naj navedem tri primere. Prvič, peticijo za enoten sedež Evropskega parlamenta je podpisalo ogromno ljudi. Vendar pa je pri nas slutiti nekakšno upiranje ideji, da bi o tem konkretno razpravljali in ponudili jasn odgovor. Javnost si zasluži odgovor in mi ji ga moramo dati.

Drugi primer je avtocestni projekt Via Baltica z vsemi pripadajočimi okoljevarstvenimi problemi. V tej zadevi smo podali ustrezen odgovor, ki so ga predlagatelji peticije sprejeli.

Tretji primer pa je opozorilo, da se peticije včasih nanašajo na cilje, ki jih Evropska unija razglasa, a nedosledno zasleduje, in tu mislim na pobudo Odprti Parlament. Peticija zahteva, da ljudje ne bi bili primorani kupiti točno določenega računalniškega programa za ogled gradiva iz Evropskega parlamenta ter odgovarjati v edinem možnem formatu. Odprt Parlament pomeni odprte standarde. Dolžni smo ukrepati.

Kathy Sinnott, v imenu skupine IND/DEM. – Gospod predsednik, menim, da je Odbor za peticije najpomembnejši v tem Parlamentu. Predstavlja forum, kjer nam državljani povedo, kako številni zakoni, s katerimi se ukvarjamo v drugih odborih, vplivajo nanje ali ne vplivajo. Brez te povratne informacije bi bilo tako, kot da delamo v vakuumu. Vendar pa v njegovih prizadevanjih za zaščito evropskih državljanov nekaj manjka v postopku, in sicer prisotnost Sveta in stalnih predstavnikov držav članic. Kako lahko v imenu državljanov posredujemo v sporu z njihovo lastno državo, če ta država ni prisotna na sejah Odbora za peticije?

Irski državljani so na Odbor za peticije naslovili tri peticije v zvezi z njihovim najvrednejšim in najbolj občutljivim arheološkim najdiščem: Tara, ki je sedež irskih kraljev in dom sv. Patrika. Odbor za peticije se je zagnano lotil reševanja in je zahteval ustavitev vseh del na tem najdišču ter pozval Komisijo, da ukrepa proti irskim oblastem, vendar se ni doslej še nič spremenilo. Dela pa so že skoraj pri koncu. Kmalu bo na mestu, kjer je včasih stal sedež visokih kraljev, cestninska postaja. Irci pa, razumljivo, ne bodo zlahka preboleli svojega razočaranja.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Gospod predsednik, z mešanimi občutki sem prebral poročilo Odbora za peticije za leto 2007. Najmočnejši so bili pozitivni občutki, saj se samo po sebi razume, da imajo naši državljani pravico do pravičnega izvajanja zakonodaje. Seveda nisem proti temu, da se ljudje obrnejo na katero koli organizacijo, vključno z Evropskim parlamentom, da zagotovijo izvajanje zakonov, ko njihovi državni ali lokalni organi oblasti zatajijo. Poročilo za leto 2007 je polno primerov, ko je Odbor za peticije storil, kar je prav, torej ukrepal.

Mešane občutke sem imel, ker sem po drugi strani zaskrbljen zaradi naraščajočega kršenja evropskega prava in naraščajočega evropskega vmešavanja in posredovanja v stvareh, ki so po mojem mnenju stvar subsidiarnosti in bi jih morali prepustiti državam članicam. V moji domači regiji, Flandriji, je vedno več vmešavanja Evrope v zadeve, ki so za nas zelo pomembne. Tu imam zlasti v mislih zaščito nizozemskega jezika, naše kulture in identitete v Bruslju in tudi v pokrajini okrog glavnega mesta, *Vlaamse Rand*. Ob takih vprašanjih se pri nas pojavijo evrokraji, ki o zadevi vedo zelo malo, in nam pridigajo zelo na splošno ter nam govorijo, kaj naj naredimo. To nas zelo jezi in se nam zdi nesprejemljivo.

Prav tako opažam, da se poročilo vztrajno sklicuje na postopke iz Lizbonske pogodbe. Zato moram ponovno poudariti, da je po izglasovanem „ne“ na Irskem ta Lizbonska pogodba postala mrtva raca. V Odboru za peticije moramo, morda še bolj kot drugi poslanci Parlamenta, spoštovati pravno stvarnost in demokratično izraženo voljo ljudi, v tem primeru Ircev, ki so Lizbonsko pogodbo poslali na smetišče zgodovine.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Gospod predsednik, naš kolega Hammerstein ima vedno pred očmi zadeve, ki so za državljane pomembne, in imel sem priložnost to tudi sam doživeti, ko sem sodeloval v delegacijah v Odboru za peticije. Obenem pa skuša delo Odbora za peticije v poročilu predstaviti z veliko mero občutljivosti. Upam si reči, da to poročilo orje ledino, saj ni več takšno, kot smo ga bili vajeni v preteklih letih; skuša izpostaviti nekatere primere, ki jih je odbor obravnaval. Cilj teh prizadevanj je prav gotovo izboljšati učinkovitost Odbora za peticije, da bi lahko ugodili pričakovanjem evropskih državljanov. S temi prizadevanji želimo zagotoviti, da državljani zaupajo v način, na katerega se njihovi primeri obravnavajo, in razlikujejo med pravico do predložitve peticije v Evropski parlament in vložitvijo pritožbe na Evropsko komisijo in druge organe.

Zelo pomembno je, da državljani razumejo razlike med postopkoma. Ne želimo si še več peticij. Želimo si peticij, ki imajo vsebino in so apolitične. Zato želimo sekretariat z integriteto, ki se ne bo spuščal v politične spore ali se v postopkih peticij odločal na osnovi trenutnih političnih dogajanj v državi.

Podobno tudi v primerih odločitev sodišč ne želimo, da se Odbor za peticije vključuje v pravne dogodke, in želimo, da spoštuje odločbe Evropskega sodišča. Nobene koristi ni od tega, da smo število članov odbora povečali s 25 na 40. Poglejte samo rezultate glasovanj. Koliko članov glasuje? Vedno samo 25 tistih, ki so bili že od začetka člani Odbora za peticije.

Izvensodni postopki so koristni za državljane in na srečo imamo za primere, ki zadevajo notranji trg, tudi centre SOLVIT, ki bi jih državljani morali znati izkoristiti. Navsezadnje pa, če želimo biti svoji nalogi resnično kos, moramo vse izvajati pregledno in neodvisno.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE). – (PL) Gospod predsednik, leta 2007 je Evropski parlament prejel preko 1 500 peticij, kar je 50 % več kot prejšnje leto. To nedvomno kaže, da se naši državljani vedno bolj zavedajo, da lahko svoje pravice uveljavljajo tudi na evropski ravni.

Na sejah Odbora za peticije so obravnavali več kot 500 peticij, 159 v prisotnosti predlagateljev peticije. Poleg tega je bilo v letu 2007 opravljenih 6 raziskovalnih obiskov v Nemčiji, Španiji, na Irskem, Poljskem, v Franciji in na Cipru in na njihovi podlagi so bila pripravljena priporočila za vse vključene strani.

Kot lahko sklepamo iz peticij, skrbi, s katerimi se soočajo državljani EU, zadevajo predvsem naslednje: okolje in njegovo varstvo, lastninske pravice, pravice na področju prostega gibanja in zaposlovanja, priznavanje poklicnih kvalifikacij in diskriminacija. Postopek predložitve peticije lahko pozitivno vpliva na zakonodajni postopek, zlasti tako, da na podlagi zadev, ki jih peticije izpostavljajo, ugotavljamo, katera so tista področja, kjer je evropsko pravo še vedno šibko ali neučinkovito. Iz tega razloga bi morali pristojni zakonodajni odbori pri oblikovanju in usklajevanju nove zakonodaje ali pa njenemu posodabljanju posvetiti posebno pozornost problemom, izpostavljenim v peticijah.

Z upoštevanjem dejstva, da države članice ne kažejo vedno politične volje za praktično rešitev problemov, opisanih v peticijah, bi se moral Odbor za peticije usmeriti na povečanje učinkovitosti svojega dela, da bi bolje služil državljanom in izpolnil njihova pričakovanja. Boljša medinstitucionalna usklajenost bi pospešila postopek obravnave pritožb, prav tako pa tudi sistem posredovanja nesprejemljivih peticij pristojnim organom oblasti v zadevni državi. Dejstvo, da so dejavnosti Odbora za peticije učinkovite, je za državljane znamenje, da se njihovi utemeljeni problemi učinkovito preiskujejo, to pa gradi prave vezi med državljani in Evropsko unijo.

Inés Ayala Sender (PSE). – (ES) Gospod predsednik, to je še eno poročilo o zglednem delovanju Odbora za peticije in resnici na ljubo moramo priznati, da od enega poročila do drugega ugotavljamo, da sta odbor in evropski varuh človekovih pravic odlični orodji, s katerima evropski državljani opozarjajo na nepravilno rabo evropskega prava in zahtevajo rešitve. Zato je pomembno, da naši predlogi evropskim državljanom še naprej priznavajo vodilno vlogo, čeprav se včasih stvari ne odvijajo tako gladko, kot bi se morale.

Včasih, še posebej pa v zadnjih časih – in priznati moram, da sem ravno toliko kriva kot ostali – je vodilna vloga poslancev EP in naših političnih razprav, celo na nacionalni ali lokalni ravni, preveč vplivna v postopkih, ko nacionalna pravna sredstva zatajijo, in to državljanom daje lažno upanje, da lahko Evropska unija reši čisto vse; zato moramo postaviti zgled, da je načelo subsidiarnosti bistveno pri zagotavljanju, da organi, naj si bo na državni, lokalni, regionalni ali celo evropski ravni, prevzamejo vse svoje odgovornosti.

Zato bi si želela, da lahko državljani ponovno prevzamejo svojo vodilno vlogo, to pa tako, da so bolje in obširneje seznanjeni z vsemi možnostmi, ki jih ponuja pravica do peticije, da se zavedajo dejstva, da obstajajo in da jih je vedno več, ter da so seznanjeni, kako delujejo druga pravna sredstva, naj si bo na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni, tako da je priziv pri Evropskem parlamentu, torej možnost predložitve peticije, resnično ustrezen in učinkovit in ne vodi v razočaranje.

Menim, da je nekaj nasprotujočih si dejstev v predlogih poročevalca. Pravite nam, da so sredstva nezadostna, da prihaja do zamud, površnih odgovorov in podvojevanja primerov, vendar pa je med predlogi na primer tudi prenos registra peticij na sekretariat. Verjamem, da bi to poslabšalo profil peticij in ...

Predsednik. – Na seznamu za postopek „catch the eye“ trenutno ni nikogar. Pravilo je pravilo. Zato lahko nadaljujete s svojim govorom!

Inés Ayala Sender (PSE). – (ES) Hvala, gospod predsednik; če je to še en dokaz prilagodljivosti, sem vam zanj hvaležna.

Menim, da bi morali register peticij obdržati v predsedstvu; po mojem mnenju ne smemo poslabšati statusa peticij in, če register obdržimo v predsedstvu, to zagotavlja in ohranja vidnost peticij v Parlamentu, saj niso omejene le na Odbor za peticije.

Skrbijo me tudi – zanima me mnenje Komisije oz. gospoda McCreevyja, ki je prisoten tu – poročevalčevi predlogi glede revizije postopka ugotavljanja kršitev. Želela bi njegovo pojasnilo.

Nazadnje pa sem zaskrbljena tudi zaradi vloge ugotavljanja dejstev in trdnih dokazov, o katerih smo razpravljali. Menim, da je vloga našega Odbora za peticije in njegovih nalog podpreti politike in državljane, da zahtevajo, da drugi organi oblasti in ustanove delujejo, kot bi morali.

Charlie McCreevy, član Komisije. – Gospod predsednik, zahvaljujem se gospodu Hammersteinu za njegovo poročilo in tudi predsedniku odbora, gospodu Libickiju, ter podpredsednikom, za delo, ki so ga v sodelovanju z nami opravili v vseh teh letih. Verjamem, da bodo v duhu sodelovanja nadaljevali svoje delo do konca mandata tega zakonodajnega telesa.

David Hammerstein, poročevalec. – (ES) Gospod predsednik, rad bi se zahvalil za vse prispevke, ki sem jih skušal vključiti v poročilo.

Komentarji o počasnosti postopkov so upravičeni. Eden od razlogov je register peticij: ni prav, da mora predlagatelj peticije čakati tri ali štiri mesece na to, da njegova peticija pridobi številko. To je razlog, zaradi katerega smo želeli peticije prenesti v Bruselj, v predsedstvo, in s pomočjo sekretariata v Odbor za peticije, ki peticije registrira tu; absolutno ne gre za degradacijo peticij.

Kar nekaj komentarjev je bilo glede ohlapnega izvajanja prava Skupnosti ali v mnogih primerih njegovega nespoštovanja. Na Odboru za peticije spremljamo to neizvajanje. Lastnega delovanja v nobenem primeru ne vidimo kot vmešavanje. Dejstvo, da predsednik Komisije, ki je Poljak, obišče Španijo, ni vmešavanje; je stvar evropskega prava.

Odbor za peticije državljanom ponuja sredstvo za izvajanje prava Skupnosti, ko so vsa sredstva v njihovi lastni državi že izčrpana. Vsekakor se ne strinjam, da je bil kateri koli od primerov pod vplivom političnih pritiskov, niti slučajno. V pomembnih primerih, ki so prišli pod lupo Odbora za peticije, so kršitve prava Skupnosti beležili več let zapored, zato so ti primeri prispeli na pravi kraj, na Odbor za peticije.

Sredstva, ki jih ima na voljo sekretariat Odbora za peticije, so pomembna, če naj ohrani svojo samostojnost in neodvisnost. Naj ponazorim, če predvidevamo, da je postopek javnega naročanja računalniškega programa, ki ga Parlament ali Svet in Komisija ne morejo uporabljati, nepravilen, kako naj potem prosimo Evropsko komisijo za mnenje o lastnih postopkih javnega naročanja, če nimamo sredstev za izpeljavo samostojne in neodvisne preiskave? Enostavno ne moremo.

Zato potrebujemo večje zmogljivosti, vsem članom Odbora za peticije pa je jasno, da ima sekretariat preveč dela in potrebuje več sredstev.

Predsednik. – Razprava se je zaključila.

Glasovanje bo potekalo v torek, 23. septembra 2008. <BRK>

21. Evropsko leto ustvarjalnosti in inovacij (2009) (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo (A6-0319/2008) Katherine Batzeli v imenu Odbora za kulturo in izobraževanje glede predloga sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o evropskem letu ustvarjalnosti in inovacij (2009) (COM(2008)0159 - C6-0151/2008 - 2008/0064(COD)).

Katerina Batzeli, poročevalka. – (EL) Gospod predsednik, komisar, razglasitev prihodnjega leta za evropsko leto ustvarjalnosti in inovacij je popolnoma v soglasju s cilji in prednostnimi nalogami EU pri razvoju evropske družbe znanja kot ključnega odgovora evropske sedemindvajseterice na gospodarske in družbene izzive globalizacije. Ta globalizacija se želi vsiliti v središče dogajanja na gospodarskem področju in se dejansko vse prevečkrat skrči na nezakonito delitev dobičkov.

Če se želi globalizacija razviti v pravično razvojno politiko, ki lahko vsem regijam prinaša gospodarske in družbene koristi, se mora osredotočiti na ljudi. Zagotavljati mora možnosti enakega dostopa za vse državljane, v katerem koli delu sveta.

Odločitev, da postavimo kombinacijo inovacije in ustvarjalnosti za ključno dimenzijo evropskega leta 2009 je bila prava. Tako „trikotnik znanja“ – izobraževanje, raziskave in inovacije, skupaj z ustvarjalnostjo – postavlja državljana za glavni steber razvojnega modela EU.

Poleg tega je razglasitev leta 2009 kot leta ustvarjalnosti in inovacij v političnem smislu prav gotovo podaljšek evropskega leta medkulturnega dialoga. Naj dodam še to, da se je z vašim sodelovanjem, gospod Figel, izkazalo za zelo uspešno.

Mobilnost znanja in ustvarjalnosti je sestavni del odprtega medkulturnega dialoga. Namen tega dialoga je zaobjeti kulturno raznolikost, partnerstvo v poslovanju, poklicno sodelovanje, socialno konvergenco in večjo izobraževalno usklajenost med državljani EU.

Zato je bistvenega pomena, da je zavezanost k ciljem jasno načrtovana in da se vključijo vsi socialni partnerji, mala in srednje velika podjetja, izobraževalni in strokovni organi ter tudi Skupnost in organi oblasti na nacionalni in regionalni ravni.

Glavno gonilo vseh dejavnosti v 2009 bodo izobraževalni programi na nacionalni in evropski ravni, programi Skupnosti za vseživljenjsko učenje, dejavnosti, povezane z usposabljanjem in izobraževanjem pod okriljem Socialnega sklada in drugih strukturnih skladov ter tudi nacionalni izobraževalni programi, ki bodo zaživel v tem letu.

Področja kulture, komunikacije, trg dela, mladi, ženske, priseljenci, lokalni in regionalni subjekti, kulturne industrije ter mala in srednje velika podjetja so vključeni.

Odločili smo se, da bo to sodelovanje temeljilo na večletnih in enoletnih programih s posebnim financiranjem za projekte, čeprav bi Parlament želel, da bi to leto imelo svoj lasten proračun, enako kot leto medkulturnega dialoga. Parlament je sprejel nekaj sprememb, ki bodo, če nič drugega, zagotovile, da se to leto ne bo financiralo pretežno prek programov Skupnosti za vseživljenjsko učenje, ampak prek vsakega programa in sektorske dejavnosti posebej. V skladu s tem predlogom ustvarjalnost in inovacije ne bodo obremenile izobraževalnih programov, ampak bodo v središču vseh politik Skupnosti.

Naj se za konec zahvalim komisarju, službam Komisije ter slovenskemu in francoskemu predsedstvu za odprt dialog in sodelovanje.

Ján Figel, član Komisije. – Gospod predsednik, hvaležen sem gospe Batzeli, Odboru za kulturo in izobraževanje in vsem poslancem za njihovo podporo in spremembe ter izboljšave izvirnika besedila, s katerimi so ga okrepili in poudarili več vidikov potencialnega evropskega leta ustvarjalnosti in inovacij.

Komisija lahko v celoti podpre besedilo, kot je sedaj na voljo. Ta pobuda je odgovor na pozive iz Parlamenta in iz držav članic, da okrepimo povezave med izobraževanjem in kulturo. Z osredotočanjem na ustvarjalnost in nadarjenost vsakega človeka želi Komisija poudariti, da bi moralo biti – poleg črpanja navdiha iz preteklosti s pomočjo učenja o naši bogati evropski in svetovni zapuščini – ukvarjanje s kulturo predvsem izkušnja, ki ljudem pomaga razviti notranji potencial in spodbuditi njihovo dejavno sodelovanje. Ustvarjalnost in inovativnost sta povezani sposobnosti, ki ju je treba čim bolj spodbujati v okviru vseživljenjskega učenja.

Vsi imamo ustvarjalen in inovativen potencial in vsak je drugače nadarjen, bodisi da je poklicni umetnik ali ljubitelj, učitelj ali podjetnik, premožnega ali revnega stanu.

Razvijanje tega potenciala nam lahko pomaga premagati družbene izzive in izoblikovati prihodnost Evrope v globaliziranem svetu, kot je pravkar povedala gospa Batzeli. To evropsko leto nam daje priložnost, da izpostavimo dejstvo, da je Parlament skupaj s Svetom in državami članicami že sestavil listino za uravnotežen pristop k izobraževanju v obliki priporočila o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje. To smo sprejeli decembra 2006 in bo naše vodilo skozi vse leto. Ena od presenetljivih značilnosti je opredelitev kompetence kot „znanje, veščine in odnos“, to leto pa nameravamo izpostaviti zlasti vprašanje odnosa, ki je prav verjetno zamisel, v zvezi s katero mora Evropa še veliko storiti.

Ko smo o predlogu za evropsko leto sprva zelo neformalno razpravljali z Odborom za kulturo, je gospa Pack poudarila, da je to evropska zgodba o uspehu in da je spodbudna tudi za volivce v volilnem letu 2009. Z mislijo na povedano bi pozval Parlament in vse nas, da postanemo pravi ambasadorji ustvarjalnosti in inovacij – ne samo v letu 2009, ampak tudi v prihodnje.

Mihaela Popa, v imenu skupine PPE-DE. – (RO) Kot veste, je predlog Komisije, naj bo leto 2009 evropsko leto ustvarjalnosti in inovacij, del pobude, s katero želimo bolj poudariti pomen različnih tem v povezavi s posameznimi leti. Evropa mora poudarjati ustvarjalnost in inovativnost, če želi dobro upravljati mobilno Evropo. Izbira te teme za evropsko leto je dobra priložnost za posredovanje informacij javnosti glede najboljše prakse na tem področju in za spodbujanje politične razprave.

Splošni cilj evropskega leta 2009 je spodbujanje ustvarjalnosti kot gonilne sile inovacij in ključni element razvoja osebnih, poklicnih, podjetniških in socialnih veščin skozi vse življenje. Ustvarjalnost in inovativnost sta vrednoti, katerih vrednost narašča z uporabo. Bolj kot ju uporabljamo, učinkovitejši postaneta. Vendar pa vrhunski uspehi zahtevajo posebno pozornost in ugodne pogoje.

V letu 2009 bo za vsako državo članico pomembno, da v skladu z načelom subsidiarnosti in proporcionalnosti spodbuja tiste dejavnosti, ki vključujejo mlade, tako moške kot ženske, saj vemo, da je žensk v znanosti in

raziskavah manj kot moških. Te dejavnosti morajo vključevati tudi invalide z visokim potencialom ustvarjalnosti.

Evropska ljudska stranka podpira evropske inovacije in prednostno obravnava ustanovitev Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo. Vendar pa menimo, da zanašanje na prirojeno ustvarjalnost in inovativnost ljudi ni dovolj; organizirati moramo dejavnosti in prireditve. V tem kontekstu podpiramo sprejetje osnutka poročila o evropskem letu ustvarjalnosti in inovacij, ki je bil usklajen z Evropsko komisijo in Svetom. Poleg tega pa je bistvenega pomena, da izoblikujemo serijo nadaljnjih ukrepov, s katerimi bi po zaključenem letu nadaljevali s temi prizadevanji in, kot je povedal komisar, v okviru svoje pristojnosti kot poslanci Evropskega parlamenta resnično delovali kot ambasadorji ustvarjalnosti.

Christa Prets, v imenu skupine PSE. – (DE) Gospod predsednik, komisar, še vedno smo v evropskem letu medkulturnega dialoga in razmišljamo o letu ustvarjalnosti in inovacij, kar je dobro, saj se ti dve področji dopolnjujeta. To je zelo pomembno, saj je potrebno precej ustvarjalnosti in inovativnosti za vzpostavitev medkulturnega dialoga, za njegovo izvajanje in vključitev v vsakdanje življenje. Sedaj bi morali preiti na prakso, da se lahko brez ovir premaknemo v naslednje leto in se soočimo z novimi zahtevami, saj je na ustvarjalnost treba gledati kot na gonilno silo inovacij in ključni dejavnik razvoja osebnih, poklicnih, podjetniških in socialnih kompetenc.

V tem kontekstu ima poseben pomen vseživljenjsko učenje. Evropa mora postati bolj ustvarjalna in inovativna, če se želimo soočiti z izzivi globalne konkurence ter se prilagoditi in odzvati na hitre tehnološke spremembe in razvoj. V tem pogledu je potrebno še marsikaj postoriti. Če upoštevamo program raziskav in razvoja ter finančna sredstva, ki jih vложи vsaka država, in sicer 3 % BDP, ne moremo zanikati, da smo še vedno precej daleč od cilja. Ko pogledamo druge države, kot sta na primer ZDA in Kitajska, ki precej več vlagata v raziskave in razvoj, lahko vidimo, kje so vrzeli, ki jih moramo v Evropi še zapolniti.

Potrebno je veliko ustvarjalnosti in inovativnosti pri oblikovanju finančnih paketov. Ta program bi ga prav gotovo potreboval. Žal pa se je moral znati brez finančnih sredstev. Države članice ter tudi organizacije in ustanove se morajo sedaj same odločiti, katere so njihove prednostne naloge in kako jih bodo financirale, za to pa si bodo morale seveda priskrbeti razpoložljive podporne programe EU. Dodatne inovacije in dejavnosti bi lahko financirali z dodatnimi sredstvi. To je bilo nedvomno potrebno.

Pomembno je tudi vzpostaviti tesno povezavo med umetniškim ustvarjanjem ter šolami in univerzami. Umetnost in kultura potrebujeta podporo in spodbudo, če naj gojita ustvarjalnost. Pogosto ne manjka idej, manjka pa finančnih sredstev za njihovo uresničitev. Zelo pomembno je, da ne zanemarimo ocenjevanja v povezavi z letom medkulturnega dialoga, letom mobilnosti ter vsemi temi stvarmi, ki so med seboj povezane, tako da bomo na koncu dneva vedeli, katere prednosti pridobivajo in kako lahko sodržavljanom jasno in razumljivo pojasnimo, da vse te prednosti koristijo osebno njim in spodbujajo razvoj Evropske unije.

Hannu Takkula, v imenu skupine ALDE. – (FI) Gospod predsednik, v posebno veselje mi je, da lahko danes govorim, saj zasedanje vodi Marek Siwiec, najboljši podpredsednik Parlamenta, z nami je tudi ugleden komisar Ján Figel', poleg tega pa je tudi tema izredno zanimiva: ustvarjalnost in inovacije, čeprav bi se lahko pri razpravljanju o tem vprašali, kaj ustvarjalnost in inovacije sploh so.

Pogosto se zdi, da so samo besede brez prave vsebine. Če bi moral odgovoriti na vprašanje, kaj je ustvarjalnost, bi odgovoril enako kot finski skladatelj Sibelius: menil je, da je ustvarjalnost bolečina.

Seveda se v Evropi ne bojimo bolečine, če prinaša dodano vrednost in če nas kot skupino narodov in tudi kot enotno Evropo ponese naprej. Kot vidim, je glavni namen tega evropskega leta vnesti nekaj dodane vrednosti v evropsko stvarnost.

Kako spodbujamo ustvarjalnost in inovacije? Kot vam je, predsednik, znano, bo vaša država, Poljska, dobila Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo. To je prav gotovo eden od dejavnikov na tem področju, ki bo države članice Evropske unije spodbudil, da s pomočjo različnih spodbud ustvarjajo novo dodano vrednost in inovacije.

Vseeno pa se zavedamo, da za inovacije ali ustvarjalnost niso zaslužni sklepi vlade. Kakor koli odločimo, niso rezultat naših odločitev. Namesto tega potrebujemo vire in prave pogoje na univerzah, šolah in v različnih segmentih naše družbe, da bi se ljudje lahko posvetili ustvarjanju nečesa novega in izmenjali najboljše prakse ter presegli stereotipno razmišljanje, ki jih ovira na poti do inovativnosti.

Menim, da je to velik izziv, saj vsi vemo, da so se izobraževalne ustanove v naših domačih državah večinoma razvile iz dolgoletne tradicije. V nekaterih tradicijah se učijo le nekaterih vidikov resnice, zato bi moral

nekatera vprašanja ponovno prevetrili in jih preučiti s pluralističnega zornega kota. Zavedati se moramo, da lahko s kritičnostjo in nestrinjanjem ter oporekanjem paradigmam in „resnicam“ ustvarimo novo dodano vrednost.

Vem, da bo komisar pozval vse države članice, da predložijo nacionalne inovacijske strategije, s katerimi bodo pomagale študentom do novih idej ali vzpostavile podlage za nove načine razmišljanja od najzgodnejšega šolskega obdobja do univerze, na osnovi programa vseživljenjskega učenja.

To je pomembno vprašanje in menim, da je glavni prispevek tega evropskega leta v tem, da bodo ustvarjalnost, inovacije in novi načini mišljenja postali jedro razprave. Morda bo to pripeljalo do inovacij in nove dodane vrednosti in morda celo do „produktizacije“, saj je gospodarstvo v Evropski uniji pomembna zadeva. Hvala, gospod predsednik.

Mieczysław Edmund Janowski, v imenu skupine UEN. – (PL) Gospod predsednik, komisar, Paul Gauguin je dejal: „Zaprem oči, da lahko vidim.“ Želimo bolje videti, bolje razumeti in bolje delovati. Prebuditi moramo nadarjenost in sposobnosti, ki spijo v nas. Pomembno je, da uporabimo vse vzrode ustvarjalnosti v evropski družbi, če želimo premagati izzive, ki jih pred nas postavlja svet. Predstavljamo manj kot 8 % prebivalcev našega planeta. Drugi sploh niso pasivni ali manj nadarjeni. Zato bi v imenu Skupine združenja za Evropo narodov podprl razglasitev evropskega leta ustvarjalnosti in inovacij.

Ne bi pa želel, da postane dejavnost, ki je sama sebi namen. Potruditi se moramo, da ne izgublamo obstoječih priložnosti in sposobnosti za ustvarjanje novih in pozitivnih vrednosti na vseh področjih: v tehnologiji, podjetništvu, financah, na družbenem področju in drugod. Ne moremo si privoščiti, da napravimo večšine, sposobnosti in trdo delo tisočih nadarjenih Evropejcev, mladih in starejših ter tudi invalidov. Storit moramo vse, kar je v naši moči, da poenostavimo postopke za uvedbo inovativnih rešitev. V ta namen lahko uporabimo 7. cilj okvirnega programa!

Mikel Irujo Amezaga, v imenu skupine Verts/ALE. – (ES) Najprej naj čestitam Komisiji za njen predlog kot tudi poročevalki Batzeljevi za njeno poročilo, ki je dobilo skoraj soglasno podporo, z izjemo enega člana našega odbora, ki je bil kot ponavadi proti.

Omeniti moram, da je v moji domači regiji, Baskiji, letošnje leto – leto inovacij. Izvaja se na podlagi konceptov, odobrenih v letu 2007, in verjamem, da bo vsaj v določeni meri mogoče črpati iz njih.

Natančneje, eden od konceptov bi lahko spodbujal kritično, svobodno mišljenje v družbi. V tem posebnem letu bi lahko izvajali vsaj ta koncept. Mišljenje, ki poganja znanstveni duh in razvija razumnost, ta pa spodbuja spremembe v organizacijah in ustanovah v Evropi ter njihov prispevek k izgradnji moderne, podporne, odprte in inovativne celine.

Po drugi strani pa bi moralo leto ustvarjalnosti in inovacij spodbujati koncept odprte inovativnosti: inovativnosti, ki temelji na notranjih sposobnostih in vključuje vse možne vire – uporabnike, dobavitelje in mreže – in, če sežemo dlje od izdelkov in tehnologije, tudi neotipljive in mnogovrstne vidike, ki ustvarjajo dodano vrednost.

Poleg tega bi leto moralo širiti inovacije na vsa področja: inovacije, ki vplivajo na vse vlade, in tu ne mislim samo na vlade držav članic, regije ali nevladne organizacije, ki imajo med letom veliko za povedati. Prosil bi Komisijo, da tudi njih upošteva.

Inovativnost se mora razširiti na vse organizacije in ustanove, tako javne kot zasebne, profitne ali neprofitne, ter na vse vidike življenja; zlasti pa mora spodbujati socialno inovativnost in inovativnost za zagotavljanje okoljske trajnosti.

PRESEDSTVO: GOSPOD VIDAL-QUADRAS

Podpredsednik

Vladimír Železný, v imenu skupine IND/DEM. – (CS) Gospod predsednik, za poslanca Evropskega parlamenta so me izvolili v bivši komunistični državi. Začuda pa tu v EU ponovno doživljamo tiste stvari, za katere smo bili prepričani, da smo jih že davno pustili za seboj. To je čuden primer *déjà-vu*-ja. V svoji domovini sem preživel celotno obdobje komunizma in takrat so bila naša življenja skrbno razdeljena na leta, mesece in dneve, posvečene nekomu ali nečemu. Imeli smo leto ljudske kulture, mesec knjige, mesec češkoslovaškega in sovjetskega prijateljstva, teden kozmosa, dan rudarjev. Vsako jutro smo se prebudili v dan, teden ali mesec, ki je pripadal vsem drugim razen nam. Naša življenja so se odvijala kot ena sama neskončna kampanja.

Namen teh kampanj je bil prikriti pomanjkanje svobode in tudi pomanjkanje pomaranč in mesa. Odkar smo del Evropske unije, imamo dovolj pomaranč in mesa, a vendar tudi Unija podlega enaki skušnjavi: dosegati rezultate s pomočjo kampanj namesto s potrpežljivim in vztrajnim delom.

Kako namerava Evropska unija še bolj spodbuditi ustvarjalnost? Ustvarjalnost temelji na inventivnosti in nadarjenosti, na navdihujoči (ali vsaj dobri) zamisli. Dosegli bomo le to, da bomo razveselili več sto novoustanovljenih nevladnih organizacij. Te nevladne organizacije so čudna bolezen, ki najeda našo demokracijo. Čeprav niso niti izvoljene niti pooblašene, lahko črpajo denar iz naših skladov, saj kakopak delujejo v splošno dobro. Z veseljem bodo ves svoj proračun porabile za to letno kampanjo. Davkoplačevalski denar bodo trošile za tisoče letakov, prešteviline oglase, dogodke in seminarje. Ustvarjalnost pa bo čez eno leto popolnoma enaka. Gospod predsednik, imam predlog. Naslednje leto, namesto evropskega leta ustvarjalnosti in inovacij, raje razglasimo za leto rednega dela brez kampanj. Leto brez kampanj: kakšno olajšanje bi to prineslo. Hvala.

Thomas Wise (NI). – Gospod predsednik, splošni cilj evropskega leta 2009 je „spodbujanje ustvarjalnosti kot gonilne sile inovacij in ključnega elementa razvoja osebnih, poklicnih, podjetniških in socialnih veščin z vseživljenjskim učenjem“. Ampak to vedno pomeni tudi novo zakonodajo. Zatirajoča država, ki se pogreza v živi pesek zakonodaje in birokracije, duši ustvarjalnost in podjetništvo svojih ljudi. Belgija, na primer, nikoli ne bo imela nekoga, kot sta Joe Meek ali Richard Branson. Bodimo pošten: pojoča nuna Soeur Sourire ne seže Beatlom ali Rolling Stonesom niti do kolen.

Medtem ko Komisija postaja vse bolj senilna in se ji že skoraj temni pred očmi, velika dela evropske kulture ostajajo še naprej tesno povezani svetilniki v tej temi. Ne dušimo svojih umetnikov z dodatno zakonodajo. Kot je nekoč v svoji pesmi pojamljal veliki Ral Donner: „Ne veš, kaj imaš, dokler tega ne izgubiš, uu-uu, oo jee!“

Pál Schmitt (PPE-DE). – (HU) Gospod predsednik, komisar, evropsko leto ustvarjalnosti in inovacij je odlična priložnost, da pozornost državljanov usmerimo na dejavnosti Unije na področju izobraževanja in raziskav, zlasti pa programa vseživljenjskega učenja.

Vseživljenjsko učenje je sestavni del lizbonskega programa, med njegovimi najpomembnejšimi cilji pa so razvoj na znanju temelječe družbe, večja konkurenčnost, spodbujanje gospodarstva in ustvarjanje novih delovnih mest.

Ko govorimo o ustvarjalnosti, običajno pomislimo na znanstvenike, inženirje, graditelje ali obrtniške mojstre. Vendar pa ima koncept ustvarjalnosti, poleg gospodarske in tehnološke inovativnosti, še eno, preprostejšo razlago, ki nam je morda bliže, in sicer ustvarjalnost v umetniškem smislu.

Umetniki, ki nas vedno znova osupljajo, v veliki meri dopolnjujejo naša življenja, naj si bo s slikarstvom, kiparstvom, literaturo, petjem, gledališčem, grafiko, fotografijo, oblikovanjem ali celo filmom – vsi ti se dotaknejo širokega kroga ljudi. Umetniki in njihove stvaritve vplivajo na kakovost našega življenja.

Leto ustvarjalnosti je dobra priložnost, da priznamo in cenimo tiste ljudi, ki naše neposredno okolje spreminjajo v prijeten kraj za bivanje ter vplivajo tudi na okus, vrednote in zahteve mladih Evropejcev po nečem boljšem.

Ugotavljam, da resnično potrebujemo inovativne in ustvarjalne tehnologije, ki prinašajo revolucionarne spremembe. Osupljajo nas sijajni avtomobili, neverjetna sredstva komunikacije in rezultati inovativnih znanstvenih raziskav, toda koliko je v resnici vredno življenje brez čudovitih umetniških stvaritev, kipov, grafik, modnih kreacij ali glasbenih in literarnih del, ki nas obkrožajo?

Resnično upam, da bodo programi Evropske unije vključevali tudi etično in stvarno vrednotenje kulture, zlasti tistih del, ki v evropski identiteti vzbujajo občutke ponosa in zaradi katerih se vsi še nekoliko bolj počutimo Evropejci.

Nazadnje mi dovolite, kljub temu da sem že ves čas govoril o umetnosti, da izrazim še upanje, da bo tudi Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo, ki je pred kratkim odprl svoja vrata v Budimpešti, učinkovito prispeval k uspešnosti tega leta. Hvala za vašo pozornost.

Leopold Józef Rutowicz (UEN). – (PL) Gospod predsednik, rast potrošnje in virov gospodarske rasti, zdravstvenega varstva in kulture v prihajajočem procesu globalizacije je odvisna od vse večje učinkovitosti izobraževanja, od dejavnosti, ki spodbujajo vsakodnevno ustvarjalnost in inovativnost ljudi, od izoblikovanja

boljših organizacijskih in finančnih modelov za uvedbo inovacij ter od idej, ki zvišujejo produktivnost, izboljšujejo kakovost, ustvarjajo delovna mesta, zmanjšujejo stroške in dvigajo konkurenčnost.

V vsem tem je najpomembnejši razvoj izobraževanja, vključno z obveznim izobraževanjem, ki bi moralo spodbujati ustvarjalno mišljenje. Mediji bi prav tako morali spodbujati inovativno razmišljanje, in sicer bi morali predstavljati dosežke in izkazovati spoštovanje tistim, ki so zanje zaslužni. Inovativnost v gospodarstvu, na različnih ravneh lokalne uprave in tudi drugod bi lahko sprostila veliko zmogljivosti, če ne bi bilo administrativnih ovir in bi bila družbena integracija celovita, kar pa je v veliki meri odvisno od politikov.

Leto 2009, leto ustvarjalnosti in inovacij, ne sme biti leto razmišljanja, ampak leto konkretnega in ustvarjalnega delovanja. Osnutek direktive je prepotreben dokument, predlagane spremembe pa ne vplivajo na njegovo bistvo. Gospa Batzeli, hvala za vaše poročilo.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE). – (PL) Gospod predsednik, ustvarjalnost in inovativnost sta ključna dejavnika na znanju temelječih gospodarstev, med katera nedvomno spada tudi evropsko gospodarstvo. Za soočanje z izzivi globalizacije in izkoriščanje priložnosti, ki jih le-ta ponuja, potrebujemo inovativen in ustvarjalen pristop.

Gospodarstvo je samo eno od področij, kjer sta ustvarjalnost in inovativnost pomembna dejavnika uspeha in kjer pogosto predstavljata odločilno konkurenčno prednost. Brez njiju si je težko zamisliti izdelke ali storitve, ki bi lahko zadovoljili vedno zahtevnejše potrošnike. Zato verjamem, da je treba v načrtih Evropske komisije dati velik poudarek večjemu udejstvovanju podjetij, zlasti pa njihovim izkušnjam v izkoriščanju potenciala, ki ga ponujata človekova ustvarjalnost in inovativnost.

Ustvarjalnost in inovativnost sta veščini, ki se ju je težko naučiti, vsekakor pa ju je mogoče podpirati. Izobraževanje je zelo pomembno pri spodbujanju njunega razvoja. Vsekakor pa ju ne bi smeli omejiti le na šole ali akademske ustanove. Pomembno je, da spodbujanje ustvarjalnosti in inovativnosti poteka na vseh ravneh izobraževanja, v različnih oblikah izobraževanja, ves čas poklicnega življenja in tudi po upokojitvi. Pri spodbujanju inovativnosti in ustvarjalnosti velja izkoristiti izkušnje tako iz obstoječih programov izobraževanja kot tudi iz drugih pobud, zlasti tistih s čezmejno dimenzijo.

Verjamem, da bo razglasitev leta 2009 za evropsko leto ustvarjalnosti in inovacij pripomoglo k učinkovitejšemu ozaveščanju ljudi, širjenju informacij o dobri praksi in spodbujanju raziskav in ustvarjalnosti, predvsem pa bo sprožilo razpravo o politiki in potrebnih spremembah za zagotovitev večje podpore ustvarjalnosti in inovativnosti s strani podjetij, evropskih ustanov in držav članic.

Jerzy Buzek (PPE-DE). – (PL) Gospod predsednik, le redko se zgodi, da se strinjam z vsemi, ki so govorili pred menoj. Vsi ste jasno in prepričljivo pojasnili, zakaj je to leto pomembno. Gospod Janowski je to zelo zgovorno razložil le nekaj minut tega. Vendar pa se strinjam tudi s tistimi, ki pravite, da je to lahko spet eno tistih let, ki ne prinesejo kakšnih omembe vrednih rezultatov. Torej, če želimo, da nam tega ne bi bilo treba ponovno reči čez leto ali dve, moramo pripraviti konkretne korake.

Eden od konkretnih korakov je ta, da potrdimo, da izvajamo svojo najpomembnejšo prednostno nalogo, torej lizbonsko strategijo. Doslej ni še nihče tega omenil. Gre za skrajno pomembno vprašanje. V lizbonski strategiji smo prvič povezali tehnološka in gospodarska vprašanja z vprašanji umetnosti. Če želimo govoriti o specifičnih korakih, je po mojem mnenju prav, da to storimo na dveh ravneh.

Prva raven (izkoristil bom dejstvo, da je med nami komisar Figel, ki je odgovoren za šolstvo in izobraževanje) je izobraževanje. Analizirati bi morali trenutno situacijo v Evropski uniji. Ali sprejemni izpiti v naših srednjih šolah resnično podpirajo ustvarjalno razmišljanje pri mladih ljudeh, ki te izpite opravljajo? Pripraviti je treba realen pregled stanja v Evropi. Po eni strani nam primanjkuje estetske občutljivosti, po drugi strani pa matematičnih in znanstvenih sposobnosti. Tradicionalne humanistične vede tega ne razvijajo. Evropsko združenje univerz pogosto govori o tem.

Še zadnje vprašanje, ki je zelo pomembno. Če govorimo o virih – slišati je, da bo nekaj virov na voljo na ravni Evropske unije. Poskrbeti moramo, da bomo na koncu tega leta imeli neko poročilo oziroma nekaj konkretnih podatkov o situaciji v posameznih državah članicah, o tem, kaj manjka in kako lahko opravimo primerjave, saj doslej na evropski ravni tovrstna primerjava še ni bila opravljena, vsaj ne temeljito. To nam bo pomagalo pri lizbonski strategiji.

Zita Pleštinšká (PPE-DE). – (SK) Komisar Figel, vesela sem, da ste prisotni na tej razpravi, saj so vaše življenjske izkušnje v marsikaterem pogledu podobne mojim.

Na podlagi lastnih izkušenj umetnice lahko rečem, da posvetitev evropskih let nekaterim temam nedvomno pripomore k večji ozaveščenosti javnosti in njenemu sodelovanju.

Ker se mora današnja Evropa spopasti z izzivi in priložnostmi globalizacije z okrepitvijo svojih ustvarjalnih in inovativnih sposobnosti, toplo pozdravljam odločitev Komisije, da leto 2009 razglasi za evropsko leto ustvarjalnosti in inovacij.

Gonilna sila inovacij so ljudje, njihove poklicne, podjetniške in družbene sposobnosti. Zato je potrebno posebno pozornost nameniti vseživljenjskemu učenju. Pozdravljam predlagane ukrepe za spodbujanje ustvarjalnosti in sposobnosti inovacij v vseh fazah vseživljenjskega učenja, od delovnega obdobja do upokojitve.

Prepričana sem, da moramo, če želimo doseči cilje za leto 2009, s katerimi bo Evropa veliko pridobila na področju inovacij, zagotoviti, da se izbrani ukrepi tesno prepletajo z drugimi politikami, ki se morajo nadaljevati tudi po koncu evropskega leta ustvarjalnosti in inovacij.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Razglasitev leta 2009 za evropsko leto ustvarjalnosti in inovacij je odločna zaveza. 42 % podjetij, ki poslujejo v industriji in na področju storitev v EU, se ukvarja z inovativnimi dejavnostmi. V letu 2003 je 65 % nemških podjetij ustvarjalo pridobljenih je bilo 312 patentov na 1 milijon prebivalcev – v primerjavi z evropskim povprečjem 128 patentov na 1 milijon prebivalcev. V Romuniji se ena petina podjetij ukvarja z inovativno dejavnostjo. Leta 2006 je evropski vložek v raziskave in inovacije znašal borih 1,84 % BDP v primerjavi s ciljnim 3 % iz lizbonske strategije.

Vlaganje v raziskave in inovacije pa ni raslo z enakim tempom kot evropski BDP. Menim, da spremljanje, ankete, konference in informacijske kampanje niso dovolj. Evropsko leto ustvarjalnosti in inovacij mora postati leto izpolnjevanja obljub. Spodbujanje ustvarjalnosti mora biti ustrezno podprto s proračunskimi sredstvi EU in vseh držav. Komisar, skupaj z nami, z Evropskim parlamentom in državami članicami se zavezujete k povečanju ustvarjalnosti in inovacij v Evropi v letu 2009.

Dumitru Oprea (PPE-DE). - (RO) Zahvaljujemo se vsem tistim, ki so omogočili, da Madžarska, ta srednjeevropska in vzhodnoevropska država, praznuje ustvarjalnost eno leto prej, saj je Budimpešta dejansko središče novih evropskih teženj k ustvarjalnosti in inovacijam. V skladu s tem predlagamo, da imajo vodilne univerze priložnost promovirati evropsko politiko z organizacijo posebnih dejavnosti na vsaj eni univerzi v vsaki državi, ki se je priključila v enem od zadnjih dveh valov širitve, pri tem pa bi morali imeti besedo tudi strokovnjaki in izvedenci. Predlagamo tudi, da se dva ali trije najboljši raziskovalci iz držav iz obeh zadnjih valov širitve odpravijo na turnejo po petih najboljših univerzah in raziskovalnih središčih v Evropi.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Gospod predsednik, komisar, razglasitev leta 2009 za evropsko leto ustvarjalnosti in inovacij nam ponuja priložnost za promocijo kulturnega, znanstvenega in gospodarskega sodelovanja ter vsem državam omogoča razvoj svojega lastnega nacionalnega programa za spodbujanje ustvarjalnega potenciala ljudi.

Tako kot je vseživljenjsko učenje pomembno, je tudi ustvarjalnost kot temelj vsake inovacijske politike odločilnega pomena pri oblikovanju nove družbene dodane vrednosti. Politika kaže, da lahko računamo na človeške vire in jih razvijamo, saj so središče vsega. Pomembno je, da se med izobraževanjem, kulturo in znanostjo ustvarijo neposredne povezave. Pomembno je, da ustanove delujejo vzajemno in tako širijo svoja obzorja. Ustvarjalnost in inovacije ne poznajo starostnih omejitev. Pomembno je tudi zagotoviti ustrezna sredstva ter pridobiti podporo javnosti pri spodbujanju nadarjenosti. Nadarjenost se razvija, vendar potrebuje pomoč, kajti nosilci razvoja družbe so najbolj sposobni in nadarjeni ustvarjalni posamezniki.

Ján Figel', član Komisije. – (SK) Najprej naj se zahvalim za zanimivo razpravo, ki odraža naše veliko zanimanje za inovacije in ustvarjalnost ter podporo Parlamenta temu dnevnemu redu. Opazil sem, da so v razpravi prevladovali govorniki iz novih držav članic, kar je samo po sebi dobro in morda tudi v pozitivnem smislu kaže, da širitev Unije vključuje tudi obravnavo novih tem in realnosti s perspektive globaliziranega sveta ter z lokalne perspektive.

Ameriški sociolog Richard Florida je dejal, da je ključ do inovativne družbe kombinacija „treh t-jev“: talent, tehnologija in toleranca. Vsak od nas ima nek talent, ki je poseben, drugačen. Tehnologijo predstavljajo računalniki, glasbila, morda tudi invalidski vozički, kot sredstva za razvoj sposobnosti. Tretji „t“, toleranca, vsakomur omogoča sodelovanje v procesu, ki vodi v izboljšave, socialno vključenost in novo znanje, tudi tistim, ki so trenutno na robu ali šibki.

Vesel sem, da smo slišali o povezovanju z letom 2008, saj je naš cilj na osnovi kulturne raznolikosti in medkulturnega dialoga razvijati drugo dimenzijo kulture, in sicer ustvarjalno industrijo. Pomaga nam, da kulturo dojemamo kot ustvarjalen del družbe, ne potrošniško ali kot „nekaj oziroma nekoč“, ampak kot stalni element gospodarskega razvoja. Kultura pomeni doprinos. Pri kulturi ne gre za potrošnjo. Če na kulturo gledamo s tega zornega kota, bodo naše ustvarjalne industrije uspevale, ponujale dobra delovna mesta in omogočale visoko gospodarsko rast, kar je dejansko enako cilju lizbonske strategije. Ni dihotomije (niti poslovne niti kulturne), ampak uravnotežena in razumna zveza.

Drugič, prenos znanja v prakso je v procesu učenja zelo pomemben. Naše učenje je velikokrat izolirano, razdrobljeno in premalo povezano s praktičnimi potrebami. Ne želim predolgo govoriti, le še enkrat bi rad poudaril, da smo se resnično vsi strinjali glede podjetništva, poslovnega izobraževanja ter odgovornosti Evropske unije in držav članic pri spodbujanju in podpiranju nadarjenosti in inovacij. Vse to pa je povezano z modernizacijo izobraževalnega sistema in vseživljenjskim učenjem.

Naj zaključim z mislijo, da se inovacije ne odražajo samo v končnih izdelkih ali novih storitvah. Inovacije se kažejo tudi v novih pristopih, novih metodah in novih miselnostih. To pa je jedro leta 2009: spremeniti naše dojemanje pomena inovacij in vrednosti nadarjenosti in ustvarjalnosti. Hvala lepa. Veselim se nadaljnega sodelovanja.

Katerina Batzeli, poročevalka. – (EL) Gospod predsednik, mislim, da vsi v Parlamentu soglasno in politično sporazumno podpiramo stališče, da leto 2009 razglasimo za leto ustvarjalnosti in inovacij. Poskušali smo dati trdne temelje našemu zaupanju v uspešnost programa za leto 2009, to pa je v veliki meri omogočil postopek soodločanja. Evropski parlament je zagotovil, da bo ta postopek postal politika, ki temelji na medinstitucionalnem dogovoru, ne samo pri odločanju ampak tudi na področju izvajanja in učinkovitosti programa.

Naj poudarim, da mora Komisija upoštevati zaskrbljenost poslancev glede izvajanja in uspešnosti programa v času spremljanja in oddajanja predlogov s strani nacionalnih organov oblasti in vključenih strani. Ustvarjalnost in inovativnost bosta resnično integrirani v vse politike. Omogočili bosta tudi mobilnost umetnikov, kulturnih industrij, izobraževalcev in učiteljev.

To pa zahteva obširnejšo revizijo kot v letu medkulturnega dialoga, ko je bilo financiranje jasno opredeljeno in zagotovljeno v letnem proračunu EU. Ob upoštevanju sporočila komisarja Figeľa in drugih kolegov poslancev, da bi morali spremljati izvajanje programa, naj poudarim, da morata biti medkulturni dialog in leto ustvarjalnosti in inovacij na čelu komunikacijske politike z vidika evropskih volitev. Na ta način lahko nekoliko prispevamo k mobilizaciji državljanov za podjetništvo, ustvarjalnost in kulturo.

(Aplavz)

Predsednik. – Razprava se je zaključila.

Glasovanje bo potekalo jutri.

Pisne izjave (člen 142)

Bogdan Golik (PSE), v pisni obliki. – (PL) Preden sem postal poslanec Evropskega parlamenta, sem imel priložnost spoznati načela delovanja izobraževalnega sistema in zasebnih podjetij. Izkušnje so mi pokazale, da mora Evropa razviti svoje ustvarjalne in inovacijske sposobnosti, tako iz družbenih kot gospodarskih razlogov.

Prihajajoče leto ustvarjalnosti in inovacij se mi zdi odlična priložnost za izboljšanje evropske konkurenčnosti v globaliziranem svetu. Projekte, povezane z vedno večjim sodelovanjem držav članic na področju izobraževanja, izmenjavo dobrih praks in tudi Evropo znanja in inovacij podpira tako poljska vlada kot organi EU. Z radostjo sem spremljal zamisel o Evropskem inštitutu za tehnologijo (EIT) in postavitev sedeža te ustanove v Budimpešti junija 2008.

Da bi lahko v polni meri izkoristili sposobnosti ljudi ter udeležili zamisli, kot je bila ta o EIT, ni dovolj samo razvita infrastruktura za spodbujanje ustvarjalnosti ljudi, ampak mora biti na voljo tudi podporni sistem, ki zagotavlja ustrezne delovne pogoje in omogoča nenehen osebni razvoj. Rad bi izrabil to priložnost in preusmeril vašo pozornost na pobudo iz Poljske oziroma iz Łódža, ki je ena od podružnic EIT. Łódž se v Evropi ponaša z inovacijami in izjemnimi veščinami tako v sodobnem izobraževanju kot v konceptih, vpeljanih v poslovanje. Vsem bo koristilo, če bomo znali izrabiti ugodne razmere, kot je leto ustvarjalnosti in inovacij, in podcenjen potencial mest, kot je Łódž!

Zita Gurmai (PSE), v pisni obliki. – (HU) Ustvarjalnost in inovativnost igrata izredno pomembno vlogo v sposobnosti Evrope, da se učinkovito spopade z izzivi in priložnostmi globalizacije. Učinkovitejša uporaba znanja in razvoj inovacij sta ključna dejavnika evropskega gospodarstva, zato jima moramo posvetiti posebno pozornost. Evropsko leto, katerega cilj je razviti ustvarjalnost in inovacije, se želi osredotočiti na to.

Dinamičnost evropskega gospodarstva je v veliki meri odvisna od njegove inovativnosti. Evropa mora izkoristiti svojo ustvarjalnost in inovativnost, tako iz ekonomskih kot družbenih razlogov. Zato menim, da je pomembno, da evropsko leto govori tudi o praktičnih ukrepih in spodbuja razvoj inovacij.

Rezultati ustvarjalnosti in inovacij morajo postati širše znani. Zato obstaja posebna potreba po izvedbi informacijskih in promocijskih kampanj ter dogodkov na skupni evropski, državni, regionalni in lokalni ravni, kjer se oblikujejo ključna sporočila in širi znanje o dobrih praksah.

Promovirati moramo grozde povezav, ki so gonilna sila inovacij, ter oblikovati trikotnike znanja in različne oblike izobraževanja. Da bi spodbudile inovativnost, se morajo države članice osredotočiti na dosežke na področju storitev, ki podpirajo inovacije, zlasti za namen prenosa tehnologije, na oblikovanje bazenov in mrež inovacij prek stikov z univerzami in podjetji, na prenos znanja in na boljši dostop do financiranja.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), v pisni obliki. – (RO) Raznolikost je eden od virov inovacij. Politika širitve EU je v Evropo prinesla nove vire raznolikosti ter s tem nove vire inovacij. Žal so stroški udeležbe v programih Erasmus za mnogo študentov v Romuniji in Bolgariji previsoki in se zaradi tega v manjši meri vključujejo vanje.

Erasmus je bil uveden leta 1987, da bi univerzitetnim študentom omogočil mobilnost po vsej Evropi in jim nudil možnost razvoja kariere. V enaindvajsetih letih se je v program vključilo 2 milijona študentov in 3 100 višješolskih ustanov, poleg tega pa je program tudi dejavno prispeval k izboljšanju akademskega življenja študentov, saj jim je pomagal pridobiti medkulturna znanja in samozavest.

Čeprav to ni bil eden od njegovih vidnih ciljev, so študenti s pomočjo programa Erasmus uspeli razumeti bistvo Evropske unije: svobodno gibanje v tej raznoliki, vendar povezani družini.

Zato v luči bližajočega se leta ustvarjalnosti in inovacij verjamem, da bo dodelitev dodatnih sredstev v proračun za študente iz nazadnje priključenih držav članic pripomogla k večji udeležbi v programu in posledično k večji raznolikosti, ki je vir inovacij in ustvarjalnosti.

22. Prilagoditev

Predsednik. – Naslednja točka je skupna razprava o naslednjih poročilih:

poročilo A6-0100/2008 Józsefa Szájera v imenu Odbora za pravne zadeve glede predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek iz člena 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES, kakor je bil spremenjen s Sklepom 2006/512/ES, glede regulativnega postopka s pregledom – Drugi del (COM(2007)0824 – C6-0476/2007 – 2007/0293(COD)) in

poročilo A6-0345/2008 Józsefa Szájerja v imenu Odbora za pravne zadeve, s priporočili Komisiji za prilagoditev pravnih aktov novemu sklepu o komitologiji (2008/2096(INI)).

József Szájer, poročevalec. – (HU) V človeški družbi že dolgo velja, da organi odločanja, zlasti pa organi izvajanja, ne morejo delovati brez parlamentarnega nadzora. Danes, še posebej v zvezi s pripravo Lizbonske pogodbe, velikokrat slišimo o tako imenovanem „demokracijskem deficitu“ v Evropski uniji ter veliko tudi o birokraciji v Bruslju.

Zanimivo je, da Lizbonske pogodbe danes ne želijo podpreti prav tisti, ki bi jim vse te spremembe prinesle največ koristi, in tisti, ki so še vedno prepričani, da Lizbonska pogodba zagotavlja učinkovitejši nadzor nad organi izvajanja, Evropsko komisijo in tako imenovano evropsko birokracijo. Rad bi, da bi o tem razmislili vsi tisti, ki menijo, da Lizbonske pogodbe ne potrebujemo.

Prepričan sem, da bomo – medtem, ko bomo širše pristojnosti prepustili Evropskemu parlamentu, ki ga neposredno volijo državljani – preko Evropske komisije ta cilj tudi dosegli. V primerih, ko Parlament in Svet ali zakonodajna oblast organom izvajanja v Evropi dajo širša pooblastila, to Evropski komisiji nalaga večplastno nalogo, da oblikuje podrobne predpise.

Ker se moramo takrat, ko naš zapleteni evropski zakonodajni mehanizem odpove ali ko se Svet in Parlament ne moreta sestati, večinoma odzvati brez odlašanja, nimamo druge izbire kot pooblastiti Komisijo za tovrstne zadeve, da zagotovimo hitro in učinkovito ukrepanje.

To se še vedno dogaja. Ti dve poročili se ukvarjata z dejstvom, da se v okviru sporazuma, ki sta ga v letu 2006 sklenila Evropski parlament in Komisija, v področje pristojnosti in delovanja Evropskega parlamenta vključi tudi nadzor nad ukrepi Komisije na področju izvajanja in zakonodaje. Doslej je to možnost imelo samo eno zakonodajno telo – Svet.

Evropska komisija je pripravila štiri pakete in dva smo že sprejeli na zasedanju letos poleti. Tretji paket prihaja sedaj, zato poročilo, pripravljeno na mojo lastno pobudo, govori o načelih, na katerih mora temeljiti ta proces, ter o evidentiranju nadzora.

Obenem pa bi želel zagotoviti, da razprave pripomorejo k doseganju pravega kompromisa, v imenu Parlamenta pa bi tudi razjasnil, da tega ne obravnavamo kot precedens, niti v okviru postopkov odbora, ki ravnokar potekajo, niti v prihodnje.

Ta pooblastila za nadzor bodo obveza Parlamenta, ne glede na Lizbonsko pogodbo; z drugimi besedami, Lizbonska pogodba, ki zagotavlja podobna pooblastila, je naredila korak naprej in ta pooblastila se v njenem okviru že udejanjajo.

Za Parlament to pomeni ogromno dela, zato mora imeti na voljo potrebne instrumente. Ravno iz tega razloga sem prevzel pobudo tudi glede proračuna, namreč, če ga odvezemo birokraciji, lahko Parlamentu zagotovimo možnosti, ki jih potrebuje za izvedbo svoje nove naloge. Povedano drugače, Parlament se mora pripraviti na izvedbo te naloge, zato menim, da bo s tem korakom Evropska unija bolj demokratična in preglednejša. To pomeni, da bomo takrat, ko bodo organi izvajanja pod nadzorom zakonodajnih organov, ki bodo neodvisno nastopali tudi v evropskih ustanovah, naredili velik korak naprej. Hvala za pozornost.

Ján Figel', član Komisije. – Gospod predsednik, v imenu Komisije pozdravljam obe poročili gospoda Szájerja in se mu zahvaljujem za opravljeno delo. *Köszönöm szépen Jóska.*

Z dogovorom v prvi obravnavi, ki smo ga dosegli glede „drugega omnibusa“, bomo dodaten sklop zakonodajnih instrumentov uskladili z revidiranim sklepom o komitologiji. Ta vključuje okrepitev vloge Parlamenta – vas – in poglobljen demokratični nadzor. Komisija je resnično zadovoljna, da delo napreduje dokaj hitro in da so tri ustanove – Svet, Parlament in Komisija – dosegle primerne rešitve.

Z drugim poročilom je Parlament dejansko povabil Komisijo, naj predstavi nove predloge za sprejetje naslednjega omejenega števila aktov. Zagotavljam vam, da Komisija namerava podrobno preučiti priporočila iz vašega poročila. Ko bo ta ocena pripravljena, se bomo lahko odločili, kako se kar najbolje odzvati na priporočila Parlamenta.

Nazadnje naj še izrazim svoje upanje, da bo tudi preučitev naslednjega omnibusa s strani Sveta in Parlamenta potekala hitro in brez zapletov.

Predsednik. – Razprava se je zaključila.

Glasovanje bo potekalo jutri.

23. Koncentracija in pluralizem medijev v Evropski uniji (kratka predstavitev)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo (A6-0303/2008) Marianne Mikko v imenu Odbora za kulturo in izobraževanje o koncentraciji in pluralizmu medijev v Evropski uniji (2007/2253(INI)).

Marianne Mikko, poročevalka. – Gospod predsednik, članstvo v EU se je od začetka leta 2004 skoraj podvojilo. Eden od največjih izzivov po širitvi je zagotavljanje konvergence standardov za zaščito demokracije in temeljnih svoboščin na najvišji možni ravni. V tem kontekstu poročilo pozdravlja vse pobude, katerih cilj je zaščita demokracije, ter izpostavlja dejstvo, da so mediji še vedno vplivno politično orodje in jih zato ne smemo obravnavati samo z ekonomskega vidika.

Poročilo odobrava sklep Evropske komisije, da opredelitev zanesljivih in nepristranskih kazalcev pluralizma medijev prepusti konzorciju treh evropskih univerz.

Poleg tega poročilo poudarja potrebo po uvedbi nadzornih in izvajalskih sistemov, ki bi temeljili na tako ugotovljenih kazalcih. Poročilo tudi odobrava prizadevanja predstavnikov izdajateljev medijev in novinarjev, da bi sestavili listino o svobodi medijev. Poleg tega poudarja tudi potrebo po socialnih in pravnih jamstvih za novinarje in urednike.

Poročilo se zavzema za to, da bi multinacionalne družbe sprejele najboljšo prakso na področju uredniške in novinarske svobode v vsaki državi, kjer poslujejo. Izraža tudi svojo skrb nad nižjimi standardi, ki se uporabljajo v državah članicah, ki so pristopile k EU leta 2004 in 2007.

Razvoj in uporaba nove tehnologije sta pripeljala do pojava novih medijskih kanalov in novih vrst medijskih vsebin. Pojav novih medijev je prinesel več dinamike in raznolikosti na področje medijev. Poročilo spodbuja odgovorno uporabo novih kanalov.

Spletni dnevniki oz. blogi: zaskrbljenost blogerjev razumem in je ne razumem. Moj vstop v kibernetični prostor je pri mnogih blogerjih naletel na hiter odziv. Odkrito je treba povedati, da regulacija interneta trenutno nikogar ne zanima. Zato kot poročevalka podpiram kompromis, s katerim smo v skupinah PSE, ALDE in Verts/ALE dosegli enotno stališče in poudarja naslednje: „spodbuja odprto razpravo o vsem, kar je povezano s statusom spletnih dnevnikov“ – pika. Tu smo obstali.

Poročilo priznava izzive, ki jih pred izdajatelje postavlja selitev dohodkov od oglaševanja na internet, vendar pa izpostavlja tudi to, da v novem prostoru komercialnih medijev prevladujejo priznani javni in zasebni ponudniki medijskih vsebin. Zavzema tudi stališče, da se koncentracija lastništva v medijih približuje ravni, ko medijskega pluralizma ne zagotavljajo sile prostega trga, zlasti v novih državah članicah.

Poročilo priznava, da javni mediji potrebujejo precej velik in stabilen tržni delež, da lahko izpolnjujejo svoje poslanstvo. Poudarja tudi, da javni mediji, kljub temu da so na nekaterih trgih vodilni, večinoma nimajo ustreznega financiranja in delujejo pod političnimi pritiski.

Poročilo priznava potrebo po povečanju medijskega opismenjevanja v EU, priporoča vključitev medijskega opismenjevanja med devet osnovnih veščin in podpira razvoj evropskega osnovnega kurikulum za medijsko opismenjevanje.

Ponavljam, poročilo pozdravlja vse pobude, katerih cilj je zaščita demokracije, ter izpostavlja dejstvo, da so mediji še vedno vplivno politično orodje in jih zato ne smemo obravnavati samo z ekonomskega vidika. Svoboda izražanja je bistvo mojega poročila – in za to se resnično zavzemam.

Ján Figel', član Komisije. – Gospod predsednik, sprva bi želel čestitati gospe Marianne Mikko za njeno odlično poročilo. Komisija se strinja z mnogimi pogledi, izraženimi v tem poročilu. Prepričani smo, da ta resolucija vsem zainteresiranim stranem, vključno z državami članicami, evropskimi ustanovami in Komisijo, pošilja zelo pozitivno sporočilo v prid medijskega pluralizma.

Zaščita demokracije in pluralizma izražanja je, kot ste dejali, bistvenega pomena. Ohraniti moramo pravo ravnotežje med ciljema: raznolikost glasov v medijih in konkurenčna sposobnost medijev. Vendar pa so predhodna, intenzivna posvetovanja pokazala, da bi bilo politično neprimerno, če bi Komisija in Evropska unija uskladili predpise na področju lastništva v medijih ali medijskega pluralizma. Subsidiarnost je tu zelo pomemben vidik, saj poenoten in šablonski ukrep ali model ne bi ustrezal različnim situacijam.

Iz tega razloga menim, da ne bi bilo prav, če bi preveč regulirali tako zelo živahno blogosfero. Vseeno pa se strinjam z vami, da morajo spletne strani prav tako spoštovati nekatere zakonske obveznosti, ki jih ima tisk, na primer spoštovanje avtorskih pravic ali pravica do odgovora. Videti je, da si vsi želimo, da bi bile vsebine spletnih strani, ki jih ustvarjajo uporabniki, enakovredne katerim koli drugim oblikam javnega izražanja. Nasprotno pa dodelitev togega in posebnega statusa spletnim dnevnikom deluje kontraproduktivno in v nasprotju s pristnim duhom interneta.

Komisija se strinja s Parlamentom, da lahko predpisi Evropske skupnosti na področju konkurence kot taki le deloma zagotovijo pluralizem medijev. To je dejansko tudi razlog, da je pluralizem medijev v členu 21 Uredbe ES o združitvi opredeljen kot legitimen javni interes. Države članice torej lahko izvajajo ustrezne ukrepe za zaščito medijskega pluralizma, tako da uveljavijo dodatne predpise poleg Uredbe o združitvi. Seveda pa morajo pri tem uporabljati nacionalno pravo in pravo Skupnosti.

Kar zadeva predpise o konkurenci, bi želel nekoliko niansirati vašo izjavo o škodljivosti koncentracije lastništva za medijski pluralizem. Evropske medijske družbe, vključno s tiskom, morajo biti dovolj močne, da vzdržijo konkurenco na globalni, mednarodni ravni. Smo proti prestrogim predpisom na področju

medijskega lastništva, saj lahko zmanjšajo konkurenčnost podjetij v EU. Situacija v eni državi članici ni primerljiva z drugo. In situacije so resnično zelo različne.

Osebnostno seveda zagovarjam večjo preglednost lastništva in to, da so javnosti na voljo celovite informacije o ciljih in preteklem delovanju radiotelevizijskih hiš in izdajateljev medijev. To je pogoj *sine qua non*, če želimo povečati veljavo in zanesljivost medijev.

Kot tudi vi navajate v svoji resoluciji, so javne radiotelevizijske hiše v medijskem pluralizmu nujne. Zato Komisija meni, da mora biti njihovo javno poslanstvo natančno opredeljeno in njihovo financiranje zagotovljeno; v nasprotnem primeru bo nastala velika negotovost.

S tega vidika se, gospe in gospodje, vsi strinjamo, naj bo opredelitev obsega javnih storitev načeloma odločitev, ki jo sprejme vsaka država članica posebej in ne Komisija. Države članice naj prav tako odločajo o načinu financiranja javne radiotelevizije, kot je navedeno tudi v Amsterdamskem protokolu. V tem kontekstu je vloga Komisije čim bolj zmanjšati izkrivljanje konkurence med vsemi vrstami medijev. Komisija podpira vaše stališče o kodeksih obnašanja in samoregulaciji kot instrumentih, ki podpirajo medijski pluralizem.

Predsednik. – Razprava se je zaključila.

Glasovanje bo potekalo v četrtek, 25. septembra.

Pisne izjave (člen 142)

Katerina Batzeli (PSE), v pisni obliki. – (EL) Koncentracija in pluralizem bosta še naprej v središču razprav na nacionalni ravni in na ravni Skupnosti. Dandanes družba in državljani prejemajo informacije v živo in lahko spremljajo razprave v medijih. Upoštevajoč to, je naš poglavitni cilj postaviti omejitve, v okviru katerih lahko javni in zasebni mediji sodelujejo in posredujejo. V vsakem primeru moramo zagotoviti, da se informacije ne bodo prirejele. Neodvisnost od političnega vpliva, finančna neodvisnost medijev, pregledno financiranje medijev, zaščita delovnih pogojev novinarjev ter kakovost in raznolikost poročanja novic – vse to mora biti zagotovljeno.

Ko se odpre demokratičen dialog prek medijev, se razvije novo sredstvo komunikacije: spletni dnevnik oz. blog, ki omogoča izmenjavo mnenj med posamezniki. V številnih primerih pa je ta oblika izražanja postala „kolektivni protest“, na primer o ključnih vprašanjih, kot sta okolje in družba.

Samoregulacijski kodeksi lahko na tej stopnji predstavljajo primerno podlago za vzajemno spoštovanje med uporabniki in bralci; ni treba, da nalagajo kakršno koli omejitev pravice izražanja in odziva na drugi strani. Mediji in spletni forumi za izmenjavo informacij se širijo, ocenjujejo in urejajo, pri čemer se vestno upoštevata načelo demokratičnega izražanja in sodelovanja ter spoštovanje človekovih pravic.

Ivo Belet (PPE-DE), v pisni obliki. – (NL) Velik pomen pripisujemo pluralizmu medijev, podpiramo pa tudi široka načela poročila. Žal se nismo mogli dogovoriti o čisto vseh točkah, ki jih zajema.

Povsem se strinjamo, da morajo imeti javne radijske in televizijske hiše dovolj prostora, da odigrajo svojo vlogo v okolju digitalnih, interaktivnih medijev, v ustreznem ravnovesju z zasebnimi radijskimi televizijskimi postajami, seveda.

Spodbujati je treba odprto razpravo o spletnih dnevnikih. Spletni dnevniki in druge vsebine, ki jih ustvarjajo uporabniki, so živahen prispevek k večplastni medijski krajini ter vse bolj vplivajo na tolmačenje novic in tekočih dogajanj.

Vendar pa je kakovost spletnega dnevnika odvisna od njegovega avtorja, vsi blogerji pa nimajo enako poštenih namenov.

Če želimo, da se spletni dnevniki ne bi izrodili v anonimne vire klevetanja, moramo razmisliti, kako bomo na primer obravnavali kršitve zasebnosti ali pravico do ugovora. Toda Parlament nikakor ne sme biti preveč pokroviteljski.

Adam Bielan (UEN), v pisni obliki. – (PL) Rad bi poudaril, da se mora Evropska unija prepričati, da obstaja ravnovesje med zasebnimi in državnimi mediji v Evropi. Poseganje lastnikov televizijskih in radijskih postaj v vsebino informacij pomeni kršenje demokratičnih standardov. Prihajam iz države, kjer obstoječa vlada uničuje neodvisnost medijev. Uvaja se cela vrsta ukrepov, da bi državni mediji služili vladajoči eliti.

Želim izraziti svojo podporo vsem pobudam, usmerjenim v zaščito javnih medijev, saj slednji predstavljajo močno politično orodje. Javne radiotelevizijske hiše potrebujejo dodatno zaščito, ker nimajo dovolj sredstev in ker so izpostavljene političnim pritiskom, zlasti v novih državah članicah.

Hélène Goudin (IND/DEM), *v pisni obliki*. – (SV) Odbor Evropskega parlamenta za kulturo in izobraževanje ima, kot kaže, težave s podzaposlenostjo in v vnemi, da bi našel teme, ki ga bodo zaposlile, pripravlja poročila, brez katerih bi zlahka shajali.

Poročilo o koncentraciji in pluralizmu medijev v Evropski uniji je že tak primer. Gre za poročilo, ki ga je Odbor pripravil na lastno pobudo, v njegovem besedilu pa poročevalka podaja prosto klasifikacijo spletnih dnevnikov na podlagi strokovne in finančne odgovornosti ter interesov avtorja in objavitelja. Na to zamisel letijo številni očitki v zvezi z izvedljivostjo in, kar je še pomembneje, v zvezi z njenimi morebitnimi posledicami za svobodo izražanja.

Čeprav je bil osnutek poročila spremenjen medtem, ko ga je Odbor sprejemal, kljub temu vsebuje marsikaj nepotrebne in škodljivega.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), *v pisni obliki*. – (FI) Rada bi se zahvalila gospe Mikko za njeno poročilo o pluralizmu medijev. To je pereče vprašanje v evropski družbi: kakšna sta naša vloga in vpliv? Zgodovina nam kristalno jasno kaže, da koncentracija oblasti ni nikoli dobra. Ljudje so vedno nenaklonjeni oblasti, ne glede na to, v kakšni obliki se kaže, koncentrirana oblast pa slabi vso družbo. Enako velja za sedmo silo – medije.

Ena od glavnih nalog Unije je zagotoviti konkurenco na enotnem trgu. Zakaj ne bi enako veljalo za medije? Misel, ki jo poročilo navaja o medsebojni povezanosti zakonodaje o konkurenci z zakonodajo o medijih z namenom preprečevanja navzkrižja interesov med koncentracijo lastništva medijev in drugimi oblikami oblasti v družbi, je utemeljena.

Vendar pa me bolj skrbi sposobnost medijev, da varujejo, kar je dobrega v družbi, saj so interesi obeh vse bolj osredotočeni zgolj na dobiček.

Cerkev ljudi že dolgo ni pitala z moralo. To nalogo je prevzel specifičen tisk, ki lepo uspeva zahvaljujoč grehom, obrekovanju in obtoževanju. Ta vrsta novinarstva lahko na spreten način poveže čaščenje nemoralnosti z izjemno ozkomiselnostjo ter tako ustvari donosen posel: izzove, obsodi in zasluži.

„Po svojih besedah boš namreč opravičen in po svojih besedah boš obsojen.“ Te besede kažejo na dobro poznavanje človeškega uma. Kdaj se bodo mediji posvetili vprašanju, ali s svojimi dejanji na koncu dosežejo nekaj slabega ali nekaj dobrega za družbo?

Ramona Nicole Mănescu (ALDE), *v pisni obliki*. – (RO) Vsi se strinjamo, da bi moral biti pluralizem bistven del javnih medijev. Pluralizem moramo podpirati in sprejem poročila gospe Mikko predstavlja pomemben korak v tej smeri.

Države članice morajo priznati in podpreti potrebo po usklajenem trgu javnih medijev, s čimer bi se morale zavezati, tako posamezno kot skupno, da bodo evropskim državljanom zagotovile priložnost pridobivanja točnih in raznolikih informacij.

Kulturna raznolikost in vse večja potreba po integraciji priseljencev in manjšin sta poleg pomembnega zagotavljanja kakovostnih informacij aktivnemu prebivalstvu poglavitna razloga za oblikovanje Listine za medijsko svobodo. Želim izraziti svojo podporo priporočilu Evropskega parlamenta, da se ponudnike storitev javnih medijev spodbuja, da delujejo kot nadomestni ponudniki informacij poleg tistih, ki temeljijo izključno na komercialnih merilih.

Nujno je, da evropski državljani aktivno uveljavljajo pravice in obveznosti ter da so obveščeni in sposobni razumeti in kritizirati zagotavljanje informacij. To je treba upoštevati pri vseh ukrepih, ki jih bodo v prihodnosti sprejele evropske ustanove in posamezne države članice.

Toomas Savi (ALDE), *v pisni obliki*. – Poročilo Marianne Mikko dobro odraža splošne trende v medijih v Evropski uniji in v odstavku 35 izpostavlja izjemno pomemben vidik storitev javne radiotelevizije.

Da bi ohranili zadosten pluralizem medijev in njihovo raznolikost, morajo družbe, ki imajo v lasti javne radijske ali televizijske postaje, nuditi tudi programe, ki morda ne bodo dosegali najvišjih stopenj gledanosti ali prinašali prihodkov iz oglaševanja. Že od nekdaj sem prepričan, da v kolikor javna radiotelevizija postane zelo priljubljena med ljudmi in donosna za državo, sploh ni potrebe, da je javna radiotelevizija.

Namen javne radiotelevizije je zadovoljiti različne potrebe in interese ljudi, ki niso vedno tako nezahtevni kot občinstvo zasebnih radiotelevizij z bolj konvencionalnim okusom. Javne radiotelevizije iz vse Evropske unije ne smejo zanemariti visokokakovostnih specializiranih programov, če želijo konkurirati zasebnim radiotelevizijam.

Eno izmed načel zagotavljanja javnega dobra je solidarnost. Javne radiotelevizije bi morale biti solidarne tudi z gledalci z zahtevnejšim in izbirnejšim okusom.

Inger Segelström (PSE), v pisni obliki. – Poročilo zadeva pomembno temo, raznolikost medijev, ki je pomemben element varovanja demokracije in pravice državljanov do zanesljivih in neodvisnih medijev. Države, kjer gospodarski, verski ali politični interesi nadzorujejo medije, s težavo svojim državljanom nudijo raznolika sredstva za zbiranje informacij, zaradi česar prihaja do velikih vrzeli v njihovi sposobnosti absorpcije informacij ter zagotavljanja svobodnih in nepristranskih volitev.

Zdaj v Evropskem parlamentu glasujemo o poročilu, ki se ukvarja s temi pomembnimi vprašanji. Švedski socialdemokrati smo res upali, da bomo lahko glasovali za to poročilo. Toda kot vse kaže, ne bomo. Kompromis, ki ga je dosegel predlog, je zelo pomemben, vendar ostaja nekaj nejasnosti, predvsem v zvezi z vprašanji, ki vplivajo na status blogerjev. Ne želimo prispevati k temu, da Evropski parlament s tem, ko postavlja pod vprašaj status spletnih dnevnikov in predlaga razpravo o tem, kot je bilo predlagano, enači spletne dnevnike s tradicionalnimi mediji. Tega se ne zahteva za druge skupine, zakaj torej za blogerje? Toda naše mnenje, ki se mu pridružujejo mnogi blogerji, je, da so kršitve in klevete enako kaznive v spletnih dnevnikih kot v drugih medijih. Zato bomo glasovali proti temu poročilu.

Daniel Stroj (GUE/NGL), v pisni obliki. – (CS) Samoniciativno poročilo Evropskega parlamenta o koncentraciji in pluralizmu medijev v Evropski uniji je zelo pomembno in uporabno, saj na številnih mestih točno opisuje razmere, ki že nekaj let obstajajo v Češki republiki. Na tem mestu bi rad poudaril dva posebna vidika, ki ju poročilo močno kritizira v širšem smislu in poziva, da se ponovno obravnavata. Prvi je skoraj popolna koncentracija dnevnih časopisov v rokah tujih (posebej nemških) sindikatov, katerih gospodarski in politični interesi so očitno v nasprotju z objektivnimi interesi Češke republike, posebej kar zadeva pluralizem in neodvisnost medijev. V češkem okolju je le-to postalo zgolj fikcija. Namesto tega je prisoten očiten trend k radikalnemu desnemu krilu in brezmejni manipulaciji. Drugi vidik zadeva predvajanje zakonsko predpisanih televizijskih programov, ki služijo izključno interesom obstoječe desnokrilne vlade ter so tako pristranski pri predstavljanju novic in poročanju, da izraz zakonski zanje ne velja več. Zato oblastem in ustanovam, ki se ukvarjajo z vprašanjem koncentracije in pluralizma medijev v EU, priporočam, da posvetijo več pozornosti položaju v Češki republiki.

24. Ukrepi po konferenci iz Monterreya iz leta 2002 o financiranju razvoja (kratka predstavitev)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo (A6-0310/2008), ki ga je Thijs Berman pripravil v imenu Odbora za razvoj o ukrepih po konferenci iz Monterreya iz leta 2002 o financiranju razvoja (2008/2050(INI)).

Thijs Berman, poročevalec. – (NL) Gospod predsednik, ZN trenutno v New Yorku razpravljajo o ciljih tisočletja. Če se stvari ne bodo spremenile, teh ciljev ne bomo dosegli do leta 2015. To pomeni, da se revščina ne bo prepolovila, stopnja maternalne umrljivosti se ne bo bistveno zmanjšala in vsi otroci ne bodo deležni osnovnošolskega izobraževanja. Sem ter tja celo slišimo pozive, naj cilje tisočletja odložimo. Zato ker ne delujejo. Zato ker je pomoč že izčrpana. To ni nič drugega kot cinizem in kratkovidno koristoljubje. Premajhna pomoč zagotovo ne bo dala rezultatov. In da, programi pomoči pogosto niso uspešni. In v tem je težava. Premalo pomoči ne deluje. Kot bi nogometni trener ekipo opremil samo z desnimi športnimi čevlji. Po kakšnem ducatu tekem pa bi rekel: „Vedno izgubite, nikoli ne boste dobri. Jaz odhajam – čevlje lahko obdržite, ampak od zdaj naprej se znajdete sami.“

V številnih državah pomoč ne daje rezultatov. Obseg pomoči je pomemben. Ruanda je po genocidu prejela obsežno pomoč. Država si je čudovito opomogla. Mnogo kritik leti na račun predsednika Kagame – tudi sam jih imam veliko –, toda po terorju v letu 1994 je Ruanda lahko za zgled celemu svetu. Toda brez pomoči bi njena gospodarska rast ne bila tako izrazita. Tudi v Mozambiku je pomoč obrodila sadove; obstajajo pa še številni drugi primeri. Odkar so bili postavljeni cilji tisočletja, se je 29 milijonov otrok vključilo v osnovnošolsko izobraževanje. Če bi svet držal svoje obljube, ne bi bilo pomanjkanja hrane. Če bi vsaka uspešna država 0,7 % svojega BDP namenila razvojni pomoči, število podhranjenih otrok zdaj ne bi ponovno naraščalo po večletnem upadanju.

S tem poročilom Evropski parlament torej ostro opozarja države članice, da izpolnijo svoje obljube, še zlasti tiste države članice, ki zavlačujejo – Francijo, Nemčijo, Združeno kraljestvo in Italijo, če omenimo le velike. Svojo pomoč morajo povečati do leta 2015 v natančno določenem časovnem okviru in z enakomernimi povišanji. Brez izplačil za nazaj, saj bi zapoznelo veliko povišanje po več majhnih pomenilo, da so bile revne države ob 17 milijard EUR pomoči med letošnjim letom in 2015.

Nekaj mora biti jasno: samo javna sredstva ne zadostujejo za začetek in nadaljevanje razvoja. Veliko več je potrebno. Evropska unija mora še naprej vlagati v mir in varnost, dobro upravljanje in spoštovanje človekovih pravic. V Keniji se je to obneslo zahvaljujoč pritisku iz Evrope, Raila Odinga pa je zdaj predsednik vlade. V vzhodnem Čadu ima EUFOR precej več težav. Toda bistvenega pomena je, da se zasebna sredstva namenjajo javnim ciljem. Sposobnost izposojanja denarja je ključna. Posojila so najrevnejšim le redko na voljo in to je treba spremeniti. Če si kot cilj zastavimo razvoj, je treba zagotoviti enak dostop ženskam in moškim, ne smejo se zaračunavati kazenske obresti, zagotoviti je treba naložbe v priložnosti za majhne delodajalce, ki se med seboj dobro povezujejo – vse v povezavi z lokalnimi organizacijami. Zasebne banke same od sebe ne razmišljajo o teh razmerah in raje odobravajo posojila moškim kot ženskam. Evropska unija lahko pri tem veliko spremeni s kreditnimi jamstvi. Evropska investicijska banka pa bi morala mikrokreditnim ustanovam posojati veliko več, kot jim sedaj. Te stvari bi ljudem zagotovile realno možnost, da pokažejo, iz kakšnega testa so, in da poskrbijo za svoj obstoj kot samostojni, samozadostni državljani. Tudi revne države bi morale imeti več besede v MDS.

Več denarja potrebujemo tudi za spopadanje s posledicami podnebnih sprememb prek sistema trgovanja z emisijami ogljika. Onesnaževalec plača; revne države niso tiste, ki so odgovorne za globalno segrevanje. Pomoč mora biti usmerjena v trajnostne oblike energije.

Razvojna politika je osrednje vprašanje v Evropski uniji. Slednja mora biti močan akter na svetovni ravni, namreč države članice morajo prispevati skupno in vsaka posebej 0,7 % svojega BDP. To je cilj tisočletja številka 8, in ko bo izpolnjen ta cilj, bomo nekoliko bližje tudi realizaciji drugih ciljev.

Za konec naj povem, da je med mojim govorom osemdeset ljudi umrlo od sestradanosti, petdeset otrok, mlajših od pet let, pa je umrlo zaradi lahko ozdravljive bolezni.

Ján Figel, član Komisije. – Gospod predsednik, rad bi se posebej zahvalil gospodu Thijsu Bermanu za njegovo poročilo. Poročilo je zelo temeljito in napredno.

Mislim, da je prišlo ob pravem času in lahko vpliva zlasti na dve področji. Prvo so pogajanja ZN v New Yorku o zaključnem dokumentu konference o spremljanju izvajanja sklepov o financiranju razvoja v Dohi, ki se bo predvidoma začela konec novembra. Drugo pa je izhodišče EU v pogajanjih z Združenimi narodi in prispevek Evrope k uspešnemu izidu konference v Dohi. Izhodišče se še izoblikuje.

Kot ste povedali, je leta 2002 Monterrey prinesel uspeh; razvite države in države v razvoju so združile moči in se zavezale h konkretnim ukrepom, sprejele so namreč ti. konsenz iz Monterreya. Pri tem uspehu je Evropska unija odigrala veliko in odločilno vlogo. Mislim, da je Evropa resno pristopila k izpolnjevanju svojih zavez, ki jih je sprejela v Dohi, Komisija pa je vsako leto ocenila napredek v naših državah članicah. Leta 2005 je EU pregledala naše zaveze in jih dodatno okrepila.

Najvidnejše zaveze EU so časovno opredeljeni cilji glede povečanja obsega uradne pomoči za razvoj, in sicer do leta 2015 naj bi za razvoj namenili 0,7 % bruto nacionalnega dohodka EU. Mislim, da vsi veste, da smo se odločili ta cilj doseči postopoma, prvi vmesni cilj je bil leta 2006 – in EU ga je družno uresničila. Naslednji rok je 2010, ko naj bi naša skupna pomoč znašala 0,56 % BDP.

Letos (2008) junija je Evropski svet odločno ponovno potrdil te zaveze, kar predstavlja dobrodošel in nujen ukrep, saj se je lani pomoč EU prvič po Monterreyu zmanjšala. To je bil razmeroma negativen znak. Ob upoštevanju zgornjega je Komisija še naprej prepričana, da se bo pomoč Evropske unije ponovno povečevala od leta 2008 – torej letos. Večletne osveževalne preglednice, ki ponazarjajo, kako namerava vsaka država članica EU doseči dogovorjene cilje, so v tem smislu pomembno orodje. Videti moramo celotno sliko, pa tudi delce mozaika, ki predstavljajo posamezne države.

Po Monterreyu je Evropska unija dosegla tudi napredek v svojih drugih zavezah. Cilj konference v Dohi je oceniti doseženi napredek, potrditi zaveze, opredeliti ovire, pa tudi poiskati načine, da te ovire premagamo. Zaradi globalnega gospodarskega upada in celo finančne krize pa mora cilj zajemati tudi nove izzive, na primer podnebne spremembe ter visoke in nestanovitne cene prehrabnih izdelkov, goriva in blaga.

Komisija upa, da bo mednarodna skupnost v Dohi ponovno potrdila globalno partnerstvo za financiranje razvoja na podlagi skupne odgovornosti razvitih držav in držav v razvoju. Torej ne gre za enostranski, temveč dvostranski proces.

Doha bi morala pripeljati do naprednega izida, usmerjenega v dejanja, ki omogoča učinkovito izvajanje vseh vidikov konsenza iz Monterreya, med drugim aktiviranje domačih virov, tuje neposredne investicije za razvoj, mednarodno trgovino, zunanji dolg držav v razvoju, finančno in tehnično sodelovanje ter svetovno politiko.

Poročilo, ki ga boste sprejeli, se ukvarja s številnimi perečimi vprašanji in predstavlja dobrodošel prispevek k mednarodni razpravi. Zahvaljujem se vam za poročilo in za vašo pozornost.

Predsednik. – Razprava se je zaključila.

Glasovanje bo potekalo jutri.

Pisne izjave (člen 142)

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE), v pisni obliki. – (FI) Gospod predsednik, gospe in gospodje, rada bi se zahvalila gospodu Bermanu za odlično poročilo, ki dobro povzema smer, v katero gre razvojna politika EU: razvoj sicer poteka, vendar nas čaka še veliko dela.

Pred kratkim je EU objavila referat z naslovom „Razvojni cilji tisočletja na vmesni točki“, ki obravnava izvajanje ciljev tisočletja in vlogo Unije v njihovem izpolnjevanju. Poročilo ugotavlja, da je bil dosežen pozitiven razvoj, vendar obstajajo tudi področja, ki jih je treba izboljšati.

EU je največja donatorka razvojne pomoči, saj prispeva kar 60 % celotnega zneska. V letu 2006 je EU izpolnila svoj uradni cilj, namreč 0,31 % skupnega BDP je namenila za razvojno pomoč.

Kljub doseženemu cilju v letu 2006 pa je znesek pomoči premajhen in napovedi za 2007 kažejo, da se zaskrbljujoče zmanjšuje. Večina držav EU prispeva enak znesek razvojne pomoči kot prejšnje leto, nekatere države pa so ga dejansko zmanjšale za več kot 100 %. Države EU, ki so se zavezale k razvojnim ciljem tisočletja, morajo torej še veliko tega izboljšati.

Glede na zastavljene cilje EU je treba vrednost pomoči povečati na 0,7 % BDP do leta 2015. Razvojne težave in revščina ne bodo kar same od sebe izginile zaradi pomoči v višini 0,7 %: nujno so potrebni načrtovanje, struktura in spremljanje. Toda brez sredstev se ne bo zgodilo nič in ključnega pomena je, da se držimo tega cilja in svoje obljube.

25. Pregled notranjega trga (kratka predstavitev)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo (A6-0272/2008) Charlotte Cederschiöld v imenu Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov o pregledu notranjega trga (2008/2056(INI)).

Charlotte Cederschiöld, poročevalka. – (SV) Gospod predsednik, izjemno vesela sem, ker lahko sporočim, da je bil dosežen velik napredek, odkar smo v Odboru sprejeli poročilo o notranjem trgu. Zadnji pregled notranjega trga, opravljen julija, je pokazal, da so bile države članice pri prenosu predpisov o notranjem trgu v svojo zakonodajo najuspešnejše doslej. Ciljni zaostanek 1 %, ki so ga določili voditelji držav in vodje vlade, je bil izpolnjen, dobili pa smo tudi zmagovalno državo brez zaostanka pri prenosu: Bolgarija. Odlično! Upajmo, da se bo pozitiven trend nadaljeval in da bodo naši državljani v prihodnje uživali vse koristi notranjega trga.

Večji poudarek moramo dati na pravilno izvajanje. V našem poročilu pozivamo člane Evropskega parlamenta in Komisije, da si pomagajo z novimi in bolj izpopolnjenimi orodji in kazalci, ki zagotavljajo več poglobljenih informacij. To bo omogočilo, da javnosti ponudijo sredstva za merjenje in nadomeščanje izgub, ki jih bodo utrpeli sami in industrija, ker vlade držav članic ne storijo vedno pravilno in pravočasno tistega, kar bi morale.

Vzpostaviti moramo zlasti spremljanje in ocenjevanje izvajanja, tako da bo sovpadalo s postopkom nacionalnega izvajanja. Namreč, če se bo mogoče tako izogniti pravnim postopkom, bomo imeli korist vsi. Najti moramo način, da se že v osnovi izognemo kršitvam oziroma pospešimo postopek, če le-te pridejo na sodišče. Z delovnimi skupinami in omrežji za izvajanje se lahko izognemo razlikam pri izvajanju in dodajanju dodatnih pravil v nacionalni zakonodaji (ti. gold plating). S pomočjo učinkovitega sistema SOLVIT in

panožnih pregledov, ki jih izvaja Komisija, je mogoče v zgodnji fazi odkriti vse preostale težave. SOLVIT je instrument, ki bi se moral okrepiti in se tudi bo.

Ena izmed glavnih tem razprave v Parlamentu je bila povezava s pregledom potrošniškega trga. Ob tej priložnosti bi rada poudarila, da na tej stopnji ne smemo uveljavljati nobene rešitve. Kot smo navedli, pregled notranjega trga opravlja svojo funkcijo in s tem izvaja pritisk, obstaja pa še velik razvojni potencial. Poleg tega je primerno pustiti, da se razvijata samostojno, tako da vsak izoblikuje lastne kvalitete. Zatem pa lahko preučimo, ali bi ju bilo smiselno – kot se verjetno lahko izkaže – združiti. Konec koncev je pregled potrošniških trgov še vedno zelo nedozorel instrument, medtem ko pregled notranjega trga že igra pomembno vlogo pri promociji usklajene zakonodaje ES. Kljub njegovemu vplivu v tem pogledu so mu države članice zelo naklonjene. Z drugimi besedami, gre za zelo učinkovit instrument, ki ga moramo ohraniti, morda pa sčasoma prenesti tudi v druge sektorje.

Omeniti moram tudi sektorje, kjer se pojavljajo najhujše težave. To so okolje, obdavčitev, carina, energija in transport. Mislim, da bi v teh primerih morali preizkusiti nove modele in morda povzeti model po direktivi za storitve, kadar izvajanje zahteva zelo tesno sodelovanje s Komisijo. To je treba priporočiti. Upam, da bo v prihodnosti več priložnosti za razpravljanje o tej izjemno pomembni temi na letnem forumu o notranjem trgu ter prek okrepljenih omrežij, dogovorov o upravnem sodelovanju in morda novega Sveta za notranji trg v okviru Sveta ministrov; tega bi bila vesela. Redno posodabljanje je pravzaprav metoda, ki pomaga razvijati to področje. Rada bi se zahvalila vsem, ki so prispevali k delu v zvezi s tem vprašanjem, saj sem prepričana, da bo naše delo predstavljalo temelj za sodelovanje EU v prihodnje.

Ján Figel', član Komisije. – Gospod predsednik, zahvaljujoč novemu sistemu imamo številna poročila in v veselje mi je čestitati Charlotte Cederschiöld za njeno poročilo, saj gre za področje, ki ga ni preprosto oceniti. Poročilo je zelo pomembno, saj je temeljito in predlaga nadaljnje korake za prihodnost. Gospa Cederschiöld je pravkar govorila o drugih zadevah, toda poročilo se ukvarja s pregledom notranjega trga, vsebuje pa številne zanimive in uporabne zamisli o vsebini in osredotočanju na pregled v prihodnjih letih.

Če države članice prenesejo zakonodajo EU z zamudo ali nepravilno, so naši državljani in podjetja prikrajšani za pravice, ki jim pripadajo po zakonodaji Skupnosti. Obenem pa se tako spodkopava zaupanje in verodostojnost EU kot skupnosti, ki temelji na načelu pravne države. Zato sta pravočasen in pravičen prenos ter uporaba zakonodaje EU v naših državah ključnega pomena. Poročilo potrjuje in krepi pomen tega vprašanja, kar Komisija toplo pozdravlja.

Kar zadeva pravočasen in pravičen prenos zakonodaje EU, so se rezultati držav članic v zadnjih letih bistveno izboljšali, kar je dobra novica. Ciljni zaostanek pri prenosu v višini 1 % za leto 2009, o katerem so se dogovorili voditelji držav in vodje vlad marca 2007, je že doseglo 18 držav članic. Druge države članice so zelo blizu. To pomeni, da je povprečen zaostanek že zdaj 1 %, kar je precej pred rokom, postavljenim v leto 2009. To je velik napredek in Komisija upa, da se bo ta trend v letu 2009 še okrepil.

Pregled notranjega trga je že igral pomembno vlogo pri podpiranju prizadevanj držav članic. Tako bo tudi v prihodnje. Pregled je v zagonu in ustvarja pritisk med državami članicami, da izboljšajo svoje izvajanje.

Toda kot je povedala poročevalka, dobro izvajanje zakonodaje EU se ne bo končalo s pravočasnim in pravilnim prenosom direktiv. Organi oblasti morajo te direktive učinkovito izvajati v praksi. Poleg tega morajo nacionalni organi zagotoviti, da lahko državljani in podjetja učinkovito in uspešno uveljavljajo svoje pravice po Pogodbi.

Strinjam se z gospo Cederschiöld, da je prišel čas, ko moramo preveriti, ali bi bilo primerno razširiti obseg pregleda ter preučiti druge vidike uporabe zakonodaje EU, ne zgolj prenosa.

Zadnji pregled iz julija 2008, ki se bolj posveča drugim kršitvam zakonodaje Skupnosti poleg zamude pri prenosu in vključuje več informacij o posameznih sektorjih, predstavlja prvi korak v tej smeri, mi pa začnemo na to gledati širše. Komisija trenutno raziskuje, ali je mogoče predstaviti več kvalitativnih podatkov o uporabi zakonodaje EU, morda s posebnim poudarkom na sektorjih, kjer se zdi dobro izvajanje zakonodaje EU najbolj pereče, vključno – kot že omenjeno – z energetskim in transportnim sektorjem.

Cilj je objava celovitejšega pregleda v prvem četrtletju 2009. Po mojem mnenju je to povsem skladno s predlogi, ki jih je gospa Cederschiöld podala v svojem poročilu.

Na znanje vzamem tudi v poročilu predstavljeno stališče o razmerju med pregledom notranjega trga in pregledom potrošniškega trga ter o tem, da morata biti ta dva ločena.

Še enkrat se zahvaljujem za poročilo in za vašo pozornost.

Predsednik. – Razprava se je zaključila.

Glasovanje bo potekalo jutri.

Pisne izjave (člen 142)

Zita Pleštinská (PPE-DE), v pisni obliki. – (SK) Kakovost zakonodaje Skupnosti in njeno pravočasno izvajanje sta ključnega pomena za pravilno delovanje notranjega trga. Pravilen prenos in izvajanje direktiv o notranjem trgu vpliva na konkurenčnost ter gospodarsko in socialno ravnotežje v EU.

Na primer, Direktiva o gradbenih proizvodih, ki bi jo morali zamenjati s predpisom, s katerim se trenutno ukvarjam kot poročevalka v senci za skupino PPE-DE, je bila prenesena tako, da je bilo CE-označevanje v štirih državah članicah prostovoljno, v drugih pa obvezno. Ta situacija proizvodnemu sektorju povzroča velike težave.

Nejasne določbe in nepravilno izvajanje sekundarne zakonodaje pogosto privedejo do postopka pred Sodiščem Evropskih skupnosti.

Po mojem mnenju je vzpostavitev posameznih kontaktnih točk, kjer bo evropskim državljanom na voljo pomoč za vse pravne in praktične zadeve glede gibanja na notranjem trgu, zelo pomemben korak.

Na odprtem in konkurenčnem notranjem trgu potrebujemo bolj usmerjena in strožja orodja, da bi okrepili boj proti ponarejanju in piratstvu. Naj omenim, da smo s sodelavci pripravili pisno izjavo 67/2008, s katero želimo opozoriti na ponarejanje in piratstvo, ki vse bolj ogrožata evropsko gospodarstvo, zaposlovanje in ustvarjalnost.

Naša prednostna naloga mora biti zaščita potrošnikov, ki pogosto nevede kupijo ponaredek v veri, da gre za pristen izdelek, in lahko s tem ogrozijo svoje zdravje in varnost.

Rovana Plumb (PSE), v pisni obliki. – (RO) Pravočasno izvajanje, natančen prenos in ustrezno uveljavljanje direktiv o notranjem trgu so predpogoji za učinkovito delovanje notranjega trga in zaščito potrošnikov, saj vplivajo na konkurenčnost ter gospodarsko in socialno ravnotežje EU.

Pregled je pomemben instrument pri oblikovanju politike; zato Komisijo naprošamo, da poveča razpon informacij in kazalcev, ki jih vsebuje, da bi med drugim zajemali tudi kakovostne in družbene pogoje delavcev kot tudi vpliv na okolje in podnebne spremembe.

Romunija je glede na prenos direktiv o notranjem trgu na sedmem mestu med državami EU s povprečnim zaostankom 0,8 % v decembru 2007 v primerjavi s ciljnim 1 %, ki so ga določili voditelji držav in vodje vlad za leto 2009. Poročilo poudarja tudi, da zamude ali nepravilno uveljavljanje evropskih določb vplivajo na potrošnike in podjetja, ter od držav članic zahteva, da več truda vložijo v promocijo sistema SOLVIT (mreža za reševanje težav, ki jo uporabljajo države članice za reševanje vseh težav, ki se lahko pojavijo zaradi neustreznega uveljavljanja zakonodaje o notranjem trgu brez uporabe sodišč).

Želim tudi čestitati poročevalki za opravljeno delo.

26. Izboljšanje kakovosti izobraževanja učiteljev (kratka predstavitev)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo (A6-0304/2008), ki ga je Maria Badia i Cutchet pripravila v imenu Odbora za kulturo in izobraževanje o izboljšanju kakovosti izobraževanja učiteljev (2008/2068(INI)).

Maria Badia i Cutchet, poročevalka. – (ES) Komisar, menim, da se strinjamo, da je sprejem poročila o tako aktualni in ključni temi, kot je kakovost izobraževanja učiteljev, dobra novica glede na to, da je namen izobraževanja učiteljev dejansko izboljšati izobrazbo učencev in jim posredovati znanje, ki jim bo zagotavljalo intelektualno zrelost in kritičen pogled, obenem pa tudi veščine, ki jih potrebujejo za sodelovanje v družbi, ki je vedno bolj konkurenčna in zahtevna.

Ta skrb je skupna mnogim zainteresiranim stranem – od učencev do njihovih staršev, učiteljske skupnosti in med drugim vodij podjetij. V Evropi trenutno več kot šest milijonov učiteljev opravlja to ključno vlogo v razvoju znanja in veščin mladih ljudi v družbi ter bistveno prispeva k boljšim priložnostim za gospodarsko rast in večjo konkurenčnost.

Obstoječi pogoji dela v tem sektorju so kompleksnejši in zahtevnejši; razredi so raznovrstnejši s socialnega in kulturnega vidika, poučevanje je osredotočeno na individualno učenje, učitelji so se iz učiteljev *ex-cathedra* spremenili v upravljavce razreda; dobro morajo znati tuje jezike ter obvladati informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT), ne le kot sredstvo za prenos znanja, temveč jih morajo znati uporabljati kot učno sredstvo.

Podatki, ki so nam na voljo, kažejo, da je kakovost poučevanja pomanjkljiva; to je v skladu z večjo kompleksnostjo zgoraj omenjenega poklica in zato je večje vlaganje v izobraževanje učiteljev ključno tako med osnovnim usposabljanjem kot med izobraževanjem in usposabljanjem na delu ter izpostavlja potrebo po večji podpori v prvih letih poklicne poti učiteljev.

Obenem je treba upoštevati še celo vrsto s tem povezanih vprašanj: precejšnje razlike v plačah med državami, razlike glede na povprečne plače znotraj držav, visok delež starejših delavcev, delovni pogoji, ki v nekaterih primerih zmanjšujejo motivacijo, manj ljudi se želi ukvarjati s tem poklicem itd.

V tem kontekstu je bilo napisano poročilo. Predlaga številna priporočila, ki jih povzemam v nadaljevanju.

Prvič, v poklic moramo pritegniti boljše kandidate – to je dejavnik, ki je tesno povezan z boljšim statusom v družbi in nagrajevanjem poklica učitelja. V okviru tega je treba izboljšati delovne pogoje učiteljev z oblikovanjem predlogov za podporo učiteljev v prvih letih njihovega službovanja; mladi učitelji bi lahko imeli koristi od znanja starejših, slednji pa bi lahko manj ur porabili za stike z učenci in več za uporabne raziskave in prenos znanja.

Treba je tudi vlagati v osnovno usposabljanje učiteljev in njihovo izobraževanje in usposabljanje na delu, doseči, da je univerzitetna izobrazba združljiva s poklicnim razvojem, in omogočiti boljše kvalifikacije in spretnosti obstoječega učnega osebja.

Tretjič, spodbujati je treba izmenjavo dobrih praks prek širjenja programov mobilnosti, zlasti v okviru programa Comenius, ki tudi pozitivno prispeva k posodabljanju jezikovnih spretnosti in znanja.

Četrtič, spodbujati je treba odločanje na šolski ravni; z drugimi besedami, potrebna je večja avtonomija ob upoštevanju različnih ozadij vsake šole in različnih zainteresiranih strani, ki so vključene v vsako šolsko skupnost: starši, lokalni kulturni objekti itn.

Komisar, to poročilo v skladu z določbami o izobraževanju in usposabljanju iz člena 149 Pogodbe o Evropski uniji ne bo obvezujoče za vlade držav članic. Kljub temu pa gre za sklep, ki ga je vsekakor treba upoštevati.

Ključna vprašanja, kot so vprašanja izobraževanja, so tudi tesno povezana z vrednotami Evrope prihodnosti in evropskih državljanov, zato prosim Komisijo, da podpre to poročilo Odbora za kulturo in si po najboljših močeh prizadeva pred Svetom zagovarjati predloge, ki jih vsebuje.

Gospa in gospodje, v naših pogovorih smo pogosto omenili, da je pomembno razmišljati o tem, kakšno državo bomo zapustili svojim otrokom. Razmisлити bi morali tudi o tem, kakšne državljane bomo zapustili svojim državam, in to je področje, kjer izobrazba igra ključno vlogo.

Ján Figel', član Komisije. – Gospod predsednik, spoštovani poslanci Parlamenta, toplo pozdravljam to poročilo, še posebej, ker sem komisar, odgovoren za izobraževanje. Rad bi se zahvalil gospe Marii Badiá i Cutchet in Odboru za kulturo in izobraževanje za opravljeno delo.

Kot vi tudi Komisija verjame, da se vse države članice spopadajo s pomembnimi izzivi v svojih prizadevanjih, da bi izboljšale sisteme izobraževanja in usposabljanja, zlasti z vidika izboljšanja kakovosti. Večkrat smo govorili – in ponovno vas opozarjam – o pomenu ključnih kompetenc kot tudi enakosti in učinkovitosti v okviru naših sistemov. Tem izzivom nismo kos in niti ne moremo o njih celovito razmišljati brez upoštevanja visoke kakovosti učiteljskega poklica, ki je za to ključen. Kakovost učiteljev je bistven dejavnik za posodabljanje našega sistema izobraževanja ter doseganje enakosti in učinkovitosti. Brez takšnih učiteljev je težko doseči kakršno koli izboljšanje.

Posebni izzivi, s katerimi se soočajo učitelji, so vedno večji, saj tudi gospodarski, socialni in izobraževalni konteksti postajajo vse kompleksnejši, šole in razredi pa vedno bolj heterogeni in raznoliki. V razpravi o prvem poročilu nocoj smo govorili o ustvarjalnosti in inovativnosti. Ustvarjalnost in inovativnost učencev lahko izboljšamo samo, če imamo v šolah ustvarjalne in inovativne učitelje.

Med učitelje moramo pritegniti najboljše kandidate. Nuditi jim moramo najboljše priprave za poklicno pot in – kar je najpomembneje – nadaljevati moramo z izobraževanjem in razvojem naših učiteljev ves čas

njihove poklicne poti. Tu gre za zaposlovanje in plače učiteljev – kot ste povedali tudi vi, gospa Badia i Cutchet.

Vsak učitelj mora biti tudi samostojen učenec, ki nenehno razmišlja o tem, kako poučuje, se uči od svojih poklicnih kolegov in išče nove načine za razvoj znanj in spretnosti ter zadovoljevanje individualnih potreb učencev. Vsak učitelj mora biti tudi vseživljenjski učenec. Ne more namreč poučevati vseživljenjskega učenja, če ni vseživljenjski učenec. Osnovno triletno ali štiriletno izobraževanje učitelja v nobenem primeru ne pripravi na celo življenje poučevanja. Samo če se učijo neprestano, so lahko učitelji seznanjeni z najnovejšim na tem področju in zagotavljajo poučevanje, ki resnično ustreza njihovim učencem.

Zelo vesel sem bil spoznanja, da smo si tako enotni glede tega vprašanja – kot so si bili enotni v Svetu ministrov novembra lani.

Graditi moramo na teh dobrih namerah in enotnem mnenju, da uvedemo resnična izboljšanja v izobrazbo učiteljev. Države članice moramo spodbujati k večjim vlaganjem v razvoj njihovega učnega osebja. Trije ali štirje dnevi izobraževanja na delovnem mestu letno preprosto niso dovolj. Izboljšati in razširiti je treba tudi pomoč učiteljem pri uvajanju v delo. Države članice moramo spodbuditi, da izboljšajo kakovost izobraževanja na delovnem mestu in zagotovijo takšne praktične sposobnosti poučevanja, ki jih učitelji zares potrebujejo v sedanjosti in prihodnosti.

Spodbujati moramo vodstvo šol. Dandanes so šole velike organizacije, ki vplivajo na življenja stotisočih ljudi. Dobro morajo biti upravljane in dobro vodene, predvsem pa mora vse voditi vodstvena skupina z jasno vizijo visokokakovostne izobrazbe za vse svoje učence.

Še enkrat se vam zahvaljujem za vaše poročilo in predanost. Veselim se naše nadaljnje razprave, še posebej pa našega sodelovanja na tem pomembnem področju.

Predsednik. – Razprava se je zaključila.

Glasovanje bo potekalo jutri.

Pisne izjave (člen 142)

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), v pisni obliki. – Poročilo temelji na sporočilu Evropske komisije „Izboljšanje kakovosti izobraževanja učiteljev“ (SEC(2007)0931) in poudarja potrebo po prenovitvi nacionalnih sistemov izobraževanja v državah članicah z namenom izboljšanja izobraževanja učiteljev.

Poročevalka je izpostavila nekaj zelo pomembnih dejstev, kot so težave, da bi obdržali najboljše kandidate za poklic učitelja, majhno plačilo učiteljev v številnih državah, slab družbeni položaj učiteljev, nizka stopnja učenja tujih jezikov med učitelji in marsikaj drugega.

Če želimo rešiti te težave, moramo imeti skladno, kompleksno in popolno strategijo v celotni EU. Uvesti moramo več programov izobraževanja za učitelje, ki pa morajo biti zasnovani tako, da bodo pridobljene kvalifikacije priznane v vseh državah članicah. Da bi to dosegli, si moramo deliti odgovornost z nacionalnimi vladami, kajti mi imamo željo po prenovitvi izobraževalnega sistema, one pa pristojnosti.

Upam, da bo to poročilo prvi korak v dolgem postopku, ki se bo končal z dejanskim izboljšanjem kakovosti izobraževanja učiteljev v celotni Evropski uniji.

Livia Járóka (PPE-DE), v pisni obliki. – Evropskim Romom je na voljo izobraževanje slabe kakovosti v obliki ločenega izobraževanja in razredov, izključno za Rome, ne samo v post-komunističnih državah, temveč v Evropi nasploh. Romski otroci imajo težave pri pridobivanju kakovostnega izobraževanja tako v novih kot starih državah članicah. Geografska segregacija Romov predstavlja veliko oviro za enakopravnost v izobraževanju. Življenjski pogoji Romov otežujejo izvajanje potrebnih ukrepov v dolgotrajnem boju proti izključno romskim razredom. Napredek na tem področju je odvisen od visokokakovostnih učiteljev romskega porekla in drugih, ki bi zagotovili nujen razvoj romskih otrok in spremenili obstoječe stanje. Zagotavljanje visokokakovostnih učiteljev, ki bi romskim otrokom postavljali izzive, kakršne imajo učenci na drugih šolah, je izredno pomembno za prihodnje izobraževanje učiteljev na šolah za izobraževanje učiteljev. Če od naših otrok pričakujemo rezultate, moramo našim učiteljem nuditi zgledno izobraževanje. Znanje o naprednem poučevanju v kulturno raznolikih razredih moramo postaviti v središče izobraževanja učiteljev v prihodnosti. Cilj izenačitve kakovosti izobraževanja med šolami, preprečevanje zgodnjega opuščanja šolanja in zagotavljanje, da se romski otroci vpšejo na univerzitetni študij in da so se pripravljani spoprijeti z življenjskimi izzivi, ni cilj, ki bi ga vzeli zlahka, temveč cilj, za katerega se moramo krepko boriti.

27. Bolonjski proces in mobilnost študentov (kratka predstavitev)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo (A6-0302/2008) Doris Pack v imenu Odbora za kulturo in izobraževanje o bolonjskem procesu in mobilnosti študentov (2008/2070(INI)).

Doris Pack, poročevalka. – (DE) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, iskreno upam, da to, da nocoj ponovno zasedamo brez navzočnosti javnosti, nikakor ne kaže na naš temeljni odnos do izobraževanja.

Bolonjski proces je dejansko najbolj radikalna reforma visokošolskega izobraževanja v zadnjih letih. Pretok znanja se v teh časih prav gotovo ne bi smel ustaviti pri državnih mejah. Zato je pravzaprav razveseljivo, da so države članice in univerze pripravljene sodelovati na tem področju, ne glede na načelo subsidiarnosti, ki ga tako cenijo. To pozdravljam, obenem pa sem opazila, da so bili vsi parlamenti zaobideni pri tem vprašanju. Ni bil vzpostavljen stik z Evropskim parlamentom niti s katerim koli izmed 46 nacionalnih parlamentov.

Nadležno pa je, da nas poslance Parlamenta nenehno sprašujejo o tem bolonjskem procesu. Če gre kar koli narobe, pokažejo na nas, vendar nimamo prav nič s tem; niti Komisija ni imela nič s tem. Z veseljem povem, da se nam je Komisija pridružila in nam pomaga pri vzpostavljanju bolonjskega procesa v okviru naših izobraževalnih programov, ki jih gotovo poznate. Skratka, naporji so bili veliki in niso še zaključeni. Pametno bi bilo k temu pritegniti parlamente.

Do leta 2010 želimo ustvariti evropsko območje visokošolskega izobraževanja. To je samo po sebi umevno. Študentom mora biti na voljo široka paleta izbir med številnimi visokokakovostnimi študijskimi programi. V ta namen bolonjski proces predvideva tri prednostna področja ukrepanja: uvedba tricikličnega sistema visokošolskih diplom, magisterijev in doktoratov, zagotavljanje kakovosti ter priznanje kvalifikacij in študijskih obdobj.

Mobilnost študentov in visokokakovostna izobrazba naj bi bili med glavnimi prednostnimi nalogami bolonjskega procesa, toda sam proces in zlasti naglo uvajanje programov za pridobitev visokošolske diplome je – kot smo izvedeli na razpravah – privedlo do tega, da se manj študentov, vključenih v programe za pridobitev visokošolske diplome, upa preživeti del študijskega časa v tujini, saj so preobremenjeni s preobširnim učnim gradivom. Pet let univerzitetnega študija ni mogoče naenkrat stisniti v triletni program za pridobitev visokošolske diplome. To pa je bilo storjeno v nekaterih primerih. Nato se izkaže, da se študenti sploh ne morejo oddaljiti od študija doma in zato študij v tujini ne pride v poštev. Škoda. Erasmus je izjemen program in priložnosti, ki jih ponuja, je treba izkoristiti skupaj z vsemi drugimi priložnostmi za odhod v tujino. Pravzaprav bi moral biti program, ki zajema mobilnost, obvezen.

Po mojem kreditni sistem študija ne deluje. Ni prav, da se za določen modul v eni državi pripišejo tri kreditne točke, v drugi pa samo ena. Potrebujemo evropski sistem, znotraj katerega bodo vsi obravnavani enako. Na tem področju je potrebnega več dela. Mislim, da je teorija dobra, vendar se ne izvaja preveč dobro.

Zagotoviti moramo tudi, da univerze storijo vse, kar je v njihovi moči, da izkoristijo priložnosti financiranja in s tem študentom olajšajo uveljavljanje mobilnosti, če to želijo. To za številne univerze pomeni, da bodo morale izstopiti iz svojih slonokoščenih stolpov in se povezati s poslovno skupnostjo. Koliko velikih družb bi bilo počaščenih, če bi lahko sponzorirale doktorski ali magistrski program? Če naj bi se zato magistrski program imenoval Mercedes ali Sony ali po kateri drugi korporativni blagovni znamki, pa naj bo tako! Bistvo je v tem, da bi bil denar sponzorjev študentom v pomoč. S tem ne bi prodali pravice do določanja vsebine kurikuluma, temveč do razporejanja finančnih sredstev, ki vsem zainteresiranim zares omogočajo študij v tujini. Če bomo dosegli napredek pri doseganju teh ciljev s pomočjo Komisije, bomo lahko vsi zelo zadovoljni.

Ján Figel', član Komisije. – Gospod predsednik, rad bi se ponovno zahvalil Doris Pack. Je ena od ustanovnih mater programov vseživljenjskega učenja, ki so zelo priljubljeni na področju mobilnosti študentov. To poročilo o bolonjskem procesu in mobilnosti študentov predstavlja zelo stvaren prispevek k še boljši in večji mobilnosti.

Kot vsi vemo, je bolonjski proces že v precej napredovani fazi, saj bo kmalu minilo desetletje njegovega obstoja, razširil pa se je po vsej Evropi. Začel se je, ker smo od leta 1987 že imeli program mobilnosti, imenovan Erasmus, čigar večina instrumentov je postala del bolonjskega procesa. Omenjeni program in bolonjski proces drug drugega spodbujata in zelo pomembno prispevata k politiki. Ne gre za mobilnost zaradi same mobilnosti, temveč za modernizacijo in odprtost ter internacionalizacijo naših univerz. Poročilo podaja zelo celovit pregled ukrepov, ki so v prihodnosti potrebni na tem področju.

Vaši zaključki so v skladu z ugotovitvami in priporočili posebne skupine, ki sem jo povabil k sodelovanju s Komisijo in ki predstavlja strokovni forum na visoki ravni, vodi pa ga bivša ministrica Maria João Rodrigues, ki mi je poročala letos junija. Obe poročili kažeta, da potrebujemo obsežne in skupne ukrepe za povečanje mobilnosti študentov ter, če lahko dodam, mobilnosti mladih na splošno: učencev, mladih, ki se izobražujejo, mladih umetnikov in mladih podjetnikov. Želim si, da se obdobje mobilnosti vključi v vse programe za pridobitev diplome, s čimer bi študente spodbudili za odhod v tujino, ter da mobilnost ni posebnost, temveč nekaj običajnega.

Strinjam se z vami, da bi morale bolonjske reforme narediti naše visokošolske sisteme bolj dostopne in da ne smejo postati nove ovire za mobilnost. Vaše zamisli o prilagodljivih oblikah programov na določenih študijskih področjih bi bile skladne z bolonjskimi pravili in jih je vredno preučiti. Strinjam se tudi, da moramo bolj in več investirati v mobilnost naših državljanov, se pravi biti učinkovitejši. Združiti moramo javna, zasebna, nacionalna in evropska sredstva.

Pozdravljam predlog, da bi „okrepili finančni okvir za programe na področju izobraževanja, upoštevati pa bi morali predvsem štipendije Erasmus“. To bi zelo koristilo ne le izobraževanju, temveč, na primer, tudi državljanstvu – da bi se počutili kot Evropejci v Evropi ter imeli dostop in priložnost ter pravo izkušnjo Evrope.

Prepričan sem, da bo Parlament v tem pogledu prevzel svojo odgovornost v celoti. Še enkrat izražam čestitke in se zahvaljujem za poročilo ter predlagam, da ga Parlament sprejme.

Predsednik. – Razprava se je zaključila.

Glasovanje bo potekalo jutri.

Pisne izjave (člen 142)

Roberta Alma Anastase (PPE-DE), v pisni obliki. – (RO) Pozdravljam to poročilo in tehtna priporočila, ki jih vsebuje glede učinkovitega izvajanja bolonjskih ciljev in oblikovanja evropskega prostora za visoko šolstvo do leta 2010. Pomembno je, da se letos analizirajo obstoječe ovire kot tudi priložnosti za okrepitev procesa v prihodnosti, po letu 2010.

Rada bi poudarila dva izmed številnih predlogov v poročilu, ker sta izjemno pomembna. Prvič, več truda je treba nameniti usklajevanju nacionalnih izobraževalnih sistemov, dokončanju vzajemnega priznavanja kvalifikacij in ekvivalenci diplom. Verjamem, da so razlike, ki še vedno obstajajo na tem področju, glavna ovira za enako obravnavo študentov.

Drugič, vse evropske ustanove želim spomniti na dejstvo, da je mobilnost še vedno nedosegljiva številnim študentom, raziskovalcem in učnemu osebju, zlasti tistim iz novih držav članic, in sicer zaradi premajhnih štipendij. Zato je ustrezno financiranje projektov v novih državah članicah prednostna naloga. Samo tako lahko dosežemo cilj evropske mobilnosti na skladen in uravnotežen način.

Ramona Nicole Mănescu (ALDE), v pisni obliki. – (RO) Mladim, zlasti študentom, tudi sama dajem prednost v svojem političnem udejstvovanju, zato lahko sprejetje poročila gospe Pack o bolonjskem procesu in mobilnosti mladih pozdravim kot zelo dobrodošlo.

Prepričana sem, da morata načelo vzajemnosti pri izmenjavi študentov in štipendij kot tudi vzpostavitev evropskega ogrodja za kakovost in priznavanje diplom ostati dva prednostna vidika te politike, še posebej, ker beležimo zmanjšano mobilnost študentov v novih državah članicah.

Izmenjava dobre prakse med državami članicami je zelo učinkovit način za izboljšanje evropskega okvirja za mobilnost; zato jo je treba nenehno podpirati in širiti. Družbeni vidik tega poročila, ki se odraža v skrbi za mlade iz prikrajšanih območij, je hvalevreden.

Če izvzamemo ostale pomisleke, moramo spodbujati kakovost in odličnost, tako med študenti kot med učnim osebjem, to pa lahko storimo z neprekinjeno podporo mobilnosti v izobraževalnem sistemu, tako v obliki politik kot naložb; ta podpora mora biti na voljo na nacionalni in evropski ravni.

Mihaela Popa (PPE-DE), v pisni obliki. – (RO) Dovolite mi, da se posvetim družbenemu vidiku mobilnosti, ki je izjemno pomemben: mladim nudi izjemno bogate izkušnje zaradi akademske, kulturne in družbene raznolikosti, zato čestitam gospe Pack za njeno poročilo.

Kot romunska poslanka EP sem predlagala spremembo, da bi študenti iz vseh držav članic prejeli enotno evropsko študentsko izkaznico. Prepričana sem, da bo študentska izkaznica spodbudila mobilnost mladih v vsej Evropi in s tem privedla do izmenjave zamisli in posredno do drugačne miselnosti, do odpiranja drugim kulturam, spodbujanja ustvarjalnosti in zmožnosti inovacij.

Z mojega stališča je ta ukrep povsem v skladu tako s cilji evropskega leta medkulturnega dialoga 2008 kot s cilji evropskega leta ustvarjalnosti in inovacij 2009.

28. Stanje in možnosti na področju kmetijstva v gorskih regijah (kratka predstavitev)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo (A6-0327/2008) Michla Ebnerja v imenu Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja o stanju in možnostih na področju kmetijstva v hribovskih in gorskih regijah (2008/2066(INI)).

Michl Ebner, poročevalec. – (DE) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, dovolite mi, da izrazim svoje zadovoljstvo ob dejstvu, da se s tem vprašanjem ukvarja tudi komisar. Upam, da se bo to odrazilo ne le v tem kratkem nagovoru, temveč tudi v delu Komisije, saj je naša dolžnost zagotoviti, da dejanja Evropske komisije ustrezno odražajo naše želje in zamisli.

Vsakomur, ki prebere naslov mojega poročila oziroma poročila Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja, ki ga je slednji sprejel soglasno, tj. „Poročilo o stanju in možnostih na področju kmetijstva v hribovskih in gorskih regijah“, je jasno, da predstavlja samo del dejanske vsebine poročila.

To poročilo pravi, da moramo izdelati politiko za območja, ki zavzemajo do polovico celotnega ozemlja nekaterih držav članic, kot so Avstrija, Italija in Španija, ter več kot tretjino ozemlja drugih držav članic, torej za območja, kjer domuje skupaj 19 % prebivalcev EU. Ta območja lahko opišemo kot edinstveno prikrajšana z mnogih vidikov kmetovanja in podeželskega življenja ter izjemno ranljiva. Alpe, na primer, občutijo vpliv globalnega segrevanja precej močneje kot nižinske regije.

Gorata območja so v številnih pogledih prikrajšana zaradi strmih pobočij, vremenskih pogojev, erozije, višinskih razlik, visoke nadmorske višine in kamnitih zemljišč. Zato potrebujemo skupno strategijo za ta območja in ne samo kmetijske politike, ki je obrodila sadove in jo je treba negovati, a ne zadostuje za spopadanje s težavami v gorskih regijah.

Stare, preizkušene recepte je torej treba ohraniti, toda stare in nove recepte je treba združiti, če želimo, da kmetovanje obstane kot življenjska sila goratih območij. Poleg tega je treba v ta pristop vključiti druge pomembne dejavnike, in sicer številne trajnostne uporabe naravnih virov, vzpostavljanje in izboljšanje prometnih omrežij – ne samo fizičnega prevoza, temveč tudi dostopa do interneta in komunikacijskih omrežij – izboljšanje in razvoj komunalnih in lokalnih storitev – kar je še toliko težje na teh območjih z razpršenim vzorcem poselitve – in okrepitev socialnih mrež.

Dodati je treba nove lastnosti, kot so večja osredotočenost na osnovno in nadaljnje izobraževanje, občutljivost za biotsko raznovrstnost v krajini ter prej omenjeno prilagajanje na podnebne spremembe. To poročilo, ki ga je Odbor za kmetijstvo in razvoj podeželja sprejel soglasno, tem vprašanju posveča 13 uvodnih izjav in 72 odstavkov. Cilj je razviti okvirno strategijo na podlagi obstoječih sektorskih prizadevanj. Zato poročilo poziva Evropsko komisijo, da v šestih mesecih pripravi celovito strategijo s številnimi instrumenti po načelu subsidiarnosti ter v skladu z nacionalnimi akcijskimi načrti držav članic.

Upam, da bomo dali soglasje enako kot Odbor, in komisarja naprošam, da naš primer predstavi Komisiji ter jo opomni, da prispevek prebivalcev goratih območij predstavlja prispevek v imenu vsega prebivalstva in slednjemu tudi koristi, zato ga je treba primerno priznati. Gre za prispevek k okolju in vrednosti naše celine kot turistične destinacije, prispevek, ki ga je treba upoštevati, kajti nudi jamstvo proti odseljevanju iz regij, ko sta Piemonte in Lombardija, ter iz delov Francije in Španije.

Ján Figel, član Komisije. – Gospod predsednik, to je zadnje poročilo, a ne najmanj pomembno. Gospodu Ebnerju, poročevalcu, lahko zatrdim, da so priporočila iz poročila pomembna. Rad bi se mu zahvalil, obenem tudi Odboru za kmetijstvo in razvoj podeželja, za to poročilo, ki zares poudarja pomen hribovskega in gorskega kmetijstva za Evropsko unijo – omenjal je odstotke ozemelj – pa tudi pomembnost prispevka kmetovanja k zaščiti okolja, zagotavljanju kakovostnih izdelkov in ohranjanju kulturne krajine kot dela naše evropske dediščine.

Iz tega razloga gorata območja uživajo posebno podporo v skladu s skupno kmetijsko politiko. Ta podpora naj bi bila nadomestilo kmetovalcem za ovire, povezane z naravnimi pogoji. Poleg tega imajo te regije koristi od več drugih ukrepov za razvoj podeželja, kot so kmetijskookoljska plačila, namenjena ohranjanju sezonske selitve živali in pašništva; podpora za kakovostne kmetijske izdelke in spodbujanje diverzifikacije na kmetijah, namreč kmečki turizem.

Predlogi, ki jih je Komisija podala nedavno, zlasti za zdravstveni pregled, se nanašajo na prikrajšana območja, kot so gorska območja. V kontekstu postopnega opuščanja programa mlečne kvote je mogoče ohraniti posebno podporo gospodarsko ranljivim ali okoljsko občutljivim območjem v mlečnem sektorju ter sektorjih govejega mesa ter ovčereje in kozjereje.

Poročilo poziva Komisijo, da oblikuje globalno strategijo za gorske regije ter hribovsko in gorsko kmetijstvo.

Vsi vemo, da obstajajo zelo raznolika gorata območja, katerih gospodarske in družbene razmere se razlikujejo. Zato bi bilo zelo težko opredeliti celovito strategijo Skupnosti in podroben akcijski načrt, ki bi zajemal vse te različne razmere.

Vendar pa programi podpore EU za politiko razvoja podeželja in kohezije nudijo primeren in skladen okvir, v katerem države članice opredelijo lastne ozemeljske prednostne naloge in najprimernejše programe glede na prednosti in slabosti njihovih regij. Ta decentralizirani pristop Evropske unije državam članicam omogoča, da programe ustrezno prilagodijo gorskim regijam, po drugi strani pa zagotovijo celovito strateško skladnost.

Spoštovani člani, zdaj se ne morem posvetiti vsem predlogom iz poročila, lahko pa vam zagotovim, da bo Komisija podrobno preučila vse sklepne ugotovitve v njem.

Še enkrat hvala Michlu Ebnerju, Odboru in vsem vam.

Predsednik. – Razprava se je zaključila.

Glasovanje bo potekalo jutri.

Pisne izjave (člen 142)

Bernadette Bourzai (PSE), v pisni obliki. – (FR) Kmetovanje v gorskih območjih je ključen dejavnik tako za lokalni gospodarski razvoj kot za zaščito okolja (npr. boj proti podnebnim spremembam, biotska raznovrstnost, zagotavljanje odprtih in varnih rekreativnih in turističnih območij).

Značilne slabosti, povezane z višino, topografijo in podnebjem, s katerimi se soočajo gorski kmetje, opravičujejo kompenzacijska plačila za izravnavo naravnih pomanjkljivosti in neposredno dohodkovno podporo za izravnavo dodatnih proizvodnih stroškov kmetov ter vse večjo vlogo, ki jo imajo pri upravljanju lokalnega območja.

Po mojem mnenju so ključna vprašanja naslednja: izogniti se je treba razdruževanju kmetijske pomoči v živinorejskem sektorju, saj obstaja tveganje za izgubo delovnih mest; podpreti je treba mlekarstvo, ker ima osrednjo vlogo na prikrajšanih območjih; povečati je treba podporo za naseljevanje mladih kmetov; in spodbujati je treba solidarnost med uporabniki v smeri toka in v nasprotni smeri toka, kar zadeva upravljanje voda.

Naklonjena sem tudi vzpostavitvi pristne integrirane evropske strategije za gorska območja, ki bi zagotovila, da se pri oblikovanju različnih evropskih politik upoštevajo posebne lastnosti gorskih območij.

Urszula Gacek (PPE-DE), v pisni obliki. – (PL) Poročilo Evropskega parlamenta o stanju in možnostih kmetijstva v hribovskih in gorskih regijah utemeljeno obvezuje Evropsko komisijo, da v šestih mesecih predstavi strategijo za ta območja.

To je pravi korak v smeri upoštevanja posebnih pogojev, v katerih živi in dela 19 % državljanov EU.

Predlog Evropskega parlamenta v zvezi z vsakodnevnimi težavami ljudi, ki živijo v regiji Podhale na Poljskem, si zasluži našo podporo.

Do zdaj so smernice za hribovita in gorska območja v pravnem smislu temeljile izključno na kmetijskih politikah. To poročilo tudi poudarja potrebo po podpori kmetijstva v obliki kompenzacijskih plačil in s podpiranjem visokokakovostnih izdelkov.

Vendar pa se v hribovitih in gorskih območjih pojavljajo številne druge težave, ki bi se jim morala EU posvetiti, kajti zajemajo širok spekter vprašanj s področja gospodarstva, družbe in kakovosti življenja. Iz tega razloga je zelo dobro, da poročilo govori o težavah, povezanih z dostopom do prometnih omrežij in interneta. Poleg tega je treba skupnostim nuditi finančno pomoč kot tudi posebne rešitve na regionalni ravni, da bi izboljšali raven komunalnih storitev.

Obenem ne smemo pozabiti na pomen „hribovcev“, ko gre za zaščito naravnih tradicij in tradicionalno poznavanje naravnega okolja. Pomen trajnih družbenih struktur in potrebe po trajnostni rabi okolja si zaslužijo poseben poudarek.

V tem kontekstu je regija Podhale nedvomno najboljši primer dobre prakse.

Ioannis Gklavakis (PPE-DE), v pisni obliki. – (EL) Gospod predsednik, gospe in gospodje, dovolite mi, da čestitam gospodu Ebnerju za njegovo poročilo. Hribovite in gorske regije so posebej pomembne v EU, ker pokrivajo več kot 50 % ozemlja nekaterih držav članic, kjer podeželsko prebivalstvo še vedno predstavlja velik delež.

Zaradi značilnih fizičnih lastnosti (strma pobočja, razlike v nadmorski višini) so te regije v slabšem položaju kot druge regije EU. Težavni pogoji kmetijske pridelave, visoki stroški prevoza, neprimerna prevozna in komunikacijska omrežja kot tudi stroški prevoza ljudi in storitev vplivajo na gospodarstvo in vsakodnevne življenjske pogoje državljanov, ki živijo v hribovitih in gorskih območjih.

Po drugi strani pa pridelovalci v teh regijah slovijo po kakovostnih kmetijskih proizvodih ter izkušnjah s trajnostno rabo gozdov in pašnikov. Te lastnosti je treba torej okrepiti in jih izkoristiti za utrditev konkurenčnosti in kulturne identitete teh območij.

Da bi torej upoštevali posebne lastnosti zadevnih regij, pomagali pri novih izzivih, razvijali alternativne oblike zaposlovanja in ohranili populacijo, je potrebna strategija, ki bo upoštevala posebne lastnosti zadevnih regij. Takšna strategija bi zagotavljala tudi posebno skrb za prizadete regije, kot so hribi in gore, ki so jih opustošili požari.

Rumiana Jeleva (PPE-DE), v pisni obliki. – Po mojem mnenju so ljudje v majhnih in izoliranih podeželskih skupnostih ter zlasti v goratih območjih prikrajšani ter soočeni z omejitvami in težavami v vsakodnevnem življenju. Njihove potrebe bi morale biti visoko na našem seznamu prednostnih nalog, saj osnovne nujnosti, kot je dostop do storitev, pogosto niso zagotovljene. Ti ljudje so nenehno pod pritiskom zaradi vsakodnevnih finančnih in praktičnih težav, ki povzročajo zaskrbljenost. Če pogledam razmere v moji domovini, Bolgariji, lahko rečem, da večina podeželskih prebivalcev razmišlja predvsem o osnovnih človeških potrebah. Zato dolgoročne razvojne strategije pogosto ne obstajajo.

Nadalje postane jasno, da podeželske politike še vedno zaostajajo in ne ustrezajo realnosti v podeželskih območjih. Politike in ukrepi za regionalni in podeželski razvoj bi morali biti decentralizirani, če naj bodo prilagojeni lokalnim razmeram. To pomeni, da je treba oblikovati konkretne, fleksibilne in prirejene regionalne in lokalne programe za zaposlovanje in socialne prejemke. Moramo se torej osredotočiti na razvoj človeških virov in krepitev usposobljenosti s posebnim poudarkom na mladih, ženskah in manjšinah; ter na razvoj racionalnejših politik v majhnih in oddaljenih vaseh, upoštevajoč obstoječe lokalne naravne in človeške vire kot tudi potrebe ljudi.

Sepp Kusstatscher (Verts/ALE), v pisni obliki. – (DE) To poročilo vsebuje vse mogoče stvari; je pravcato skrupulacno, ki spominja na rezultat hitrega „brainstorminga“ o kmetijskih in goratih območjih. Je kot katalog želja in zahtev, poln praznih besed in puhlic, ponavljanj in protislovij, ter ga ni mogoče podpreti, tudi če vsak v njem najde kaj, kar mu je pogodu.

Največje protislovje se kaže med okoljskim in družbenim prirejanjem dejstev ter neusmiljenimi politikami, ki jih vsakodnevno izvajata Michl Ebner in njegova stranka.

Pristen trajnosten pristop k kmetovanju in pridelavi hrane mora biti v središču vsake vitalne evropske kmetijske politike. Vsakdo, ki uničuje vodo, zemljo in biotsko raznovrstnost, mora prejeti račun v skladu z načelom „onesnaževalec plača“. Spodbujati moramo obliko kmetovanja, ki v resnici varuje podnebje in si prizadeva za trženje raznolike vrste zdravih potrošniških izdelkov. Ekološko kmetovanje je treba iz tržne vrzeli spremeniti v splošno dostopno. Mi, zeleni, ne podpiramo politike subvencioniranja glavnih akterjev na svetovnem trgu. Želimo okrepiti lokalne in regionalne trge za prehranske izdelke, s čimer bi kmetom zagotovili spodoben zaslužek, potrošnikom pa svežo in zdravo hrano. Ta oblika upravljanja je tudi najboljši način za zaščito kmetijske krajine in okolja.

Véronique Mathieu (PPE-DE), v pisni obliki. – (FR) Ebnerjevo poročilo o stanju in možnostih na področju hribovskega in gorskega kmetijstva poudarja lastnosti in potrebe tistih regij, ki predstavljajo do 40 % evropskega ozemlja.

Te regije se spopadajo z naravnimi težavami, ki otežujejo proizvodnjo in omejujejo dostop. Zato si zaslužijo posebno pozornost.

Iz tega razloga pozivam Komisijo, da sestavi globalen načrt, povezan z doslej sprejetimi ukrepi, ki bo le-te povezal tudi med seboj, da bi povečal njihovo učinkovitost. To bi pomenilo nadaljnja kompenzacijska plačila za izravnavo naravnih pomanjkljivosti, kar bi predstavljalo finančno podporo mladim kmetom in pripisovanje posebne pozornosti mlekarstvu. Človekova dejavnost se mora ohraniti v gorskih območjih „Natura 2000“. In končno, poudarek mora biti na vlogi lova in ribolova za vzdrževanje zemljišč.

Tovrstna strategija bo tem regijam omogočila, da premagajo izzive konkurenčnosti in trajnostnega razvoja, saj te regije niso zgolj potencialni viri gospodarske rasti, temveč tudi varuhi tradicij, ki proizvajajo kakovost in prispevajo k ohranjanju naše krajine.

Cătălin-Ioan Nechifor (PSE), v pisni obliki. – (RO) Gorske regije predstavljajo velik del Evropske unije; poleg tega pa se običaji, kultura in jezik v teh območjih ohranijo mnogo bolje kot v katerih koli drugih regijah v 27 državah članicah. Na žalost pa nacionalne vlade ne izvajajo celostnih strategij regionalnega razvoja, zato obstajajo velike vrzeli, ki počasi, a zanesljivo vodijo do odseljevanja iz teh regij. Če začnem z motom Unije „Enotnost v raznolikosti“, želim pozdraviti odločitev Parlamenta, da Komisijo zaprosi, da sestavi celostno strategijo za trajnostni razvoj in uporabo gorskih virov, kar bo zagotovilo enake priložnosti evropskih državljanom, ki so se odločili za življenje v težjih pogojih v gorskih območjih. Glede na pogovore o razdružitvi plačil v gorskih območjih, ki so v teku, verjamem, da je naša odgovornost kot poslancev, da lobiramo za nadaljnjo finančno podporo gorskih regij. Tako bodo gorska območja postala zaščitena območja, sposobna zagotoviti lasten trajnosten razvoj, delovala pa bodo tudi kot oaza za evropske in druge turiste.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE), v pisni obliki. – (RO) Gore pokrivajo tretjino ozemlja v državi, ki jo zastopam – Romuniji, prebivalci gorskih območij pa so prikrajšani v primerjavi z drugimi ljudmi, ki živijo na podeželju.

Predlogi, ki jih vsebuje Ebnerjevo poročilo, so dobrodošli in trdno verjamem, da bi skladna strategija EU o gorskih območjih, ki je bistvena in nujna, v veliki meri prispevala k izboljšanju življenjskih pogojev na teh območjih.

Obenem želim poudariti, da so enako nujno potrebni boljši predpisi za financiranje razvoja podeželja s strani Skupnosti.

Na primer, romunske oblasti so sprožile različne programe, ki jih financira Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP) in ki podpirajo majhna podjetja in turizem. Majhna podjetja in penziona so posebej pomembni za krepitev gorskih območij.

Priročniki za prosilce za te ukrepe, ki zahtevajo precej papirologije, so bili objavljeni dan pred začetkom seje, čeprav so bili napisani avgusta.

To predstavlja očitno kršitev načela zagotavljanja poštenih in preglednih informacij morebitnim upravičencem.

Prepričan sem, da bi morala zakonodaja EU poskrbeti, da se izognemo takšnim situacijam, zaradi katerih so finančna prizadevanja EU brez učinka.

Zita Pleštinšá (PPE-DE), v pisni obliki. – (SK) Gorska območja lahko nudijo visokokakovostne kmetijske proizvode in pripomorejo k raznovrstnosti le-teh na evropskem trgu. Posledično je potrebno večje usklajevanje podeželskega razvoja in strukturne podpore.

Trajnostno, modernizirano in multikulturno kmetijstvo je nujno v gorskih območjih. Raba biomase in kmečki turizem prispevata k dohodku lokalnega prebivalstva. Ohranjanje določenih živalskih in rastlinskih vrst, podpiranje transakcij in zlasti spodbujanje turističnih dejavnosti pomagajo v boju proti podnebnim spremembam z zaščito biotske raznovrstnosti in zajemom CO₂ na trajnem travinju in v gozdovih. Trajnostna raba gozdov bo omogočila proizvodnjo energije iz lesnih ostankov.

Gospe in gospodje, rada bi poudarila pomen upravljanja voda v gorskih območjih. Komisija mora spodbujati lokalne in regionalne oblasti, da razvijajo vsesplošno solidarnost med uporabniki v smeri proti toku in v smeri toka, ter uporabljati ustrezna sredstva za podporo trajnostne rabe vodnih virov v teh območjih.

Te regije so posebej ranljive za posledice podnebnih sprememb. Posledično je v teh regijah pomembno spodbujati takojšnje izvajanje ukrepov, ki nudijo zaščito pred naravnimi katastrofami, zlasti gozdnimi požari.

Prepričan sem, da gorska območja potrebujejo nove načine zaščite ozemlja pred poplavami, s poudarkom na preprečevanju poplav, medtem ko lahko kmetje in gozdarji podpirajo preprečevalne ukrepe za poplave s pomočjo neposrednih plačil, namenjenih območjem, ki jih prejmejo v sklopu skupne kmetijske politike.

Theodor Dumitru Stolojan (PPE-DE), v pisni obliki. – (RO) Pozdravljamo poročilo gospoda Ebnerja. Gore predstavljajo 33 % ozemlja Romunije. Kot v drugih evropskih državah gorskim območjem grozi izseljevanje in neobstoj določenih gospodarskih dejavnosti.

Potrebujemo celovito evropsko strategijo za trajnostni razvoj gorskih območij. Želimo, da se posebna pozornost posveti podpiranju kmetijstva, ekoloških izdelkov, kmečkega turizma ter dostopu in komunikacijskim sredstvom v gorskih območjih. Obenem vztrajamo, da je treba mlade družine spodbujati, da odprejo kmečki turizem in tako oživijo ekonomski potencial območja.

Dushana Zdravkova (PPE-DE), v pisni obliki. – (BG) Kot predstavnica države članice z izrazitimi težavami na področju kmetijstva, zlasti na področju hribovskega in gorskega kmetijstva, želim izraziti podporo poročilu gospoda Ebnerja o stanju in možnostih na področju kmetijstva na teh območjih, ki je za nas posebej pomembno.

Kot poudarja poročilo, v Bolgariji obstaja nevarnost izseljevanja in osiromašenja družbenega življenja lokalnih skupnosti, ki jim grozi celo opustitev kmetovanja. Skupne politike za podporo kmetijam se komajda dotaknejo teh območij (npr. zahteva glede najmanjšega števila živali). Zato je potrebna posebna finančna pomoč proizvajalcem mlečnih izdelkov kot tudi konkretni dodatni finančni ukrepi, ki bi jih morali sprejeti v okviru izvajanja predlogov, podanih v poročilu. Samo na ta način bo mogoče ohraniti živalske genske vire, človeške vire in na splošno edinstvenost teh območij, ob upoštevanju njihovega izjemnega pomena za posamezne države članice kot tudi za celo EU. To bo okrepilo tudi druge sektorske politike, in sicer na področju zaščite okolja, turizma, malih in srednje velikih podjetij in izobraževanja. Zato moram vztrajati, da se določijo skupna pravila za programe neposredne pomoči v okviru skupne kmetijske politike in za oblikovanje posebnih programov pomoči za gorska območja.

29. Dnevni red naslednje seje: glej zapisnik

30. Zaključek seje

(Seja se je zaključila ob 22.30)